

Keski-Suomen ELY- keskus

KESKI-SUOMEN ELY- KESKUKSEN LAUSUNTO 8.4.2019 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAAVA-EHDOTUKSESTA

Lausunto: Maankäyttö ja kaavoitus

1. Kohdassa 2.3.2 Yleiskaava on mainittu mm. Karstulan Tuulivoimayleiskaavat. Näiden kaavojen osalta sekä Koiramäen että Mustalamminmäen kaavojen osalta on vireillä kaavamuuтокset. Tältä osin kaavaselostusta voisi päivittää.

Vastine: Karstulan Koiramäen ja Mustalamminmäen alueille on myönnetty poikkeamisluvat 6 + 6 voimalalle. **Kaavaselostukseen päivitetään tiedot Koiramäen ja Mustalamminmäen alueiden poikkeamisluvista.**

Lausunto: Luonto

2. Pieni-Valkeinen

Keski-Suomen ELY-keskus on neuvotellut Narrilan tilan (226-409-1-338) maanomistajan kanssa Haukisuo - Härkäsuo - Kukkoneva Natura- alueeseen kuuluvan alueen ostamisesta valtiolle suojelutarkoituksiin METSO-ohjelman yhteydessä. ELY-keskus ja Narrilan tilan omistaja ovat alustavasti sopineet tilalle kaavassa osoitetun rakennusoikeuden korvaamisesta kiinteistökaupan yhteydessä, minkä johdosta ELY- keskus pyytää, että Narrilan tilan rakennusoikeus merkitään korvattavana paikkana SL-merkinnällä osoitettavalle alueelle. ELY-keskus voi toimittaa kaavoittajalle valtiolle suojelutarkoituksiin hankittavan alueen sähköisen rajauksen; em. alue tulee merkitä kaava-alueen osalta SL- merkinnällä.

Vastine: Pieni-Valkeisen Karstulan puoleinen ranta-alue on hankittu lausunnon antamisen jälkeen valtion omistukseen ja muodostettu tilaksi Suoja-Narrila 226-409-1-497. Valtio on korvannut kaupan yhteydessä rannanosan rantarakennusoikeuden alueen aiemmin omistaneelle yksityishenkilölle. Valtion suojelutarkoitukseen hankiman ja nykyisin valtion omistaman kiinteistön 226-409-1-497 rantarakennusoikeutta ei siten ole enää tarvetta osoittaa kaavassa lausunnossa esitetyllä tavalla korvattavana rakennusoikeutena. Maakaupan yhteydessä jo korvattua rantarakennusoikeutta ei myöskään ole enää perusteltua osoittaa kaavaehdotuksessa osoitetun mukaisesti takamaaston lomarakennuspaikalle Natura-alueen ulkopuolelle.

Tilan 226-409-1-497 alue osoitetaan kaava-alueita koskevilta osin luonnon-suojelualueeksi (SL). Kaavaehdotuksessa takamaastoon Natura- alueen ulkopuolelle nykyiselle tilalle Narrila 226-409-1-338 osoitettu uusi lomarakennuspaikka poistetaan kaavasta ja alue osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

MRA 32§:n mukainen kuuleminen

Edellä esitetystä muutoksesta nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen on kuultu tilojen Narrila 226-409-1-338 ja Suoja-Narrila 226-409-1-497 omistajia. Lisäksi esitetty muutos on toimitettu tiedoksi/kommentoivaksi Keski-Suomen ELY-keskukselle.

MRA 32§:n mukaisessa kuulemisessa ei esitetty mielipiteitä (muistutuksia). Keski-Suomen ELY-keskus ilmoitti, että ELY-keskuksen ei ole tarve enemmälti lausua muutetusta kaavaehdotuksesta.

Lausunto:

3. Ylin

Ylin-järvelle osoitettujen rakennuspaikkojen osalta tulee ottaa huomioon Natura-arvioinnissa ja arvioinnista annetussa ELY-keskuksen lausunnossa esitetty eli RA-alueet tulee osoittaa sellaisessa laajuudessa, että rakennusoikeuden sijoittaminen alueelle on mahdollista aiheuttamatta merkittävää luonnonarvojen heikentämistä, joka on luonnonsuojelulain 64 a §:n mukaisesti kiellettyä. Tämä koskee erityisesti järven itäosaan sijoittuvaa rakennuspaikkaa.

Vastine:

Tilalle 226-402-2-283 kaavaehdotuksessa osoitettu uusi omarantainen lomarakennuspaikka (RA) siirretään takamaastoon siten, että kaavan luontoselvityksessä ko. rannanosalle rajattu luonnonympäristöltään arvokas ranta-kaistale jää rakentamisalueen ulkopuolelle. Rakennuspaikan ja rannan välinen maakaistale osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY).

MRA 32§:n mukainen kuuleminen

Edellä esitetystä muutoksesta nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen on kuultu tilan 226-402-2-283 omistajaa. Lisäksi esitetty muutos on toimitettu tiedoksi/kommentoivaksi Keski-Suomen ELY-keskukselle.

MRA 32§:n mukaisessa kuulemisessa ei esitetty mielipiteitä (muistutuksia). Keski-Suomen ELY-keskus ilmoitti, että ELY-keskuksen ei ole tarve enemmälti lausua muutetusta kaavaehdotuksesta.

Lausunto:

4. Viitasammakko

ELY-keskukselle ehdotusvaiheessa annettujen tietojen perusteella kaava-alueella esiintyy myös luontodirektiivin IV(a) liitteessä mainittuja viitasammakoita, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella. Kyseiset esiintymispaikat tulee ottaa kaavassa huomioon siten, ettei em. vaikutuksia aiheudu lajin lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi tulkittavilla kohteilla. ELY-keskuksen tarkimmin tiedossa oleva lajin esiintymispaikka sijoittuu Iso-Korppisesta laskevan Välijoen suualueelle, joka on rehevä lintujenkin suosima kosteikkoalue. Koska kyseessä on varhain keväällä aukeava sula-alue, niin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kosteikkoalue jokisuussa rantapensaikkoineen ja -puustoineen on tulkittavissa lajin lisääntymis- ja levähdyspaikaksi. Tältä pohjalta tulee selvittää mahdollisuus siirtää kyseisen kohteen tuntumassa sijaitsevat RA-paikat luonnonarvoiltaan kestävämmille rannoille. Jos tämä ei ole mahdollista, tulee RA-paikkoihin liittää määräys säilyttää tonttialueen ranta-alue rakentamattomana ja luonnonalaisena. ELY-keskukselle esitetyn perusteella muita viitasammakon esiintymispaikkoja kaava-alueella ovat

Ylin-järvi ja Tohtaanlampi; esiintymien tarkempaa sijaintia ja laajuutta ei ole ELY-keskuksen tiedossa. Tästä syytä tulee harkita, onko kyseiset vesi- ja ranta-alueet syytä osoittaa sellaisella merkinnällä ja merkintään liittyvällä määräyksellä, jolla määrätään alueeseen kohdistuvien hankkeiden yhteydessä varmistamaan, että toimenpiteestä ei aiheudu mahdollisten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämistä tai heikentämistä.

Vastine:

Rantaosayleiskaavan selvityksiä on täydennetty viitasammakoselvityksellä (Ympäristöpalvelut Latvasilmu 2019). Selvityksen mukaiset viitasammakon elinympäristöt lisätään kaavakartalle luo- rasterimerkinnällä (Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue). luo- kaavamerkintään liitetään kaavamääräys; ”Alueella sijaitsee EU:n luontodirektiivin liitteen (a) eliölajin (viitasammakko) esiintymä tai kohde on direktiivilajin lisääntymis- ja levähdysalueeksi tulkittava. Direktiivilajin lisääntymis- ja levähdyspaikkaa ei saa heikentää tai hävittää. Direktiivilajille olennaisten olosuhteiden muuttamiseen tulee hakea luonnonsuojelulain 49 §:n mukainen poikkeamislupa. Direktiivilajin elinympäristöä heikentävä tai lajin vaarantava ruoppaaminen on kiellettyä.”

Viitasammakon elinympäristöjen alueille sijoittuvien kaavaehdotuksessa osoitettujen uusien lomarakennuspaikkojen sijaintia ja rajauksia muutetaan siten, että rakennuspaikkojen rakentamisalueet jäävät viitasammakon elinympäristöjen ulkopuolelle.

Nähtävillä ollutta kaavaehdotusta on muutettu viitasammakon elinympäristöjen huomioimisen osalta (luo- kaavamerkintöjen lisääminen, rakennuspaikkojen siirrot / rakennuspaikkojen rajausmuutokset) seuraavilla vesistöillä: Mustalampi (pohjoinen osa-alue), Mätäslampi, Iso-Korppinen, Jyskylampi, Korvenlampi, Mustalampi ja Valkolampi, Ylin ja Päällin, Joutenlampi, Kurikkalammet, Ruunlampi, Vasikkalampi, Poukanlampi(Ruunuvedenlahti), Untamo, Sarantajärvi, Pirttijärvi, Valkkuna, Pärepuulampi, Mustalampi (länsiosan osa-alue), Koijärvi, Vahvanen, Ylä-Kaijanlampi, Tohtaanlampi, Murtolampi ja Särkijärvi.

MRA 32§:n mukainen kuuleminen

Edellä esitetyistä muutoksista nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen on kuultu tarpeellisilta osin muutosten vaikutusalueen maanomistajia. Lisäksi esitetyt muutokset on toimitettu tiedoksi/kommentoivaksi Keski-Suomen ELY- keskukselle. Esitetyn mukaisesti muutetut MRA 32§.n kuulemisessa käytetyt vesistökohtaiset kaavaehdotuskartat ovat **liitteenä 1**.

MRA 32§:n mukaisessa kuulemisessa esitettiin kolme mielipidettä (muistutus), jotka kohdistuivat viitasammakon elinympäristöjen huomioimisen osalta muutettujen vesistöjen ranta-alueiden kaavaratkaisuun. Ensimmäisessä muistutuksessa muistutuksen tekijät ilmoittivat luopuvansa Sarantajärven ranta-alueella sijaitsevan tilan Saranakangas 226-409-6-42 rakentamisalueen suunnittelusta. Toisessa muistutuksessa Mustalammen (läntinen osa-alue) ranta-alueen tilan 226-409-16-35 omistaja esitti, että Mustalammen koillisrannan rakennuspaikkaa tulee laajentaa voimalinjan suuntaisesti n. 50 m Lehtosuon suuntaan. Näin rakentamisen sijoittelu helpottuu voimajohdon suoja-alue huomioiden (rannan ja voimalinjan etäisyys kasvaa). Kolmannessa muistutuksessa esitettiin, että Humpin tilan 226-402-2-676 Iso-Korppisen ranta-alueille osoitetut neljä uutta AO- rakennuspaikkaa ja kaksi uutta lomarakennuspaikkaa (RA) tulee poistaa kaavasta.

Keski-Suomen ELY-keskus ilmoitti, että ELY-keskuksen ei ole tarve enemmälti lausua muutetusta kaavaehdotuksesta.

Vastine:

Tilalle Saranakangas 226-409-6-42 Saranajärven ranta-alueelle osoitettu uusi lomarakennuspaikka (RA) poistetaan kaavasta maanomistajien esityksen mukaisesti. Kaavaehdotuksen mukaisen rakennuspaikan alue osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueeksi (M). Rakennusoikeudesta luopuminen kirjataan kaavan kantatilaselvitykseen. Rakennuspaikan poistaminen parantaa kaavaratkaisua viitasammakon elinympäristön huomioimisen osalta.

Tilan Pohjosaho 226-409-16-35 Mustalammen koillisrannan rakentamisaluetta rajataan n. 40 m Lehtosuon suuntaan, mutta samalla rakentamisaluetta kavennetaan toisesta reunasta siten, että rannan ja voimalinjan välisen saunan rakentamisalueen leveydeksi tulee n. 60 m. Vastaavasti voimalinjan taakse sijoittuvaa rakennuspaikan päärakentamisaluetta siirretään Lehtosuon suuntaan. Rakentamisalue siirtyy kauemmaksi viitasammakon elinympäristön alueesta ja parantaa kaavaratkaisua viitasammakon elinympäristön huomioimisen osalta.

Tilalle Humppi 226-402-2-676 kaavaehdotuksessa osoitetut neljä uutta AO-rakennuspaikkaa ja kaksi uutta lomarakennuspaikkaa (RA) poistetaan kaavasta maanomistajan esityksen mukaisesti. Kaavaehdotuksen mukaisten rakennuspaikkojen alueet osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi (M). Rakennusoikeudesta luopuminen kirjataan kaavan kantatilaselvitykseen. Rakennuspaikkojen poistaminen edistää kaavaratkaisua viitasammakon elinympäristön huomioimisen osalta.

Lausunto:

5. Liito-orava

Tilalle 226-402-2-154 (karttalehti itä 2) osoitettu rakennusoikeus Heinäjoen varrella tulee osoittaa niin, että se ei sijoitu luontoselvityksessä havaitulle liito-oravan mahdolliselle lisääntymis- ja levähdyspaikalle (luontoselvityksen kohde 151).

Tilalle 226-405-14-91 (karttalehti länsi 2) osoitettu rakennusoikeus Alasella tulee osoittaa maanomistajan muille ranta-alueille, koska rakennuspaikka sijoittuu luontoselvityksessä havaitulle liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikalle (luontoselvityksen kohde 47).

Vastine:

Tilalle 226-402-2-154 Heinäjoen varteen kaavaehdotuksessa osoitettu uusi lomarakennuspaikka rajataan uudelleen siten, että kaavan luontoselvityksen mukainen huomionarvoinen rannanosa jää rakentamisalueen ulkopuolelle.

Tilalle 226-405-14-110 Alasen ranta-alueelle kaavaehdotuksessa osoitettu yksi uusi lomarakennuspaikka (RA) siirretään pohjoisemmaksi siten, että liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei sijoitu rakennuspaikan alueelle.

MRA 32§:n mukainen kuuleminen

Edellä esitetystä muutoksesta nähtävillä olleeseen Heinäjoen ranta-alueen kaavaehdotukseen on kuultu tilan 226-402-2-154 omistajaa sekä naapuritilan 226-402-2-153 omistajaa.

Edellä esitetystä muutoksesta nähtävillä olleeseen Alasen ranta-alueen kaavaehdotukseen on suoritettu MRA 32§:n mukainen kuuleminen. Lisäksi esitetyt muutokset kaavaehdotukseen on toimitettu tiedoksi/ kommentoivaksi Keski-Suomen ELY- keskukselle.

MRA 32§:n mukaisessa kuulemisessa ei esitetty mielipiteitä (muistutuksia). Keski-Suomen ELY-keskus ilmoitti, että ELY-keskuksen ei ole tarve enemmälti lausua muutetusta kaavaehdotuksesta.

Lausunto:

6. Vastinginjärven itäpuoli (ns. Pienipuoli)

*Vastinginjärven alueelle kohdistuvan kaavaratkaisun osalta ELY-keskus muistuttaa, että järven itäosa on osoitettu Keski-Suomen maakuntakaavassa S-merkinnällä. Maakuntakaavan mukaan alue on linnustollisesti arvokas. Kaava-
varaukseen liittyvän suojelumääräyksen mukaan alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Vesialue tulisi tästä syystä merkitä omalla W- merkinnällä, jossa on viitattu edelliseen suojelumääräykseen. ELY- keskuksen näkemyksen mukaan esimerkiksi kyseiselle alueelle suunniteltujen ruoppaus-, nitto- yms. vesistöiden osalta tulee tehdä ELY- keskukselle ilmoitus. Ilmoituksen pohjalta on mm. mahdollista arvioida vesilain mukaisen luvan tarvetta.*

Vastine:

Vastinginjärven itäpuolen (ns. Pienipuoli) vesialueelle kaavaehdotuksessa osoitettu aluevarausmerkintä W (Vesialue) muutetaan W/s-1- merkinnäksi (Vesialue, joka on linnustollisesti arvokas). Kaavalla määrätään, että W/s-1-alueen käytössä ja alueella suoritettavissa toimenpiteissä tulee huomioida alueen linnustollisten arvojen säilyminen ja turvaaminen. Alueeseen rajoitettujen rakennuspaikkojen rakentamaton rannanosa tulee säilyttää luonnontilaisena. Lisäksi määrätään, että alueelle suunniteltavista ruoppaus-, nitto- yms. vesistöistä tulee pyytää ELY- keskuksen lausunto.

MRA 32§:n mukainen kuuleminen

Edellä esitetystä muutoksesta nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen on kuultu tarpeellisilta osin muutosten vaikutusalueen maanomistajia. Lisäksi esitetty muutos on toimitettu tiedoksi/kommentoivaksi Keski-Suomen ELY- keskukselle.

MRA 32§:n mukaisessa kuulemisessa ei esitetty mielipiteitä (muistutuksia) W/s-1- kaavamerkintää koskien. Keski-Suomen ELY-keskus ilmoitti, että ELY-keskuksen ei ole tarve enemmälti lausua muutetusta kaavaehdotuksesta.

Lausunto:

7. Soidensuojeluohjelman täydennysehdotus

Tilalla 226-409-2-152 (karttalehti kaakko 3) osoitettu rakennusoikeus Kulhantalammella sijoittuu valtakunnallisen soidensuojeluohjelman täydennysehdotuksen kohteelle Vuorijärven piensuot, jolla on ohjelman valmistelun yhteydessä todettu olevan valtakunnallisesti merkittäviä suoluontoarvoja. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tulee selvittää mahdollisuus sijoittaa rakennusoikeus maanomistajan mahdollisille muille luontoarvojen kannalta kestävämmille ranta-alueille. Mikäli rakennuspaikkaa ei voida siirtää, tulee rakennusoikeus osoittaa merkinnällä, joka ottaa huomioon alueen luontoarvot.

Vastine:

Kaavaehdotuksessa Kulhanlammelle tilalle 226-409-2-152 osoitettu yksi uusi lomarakennuspaikka (RA) siirretään saman omistajan tilalle 226-409-6-97 Sarantajärvelle ja Kulhanlammen ranta-alue osoitetaan tilan 226-409-2-152 osalta kokonaan MY- alueeksi.

MRA 32§:n mukainen kuuleminen

Edellä esitetystä muutoksesta nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen on kuultu tilojen 226-409-2-152 ja 226-409-6-97 omistajia sekä Sarantajärvellä rajanaapuritilojen Saranakangas 226-409-6-42 ja Miilukangas 226-409-6-107 omistajia. Lisäksi esitetty muutos on toimitettu tiedoksi/kommentoivaksi Keski-Suomen ELY-keskukselle.

MRA 32§:n mukaisessa kuulemisessa ei esitetty mielipiteitä (muistutuksia) rakennuspaikan siirtoa koskien. Keski-Suomen ELY-keskus ilmoitti, että ELY-keskuksen ei ole tarve enemmälti lausua muutetusta kaavaehdotuksesta.

Lausunto:

8. Luontoselvityksen riittävyys

Lausunтовastineessa on todettu kaavaehdotuksen mukaisen ratkaisun Kärjenlammella perustuvan siihen, että lammella ei ole todettu luontoarvoja. Lampea ei ole kuitenkaan mainittu luontoselvityksessä, joten jää epäselväksi onko luontoselvitys kohdistunut myös kyseiselle lammelle. Kaavaselostusta / -arviointia ja tarvittaessa luontoselvitystä tulee tältä osin täydentää.

Vastine:

Rantaosayleiskaavan luontoselvitystä on täydennetty Kärjenlammen luontoselvityksellä (Ympäristöpalvelut Latvasilmu 2019).

Luontoselvityksen mukaan Kärjenlammen tärkeimmät luontoarvot ovat itse lampi rakentamattomine rantoineen sekä luoteispäätyyn ja pohjoisreunalle sijoittuva rantasuo.

Kaavaehdotuksessa Kärjenlammen lounais- / länsirannalle tilalle 226-403-8-34 osoitettu uusi lomarakennuspaikka (RA-2) rajataan luontoselvityksen perusteella uudelleen siten, että rakennuspaikan ja rannan välinen rantasuo jää rakennuspaikan ulkopuolelle maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). M- kaistaleen leveydeksi rajataan n. 20 m.

MRA 32§:n mukainen kuuleminen

Edellä esitetystä muutoksesta nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen on kuultu tilan 226-403-8-34 omistajaa. Lisäksi esitetty muutos on toimitettu tiedoksi/kommentoivaksi Keski-Suomen ELY-keskukselle.

MRA 32§:n mukaisessa kuulemisessa ei esitetty mielipiteitä (muistutuksia). Keski-Suomen ELY-keskus ilmoitti, että ELY-keskuksen ei ole tarve enemmälti lausua muutetusta kaavaehdotuksesta.

Kaava-alueelle sijoittuu useita linnustollisesti arvokkaita alueita. Linnustoarvoja on kaavan taustaselvityksessä todettu olevan yhteensä 66:lla kohteella. Vaikka valtaosin kohteet on arvotettu paikallisesti arvokkaina kohteina, on mukana useita maakunnallisesti ja jopa valtakunnallisesti arvokkaiksi arvoitettuja kohteita. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan arvokkaimpia linnustoalueita, joille kaavaehdotuksessa on esitetty lisärakentamista ovat muun muassa Iso- ja Pieni-Korppisen ympäristössä sijaitseva MAALI-kohde, Vastinginjärven itäpuoli (ns. Pienipuoli), Mätäslampi, Tohtaanlampi, Koijärvi ja Ruunalampi. Vielä kaava-hankkeen alkuvaiheessa vuosituhannen alkupuolella linnuston uhanalaistumisen lähes katastrofaalinen kehitys ei ole ollut vielä tiedossa. Maaliskuussa 2019 julkaistun uusimman uhanalaisarvioinnin perusteella uhanalaistumiskehitys on ollut erityisen voimakasta kosteikoilla esiintyvien lajien osalta. Kaava-alueella tavatuista lajeista mm. seuraavat lajit lukeutuvat uusimman lajien uhanalaisarvioinnin mukaan uhanalaisiin lajeihin: mustakurkku-uikku (uhanalaisuusluokka erittäin uhanalainen; EN), metsähanhi (taigametsähanhi-alalaji, uhanalaisuusluokka vaarantunut; VU), heinätavi (VU), jouhisorsa (VU), tukkasotka (EN), nokikana (EN), selkälökki (EN) ja punasotka (uhanalaisuusluokka äärimmäisen uhanalainen, CR). Kaava-alueen laajuudesta johtuen muodostuvat myös kaavan linnustovaikutukset merkittäviksi. Kaavan vaikutusarvioinnissa tätä ei ole tunnistettu ja ELY-keskuksen näkemyksen mukaan arviointia ei tältä osin voi pitää riittävänä. Arvioinnin pohjalta jää lisäksi epäselväksi, miten rauhallista pesimäympäristöä edellyttävän sääksen pesäpaikat on huomioitu kaavassa. Luontoselvityksen mukaan luontoselvityksen yhteydessä on tarkastettu aiemmin tunnettuja sääksen pesäpaikkoja ja selvityksen yhteydessä on havaittu myöskin yksi uusi pesäpaikka. ELY-keskukselle toimitetun tiedon mukaan myös Joutenjärven alueella pesii sääksi. Kaavassa kyseisille vesistöille tai niiden läheisyyteen on osoitettu uutta rakennusoikeutta. Luontoselvityksessä on suositettu säilyttämään pesäpaikan ympäristö 300 metrin etäisyydeltä rakentamattomana. ELY keskus esittää tarkistamaan kaavaratkaisut tältä osin ja korjaamaan kaavaa ja kaavan vaikutusarviointia tarvittaessa.

Edellä esitetystä johtuen ELY-keskus esittää selvitettäväksi, miten kaavaratkaisun vaikutuksia kaava-alueella sijaitseviin arvokkaimpiin linnustokohteisiin voitaisiin pienentää.

- *Voidaanko kohteille rakennettaviksi esitettyä rakennusoikeutta mahdollisesti siirtää maanomistajan muille ranta-alueille? Esimerkiksi Lehtolampi (luontoselvityksen kohde 131 sijoittuu Lehtolammelle) on luontoselvityksen mukaan kaakkurille soveltuva pesimälampi. Koska kaavaehdotuksen perusteella kaakkurin käytössä olleista Hoikkalammista toiselle ollaan osoittamassa kaavalla rakentamista ja koska kaavavastineen mukaan Lehtolammen rakennusoikeus on mahdollista luontoarvoja vaarantamatta sijoittaa saman maanomistajan omistamalle ranta-alueelle Suolikolla, niin ELY-keskus pitää perusteltuna siirtää rakennusoikeus tällöin käytettäväksi Suolikolla. Tämä ratkaisu kompensoisi osaltaan kaakkurin pesimäpaikkojen vähenemistä alueella.*
- *Voidaanko rakennuspaikoille löytää haitattomampia sijoituspaikkoja? Esimerkiksi Iso-Korppisen luoteisosaan sijoittuvan 4 RA-paikan kortteli tulisi vähintään osoittaa em. rannanosalla olevien AO- ja AM-merkinnällä osoitettujen rakennuspaikkojen yhteyteen. Vahanganjärven Kusiaisniemeen tilalle 226-410-6-164 osoitetun rakennuspaikan osalta tonttialue tulisi sijoittaa niin, että niemen kärkialue jää rakentamatta. Samalla tulee harkita koko kolmen RA-merkinnällä osoitetun korttelin tiivistämistä.*

- *Voidaanko arvokkaille lintukohteille sijoittuvien rakennuspaikkojen kaavamerkintään ja –määräykseen liittää esimerkiksi määräys säilyttää ranta-alue luonnontilaisena.*

Vastine:

Karstula Humppi sekä Karstula Ylin ovat MAALI-hankkeen loppuraportin 2013 mukaan Suomenselän maakunnallisesti arvokkaita lintualueita. Rantaosayleiskaavan vesistöistä Iso-Korppinen, Pieni-Korppinen, Jyrkkälampi, Iso-Korppinen-Jyrkkälampi välinen joki, Välijoki ja Suojoki kuuluvat Humpin MAALI- alueeseen. Ylin- järvi ja pieni osa Päällin- järvestä kuuluvat MAALI- alueeseen Ylin.

Iso-Korppisen, Pieni-Korppisen, Jyrkkälammen, Iso-Korppisen-Jyrkkälammen välisen joen, Välijoen, Suojoen ja Ylin- järven vesialueille kaavaehdotuksessa osoitettu aluevarausmerkintä W (Vesialue) muutetaan W/s- merkinnäksi (Vesialue, joka on linnustollisesti arvokas). Kaavalla määrätään, että W/s- alueen käytössä ja alueella suoritettavissa toimenpiteissä tulee huomioida alueen linnustollisten arvojen säilyminen ja turvaaminen. Alueeseen rajoittuvien rakennuspaikkojen rakentamaton rannanosa tulee säilyttää luonnontilaisena.

Kaavaehdotuksessa Lehtolammelle tilalle 226-874-2-0 osoitetut kolme uutta lomarakennuspaikkaa (RA/3) siirretään saman tilan Suolikko- järven ranta-alueelle. Siirrettävistä rakennuspaikoista kaksi sijoitetaan Suolikko- järven Vasikkalahden ranta-alueelle ja yksi kaavaehdotuksessa osoitetun viiden uuden rakennuspaikan RA- alueen pohjoispuolelle. Lehtolammen ranta-alue osoitetaan siirrettyjen rakennuspaikkojen alueen osalta maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Iso-Korppisen luoteisosaan kaavaehdotuksessa osoitettu 4 uuden lomarakennuspaikan alue (RA) siirretään saman tilan 226-402-7-85 alueella lähemmäksi jo rakentunutta AO/AM- aluetta. Samalla RA- alueen rajausta supistetaan siten, että rakentamisalue varaa vähemmän MAALI- alueeseen kuuluvaa peltoaluetta.

Vahanganjärven Kusiaisniemeen tilalle 226-410-6-164 kaavaehdotuksessa osoitetun uuden lomarakennuspaikan (RA) alue rajataan uudelleen siten, että niemen kärkialue jää rakentamisalueen ulkopuolelle. Samalla RA- rakentamisaluetta tiivistetään myös tilalle 226-410-6-167 kaavaehdotuksessa osoitettujen kahden uuden lomarakennuspaikan osalta.

Kaavaehdotuksessa Mätäslammelle tilalle 226-403-3-220 osoitettu uusi lomarakennuspaikka (RA/1) siirretään saman tilan alueella vt 13 länsipuolisen lammen ranta-alueelle.

Kaavaehdotuksessa Ruunalammen pohjoisrannalle tilalle 226-407-5-34 osoitettu uusi lomarakennuspaikka (RA/1) siirretään saman tilan alueella lammen luoteis- / länsirannalle naapuritalalle osoitetun uuden lomarakennuspaikan viereen. Siirto tehdään osaltaan viitasammakon elinympäristön huomioimiseksi, mutta yhtenäisempi rakentamisalueiden sijoittelu huomioi aiempaa paremmin myös lammen linnustoarvot.

Lausunnossa esitettyjen Koijärven ja Tohtaanjärven osalta kaavaratkaisua muutetaan viitasammakoselvityksen perusteella siten, että uusien rakennuspaikkojen alueita rajataan viitasammakon elinympäristöjen ulkopuolelle. Osaltaan nämä muutokset turvaavat vesistöjen ranta-alueiden säilymistä rakentamisesta vapaina, mikä osaltaan edistää myös vesistöjen linnustoarvojen säilymistä.

Kaavan luontoselvityksen päivityksen yhteydessä on myös päivitetty tiedot sääksien pesäpaikoista. Mm. Joutenjärvellä pesivän sääksen pesäpaikan paikkatieto on saatu käyttöön. Kaavaehdotusta tullaan muuttamaan Joutenjärven ranta-alueen uusien rakennuspaikkojen osalta Metsähallituksen esityksestä siten, että sääksen pesäpaikan ympäristö säilyy luontoselvityksen suosituksen mukaisesti 300 m etäisyydeltä rakentamattomana. Lähin kaavalla osoitettava lomarakennuspaikka tulee sijaitsemaan yli 600 m etäisyydellä pesäpaikasta.

Päivitetyn sääksien pesäpaikkatiedon perusteella siirretään kaavaehdotuksessa Iso Ristijärvelle tilalle 226-402-1-44 osoitettu yksi uusi lomarakennuspaikka (RA/1) saman tilan Pitkäjärven ranta-alueelle kaavaehdotuksessa osoitetun neljän uuden lomarakennuspaikan (RA/4) rakentamisalueen jatkeeksi. Iso Ristijärven ranta-alue osoitetaan siirretyn rakennuspaikan alueen osalta maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Päivitetyn sääksien pesäpaikkatiedon perusteella poistetaan kaavaehdotuksessa Iso Ristijärvelle tilalle 226-402-1-1182 osoitettu yksi uusi lomarakennuspaikka (RA/1). Ko. uusi lomarakennuspaikka on kaavaehdotuksessa osoitettu rakennuskelvottomalle avosuolle, ja koska kyseistä uutta lomarakennuspaikkaa ei ole mahdollista siirtää saman omistajan muulle rakentamiskelpoiselle ranta-alueelle, niin sääksen pesäpuun luontoselvityksen suosituksen mukaiselle suoja-alueelle sijoittuva uusi rakennuspaikka on perusteltua poistaa kaavasta ja osoittaa alue kaavan luontoselvitykseen perustuen maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä luontoarvoja (MY).

MRA 32§:n mukainen kuuleminen

Edellä esitetyistä muutoksista nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen on kuultu tarpeellisilta osin muutosten vaikutusalueen maanomistajia. Lisäksi esitetyt muutokset on toimitettu tiedoksi/kommentoivaksi Keski-Suomen ELY- keskukselle. Esitetyn mukaisesti muutetut MRA 32§.n kuulemisessa käytetyt vesistökohtaiset kaavaehdotuskartat ovat **liitteenä 2**.

MRA 32§:n mukaisessa kuulemisessa ei esitetty mielipiteitä (muistutuksia). Keski-Suomen ELY-keskus ilmoitti, että ELY-keskuksen ei ole tarve enemmälti lausua muutetusta kaavaehdotuksesta.

Lausunto:

10. Muuta

Suojelutilanne kaava-alueen osalta tulisi vielä tarkastaa. Ainakin Ylä- Kaijanlammen ja Ruunalammen osalta on puutteita.

Vastine:

Ruunalammen jo perustettu suojelualue osoitetaan luonnonsuojelualueeksi (SL) osayleiskaavan alueeseen kuuluvilta osin.

Valtiolle suojelutarkoituksessa hankittu Ylä- Kaijanlammen tilan Suojalomäki 226-409-5-176 alue osoitetaan luonnonsuojelualueeksi (SL).

Edellä esitetyistä muutoksista nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen on kuultu tarpeellisilta osin muutosalueiden maanomistajia. Lisäksi esitetyt muutokset on toimitettu tiedoksi/kommentoivaksi Keski-Suomen ELY- keskukselle.

MRA 32§:n mukaisessa kuulemisessa ei esitetty mielipiteitä (muistutuksia). Keski-Suomen ELY-keskus ilmoitti, että ELY-keskuksen ei ole tarve enemmälti lausua muutetusta kaavaehdotuksesta.

Maisema, kulttuuriympäristö ja rakennettu ympäristö

Kaavamääräykset

Lausunto:

11. Maakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut Luksanjärven ja Aho-Vastingin maisema-alueet on osoitettu kaavaluonnoksessa mam - kaavamerkinnällä (maisemallisesti arvokas maisema-alue), kaavamerkinnältä puuttuu edelleen kaavamääräys. Kyseiseen kaavamerkintään tulee liittää alueen maisema-arvoja turvaava kaavamääräys, joka tulee lisätä.

Rakennuspaikkojen osalta kaava sisältää varsin niukasti kaavamääräyksellistä ohjausta. Olisiko syytä lisätä yleismääräys, jossa ohjataan mahdollisuuksien mukaan säilyttämään rakennuspaikan luonnonmukaisuus sekä säästämään arvokkaita kasvillisuuden reunavyöhykkeitä sekä maininta ettei rakentamisella saa tuhota luonnon merkittäviä kauneusarvoja ja erikoisia luonnonesiintymiä, kuten kauniita yksittäispuita ja siirtolohkareita.

Vastine:

Kaavan yleismääräykset on laadittu mukaillen Karstulan Saarijärven reitin rantaosayleiskaavaa (kunnan linjaus kaavatyön alkuvaiheessa). Rantaosayleiskaavalla määrätään koko kaava-alueita koskien, että julkisivu- ja kattomateriaaleissa ei saa käyttää räikeänvärisiä ja heijastavia pinnoituksia. Kaavalla myös määrätään, että lomarakennuspaikoilla ranta-alueelle on jätettävä riittävä suojapuusto, jotta lomarakennukset eivät näy avoimesti vesistöön. Lisäksi arvokkaat rakennetun ympäristön kohteet on selvitetty kaavaa varten laaditussa rakennusinventoinnissa ja osoitettu kaavassa sk1 ja sk2 – kohde ja aluemerkinnoin sekä kaavamerkinnällä /s (Alue, jolla ympäristö säilytetään) myös Luksanjärven ja Aho-Vastingin mam-alueiden osalta. Uusien rakennuspaikkojen suunnittelu on tehty niiden sijoittelun osalta maakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla siten, että uudet rakennuspaikat ovat jo sijaintinsa puolesta toteutettavissa maisema-alueen arvoihin sopeutuen. Kun kaavalla on lisäksi tuotu esille Luksanjärven ja Aho-Vastingin maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, niin kaava mahdollistaa Karstulan rakennusvalvonnan kiinnittämistä erityistä huomiota ja ohjata rakennuspaikkojen toteuttamista myös maakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla.

Kaavaehdotusta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.

Lausunto:

12. Vahangan kylänraitti

Vahangan kylän alueesta tulisi huomioida, että vaikka kaavoitus kohdistuukin Vahangan kylän ranta-alueiden maankäytölliseen ohjaukseen, luonto- ja maisemaselvityksessä arvokkaaksi alueeksi on osoitettu kylänraitin ohella myös rantapellot, jotka sijoittuvat rantayleiskaavan alueelle. Rakennuspaikkojen siirrolla maisemavaikutuksia on voitu pienentää. Tästä huolimatta edelleen voisi harkita kaavan luonto- ja maisemaselvityksen maankäyttösuosituksen mukaista km-kaavamerkintää ja myös määräystä, joka koskee alueen kulttuurimaiseman arvojen ja ominaispiirteiden säilyttämistä.

Kaavan luonto- ja maisemaselvityksessä km-merkinnän käyttösuositus on annettu myös Isokylän ranta-alueille ja Myllyjoen varteen. Maakunnallisesti arvokkaille

maisema-alueille (Aho-Vastinki, Luksanjärvi) on annettu sama km-suositus, niiden kohdalla on käytetty mam- kaavamerkintää.

Vastine:

Rantayleiskaavalla suunnitellaan ainoastaan Vahangan kylän ranta-alueiden maankäyttö. Varsinainen kyläalue ei kuulu kaava-alueeseen eikä kaavalla ohjata Vahangan kylän mahdollisia laajenemistarpeita. Vahangan kylänraitti on luokiteltu kaavan luonto- ja maisemaselvityksessä huomionarvoiseksi alueeksi. Vahangan huomionarvoiseksi luokitellun kylänraitin alueelle ei ole osoitettu kaava-luonnoksessa yhtään rantayleiskaavaan perustuvaa uutta rakennuspaikkaa tai muuta nykytilannetta muuttavaa maankäyttöä. Rantaosayleiskaavalla ei myöskään muuteta Isokylän ranta-alueiden maankäyttöä nykyisestä. Myllyjoen varren alueella todetaan ranta-alueen nykyinen maankäyttö ja osoitetaan muutamia uusia lomarakennuspaikkoja.

Kaavan yleismääräykset on laadittu mukailien Karstulan Saarijärven reitin rantaosayleiskaavaa (kunnan linjaus kaavatyön alkuvaiheessa). Rantaosayleiskaavalla määrätään koko kaava-alueella koskien, että julkisivu- ja kattomateriaaleissa ei saa käyttää räikeänvärisiä ja heijastavia pinnoituksia. Kaavalla myös määrätään, että lomarakennuspaikoilla ranta-alueelle on jätettävä riittävä suojapuusto, jotta lomarakennukset eivät näy avoimesti vesistöön. Lisäksi arvokkaat rakennetun ympäristön kohteet on kaavalla selvitetty kaavaa varten laaditussa rakennusinventoinnissa ja osoitettu kaavassa sk1 ja sk2 – kohde ja aluemerkinnoin sekä kaavamerkinnällä /s (Alue, jolla ympäristö säilytetään).

Kaavan rakennetun ympäristön inventointi on mahdollistanut kaavan luontoselvityksessä esitettyjen suositusten (km-merkinnän käyttämisestä) huomioimisen kaavaratkaisussa luontoselvityksen rajauksia yksityiskohtaisemmin. Rantaosayleiskaava on laadittu rakennetun ympäristön arvojen huomioimisen kaavamerkintöjen osalta perustuen kaavaa varten laadittuun rakennusinventointiin. Luontoselvityksessä esitetty suositus km- alueesta on huomioitu kaavasuunnittelussa mm. uusien rakennuspaikkojen sijoittelun osalta.

Kaavaehdotusta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.

Lausunto:

13. Talassaari

Kaavan luonto- ja maisemaselvitys suosittelee rakentamattoman Talassaaren säästettäväksi rakentamiselta. Koska sinne kuitenkin on osoitettu uusia rakennuspaikkoja, tulisi niiden kohdalle harkita käytettäväksi alue, jolla on rakentamisessa huomioitavia luonnonmaiseman arvoja kaavamerkintää. Ko. kaavamerkintä (harva pysty rasteri) saattaa erottua kaavakartalla etenkin pienissä saarikoh-teissa huonosti.

Vastine:

Lausunnon esitetystä kaavamerkinnän (huomioitavia luonnonmaiseman arvoja) lisäämisestä on neuvoteltu Talassaaren alueen omistajan (Metsähallitus) kanssa. Neuvottelun tuloksena Metsähallitus esitti, että Talassaaren osoitetut kaksi uutta lomarakennuspaikkaa tulee poistaa kaavasta.

Kaavaehdotuksessa Vahvasen vesistön Talassaaren tilalle 226-405-14-91 osoitetut kaksi uutta lomarakennuspaikkaa (RA/2) poistetaan kaavasta Metsähallituksen esityksen mukaisesti. Tilan 226-405-14-91 rakennusoikeus kirjataan kaavan kantatilaselvitykseen.

Lausunto: 14. Nihilampi=Nihdinlampi Isokylän alueella

Kaavan luonto- ja maisemaselvityksen mukaan luonnonmaisemaltaan erityisen edustava Nihinlampi (Nihdinlampi) tulisi säilyttää rakentamattomana. Lammen itäpuolinen Nihdinvuori on osoitettu kaavakartalla MY- alueena, mutta Nihdinlammen rannalle on osoitettu yksi uusi rakennuspaikka. Tulisi vielä selvittää ko. RA-paikan siirtoa. Jos se ei onnistu, niin tulisi käyttää 'Alue jolla on rakentamisessa huomioitava luonnonmaiseman arvoja' -merkintää.

Vastine: **Kaavaehdotuksessa Nihdinlammen ranta-alueen tilalle 226-410-1-82 osoitetulle lomarakennuspaikalle (RA-2/1) lisätään rasterimerkintä (Alue, jolla on rakentamisessa huomioitavia luonnonmaiseman arvoja). Kaavalla määrätään, että alueella tulee säilyttää suojapuustoa siten, että rakentaminen sopeutuu maisemaan. Rakennuspaikan rakentamaton osa tulee säilyttää luonnonmukaisena. Alueella ei saa suorittaa maisemaa merkittävästi muuttavia hakkuu-, kaivamis-, louhimis- ja täyttämistoimenpiteitä.**

MRA 32§:n mukainen kuuleminen

Edellä esitetystä muutoksesta nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen on kuultu tilan 226-410-1-82 omistajaa. Lisäksi esitetty muutos on toimitettu tiedoksi/kommentoivaksi Keski-Suomen ELY- keskukselle.

MRA 32§:n mukaisessa kuulemisessa ei esitetty mielipiteitä (muistutuksia). Keski-Suomen ELY-keskus ilmoitti, että ELY-keskuksen ei ole tarve enemmälti lausua muutetusta kaavaehdotuksesta.

Lausunto: 15. Liikenne

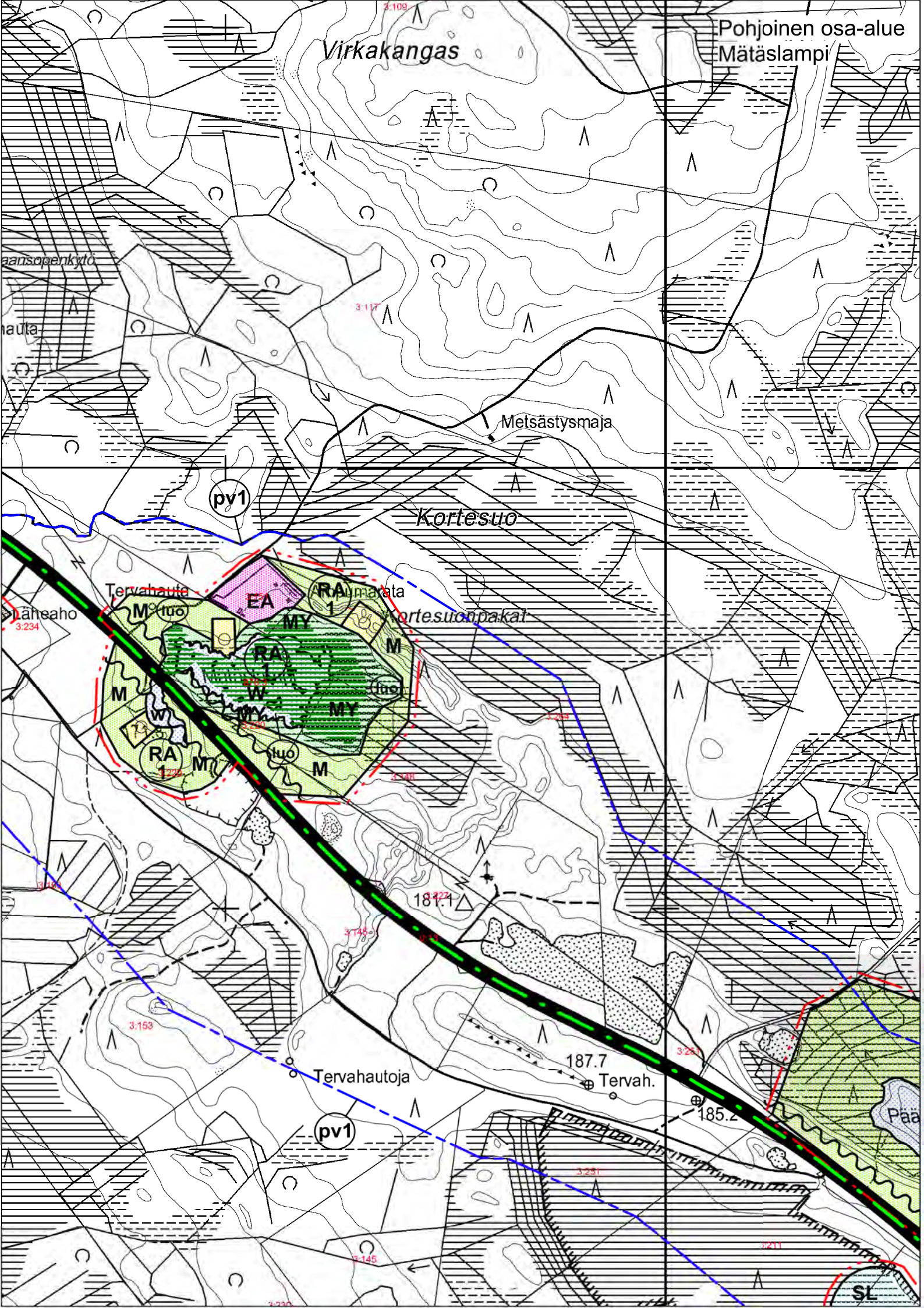
Melualuetta kuvaavan merkinnän selitteeseen olisi hyvä lisätä tarkennuksena, että on esitetty vuoden xx liikennemäärään ja nopeusrajoitukseen perustuva teoreettinen melualue. Teoreettinen malli antaa suurpiirteisen arvion melun leviämisestä, muttei huomioi mm. pinnanmuotojen, maastoesteiden tai vesistöjen vaikutusta. Tällä hetkellä tuorein käytettävissä oleva melun teoreettinen putkimalli on vuodelta 2017.

Vastine: **Tiedot kaavan laatimisajankohtana käytettävissä olevasta teoreettisesta melun putkimallista lisätään kaavaselostukseen.**

LIITE 1

MRA 32§:n mukaisessa kuulemisessa käytetyt vesistökohtaiset kaavaehdotuskartat
(Vastineen kohdassa 4. esitetyt muutokset nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen)

Virkakangas

Pohjoinen osa-alue
Mätaslampi

Kortesuso

Tervahauto

Kortesuonnapakat

Tervahautoja

Tervah.

py1

py1

SL

3117

187.1

187.7

185.2

Läheaho

3.234

3.163

3.145

3.145

3.281

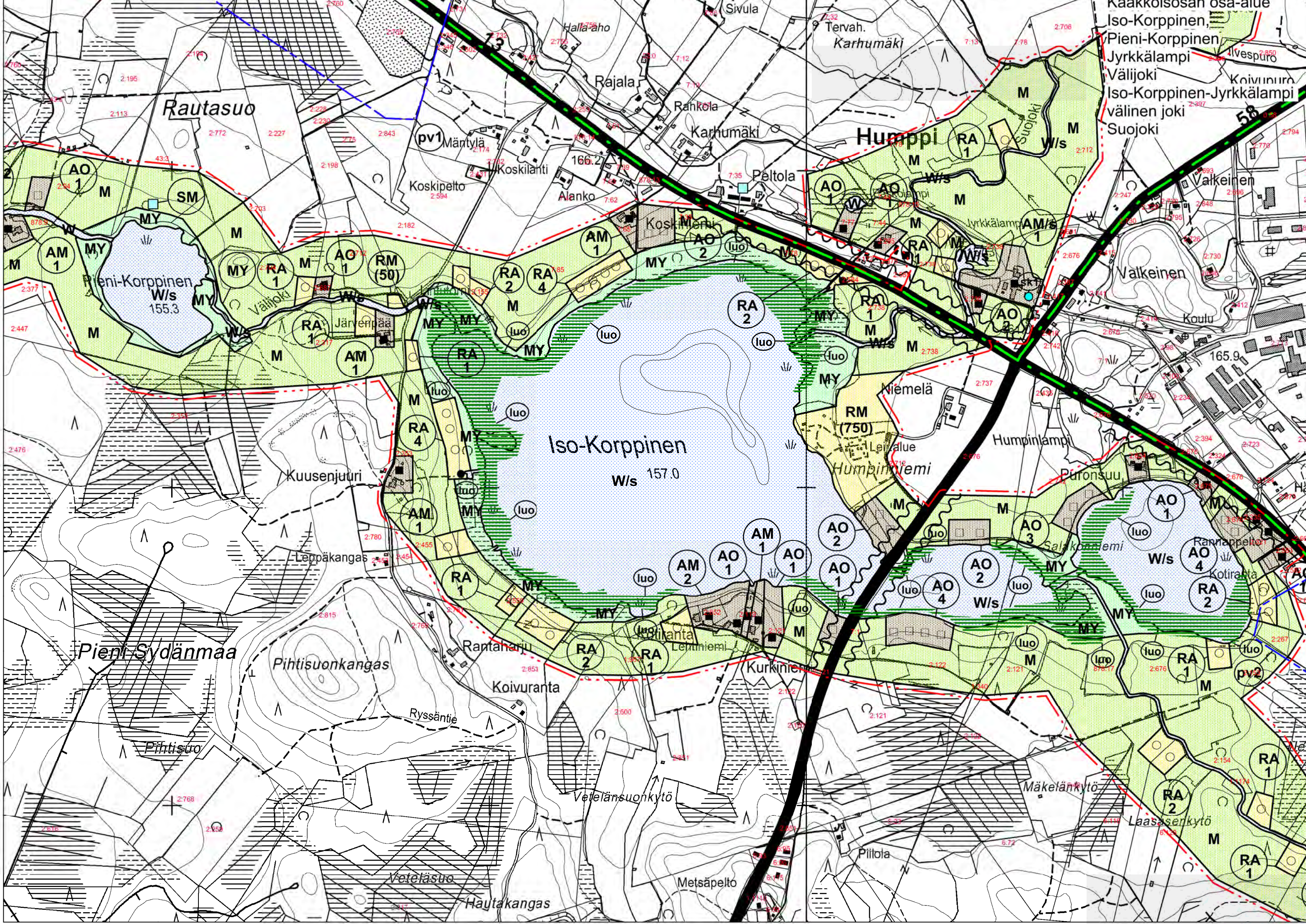
3.211

Pää

aansopenkytö

hauta

SL

Kaakkoisosan osa-alue
Iso-Korppinen,
Pieni-Korppinen
Jyrkkälampi
Välijoki
Iso-Korppinen-Jyrkkälampi
välinen joki
Suojoki

Rautasuo

Iso-Korppinen
W/s 157.0

Humppi

Pieni-Sydänmaa

Pihtisuonkangas

Koivuranta

Mäkelänkytö

Laasänenkytö

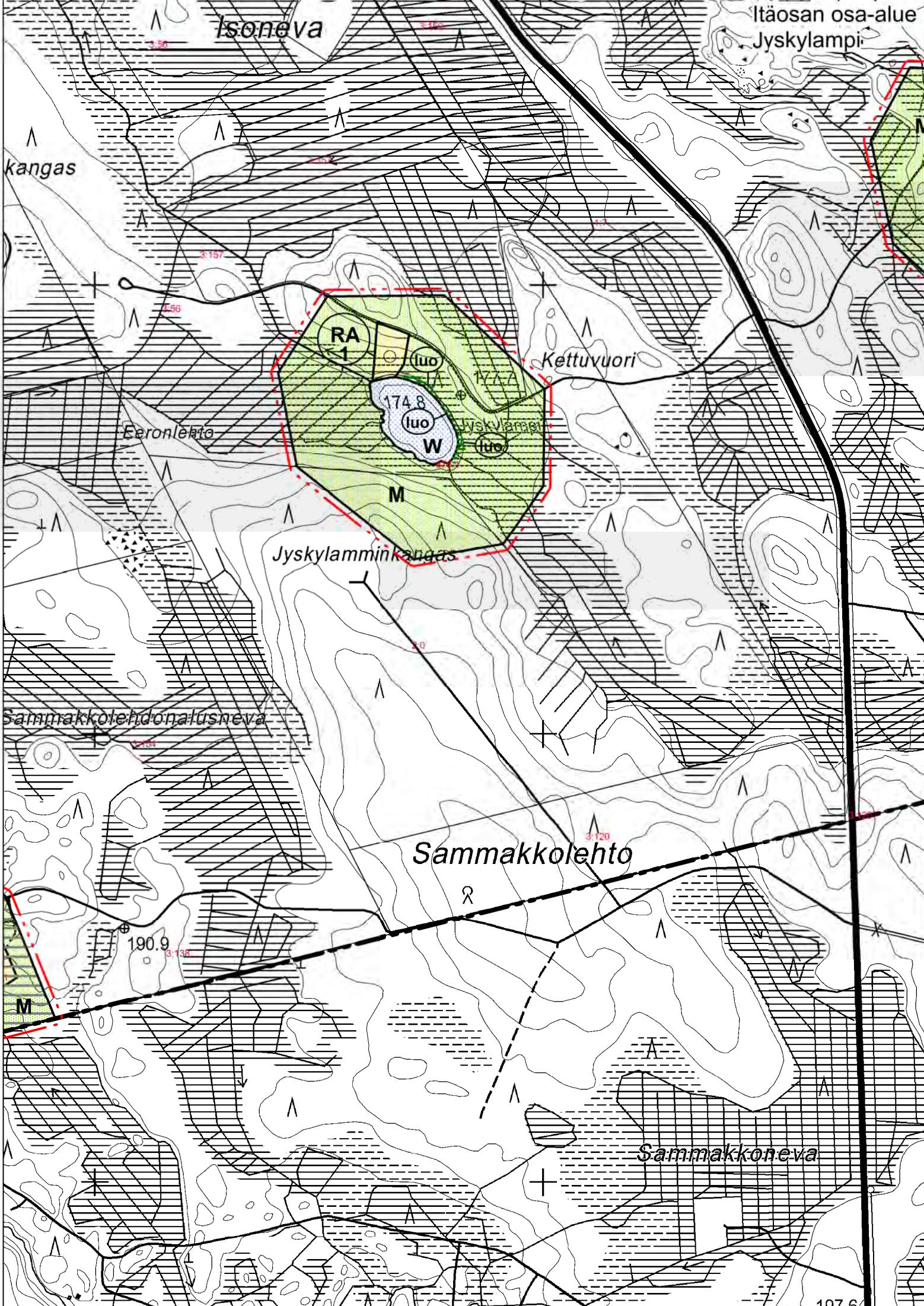
Veteläsuo

Hautakangas

Metsäpelto

Piitola

Isonneva

Itäosan osa-alue
Jyskylampi

kangas

Kettuvuori

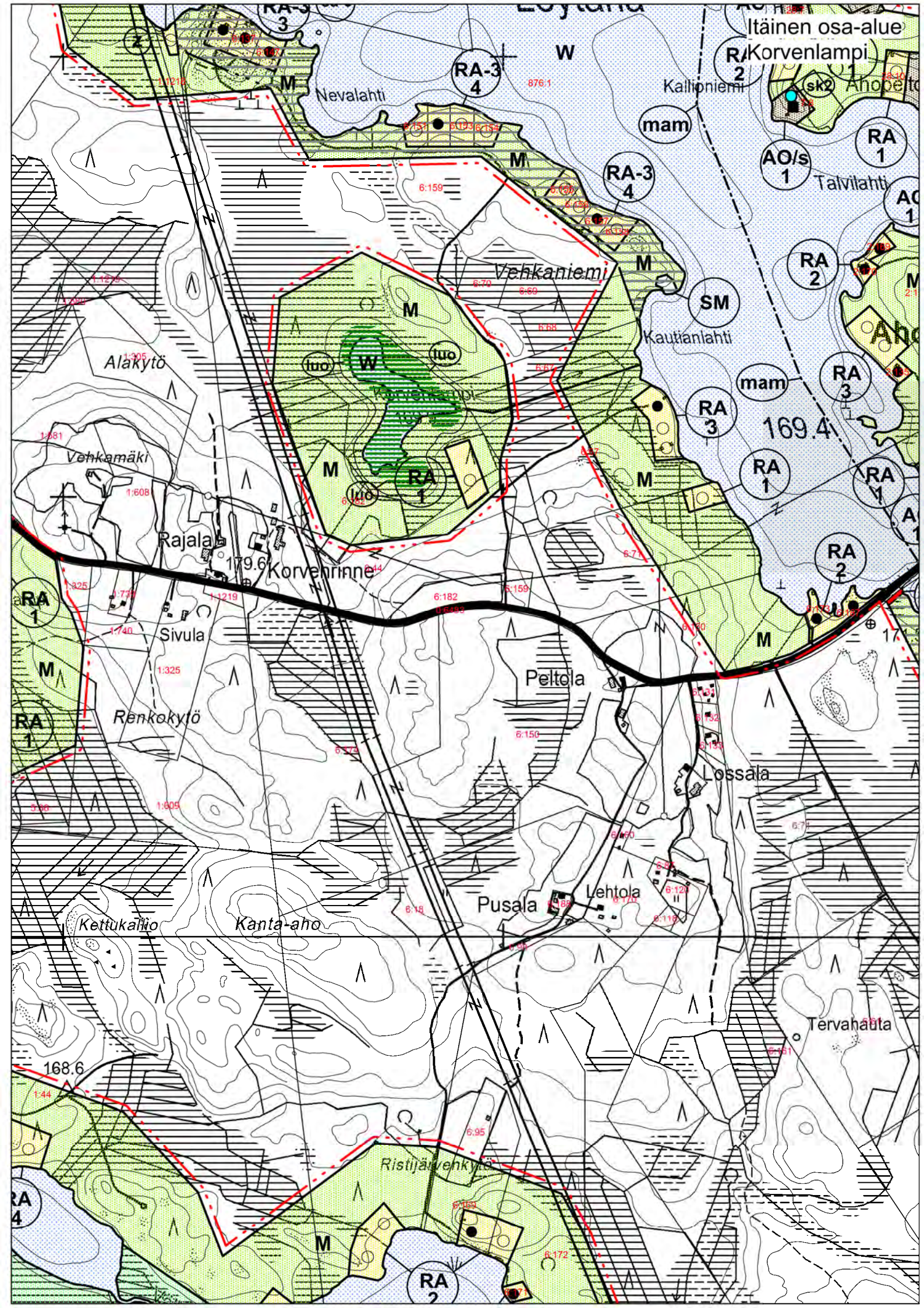
Eeronlehto

Jyskylamminkangas

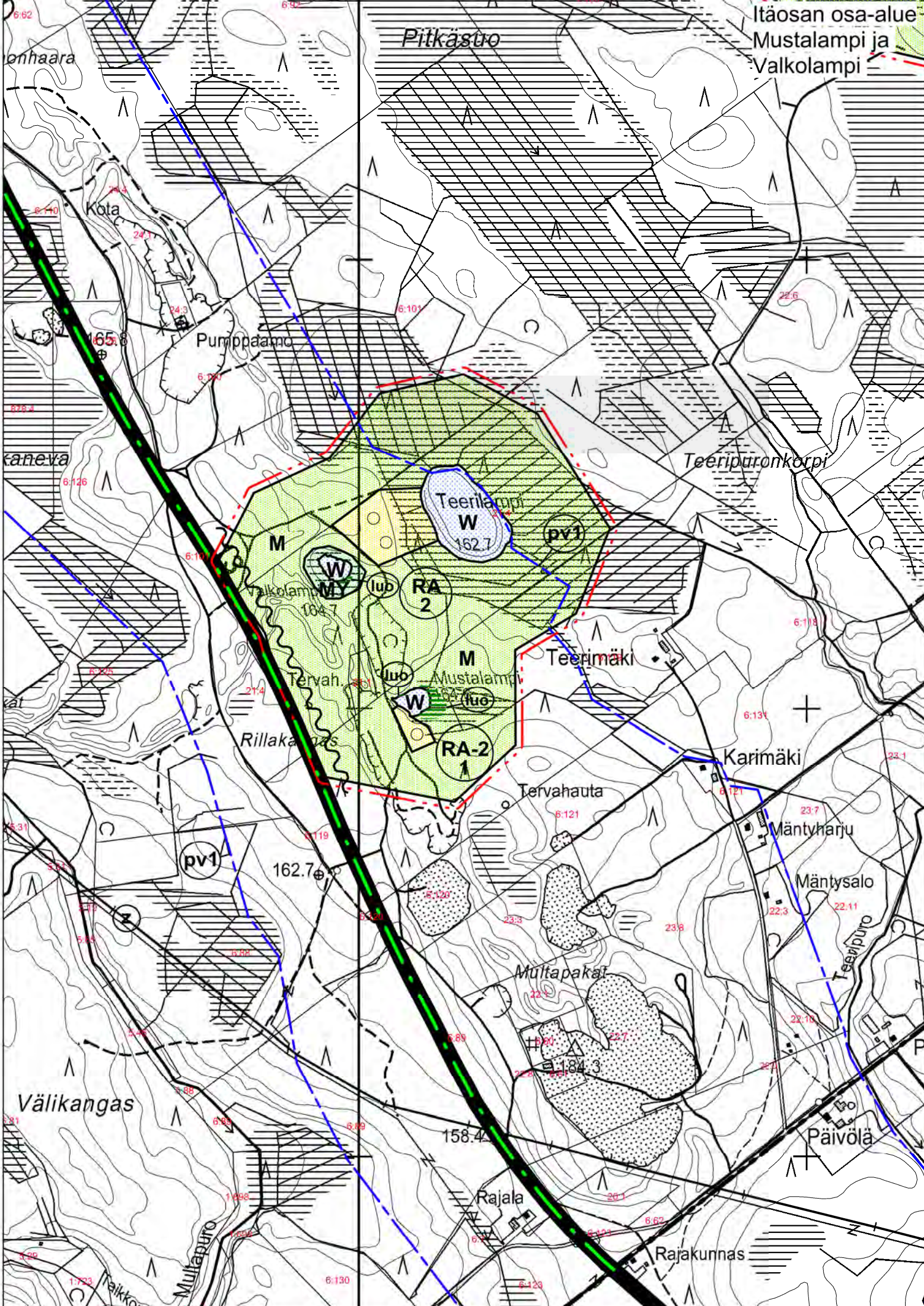
Sammakkolehdonalusneva

Sammakkolehto

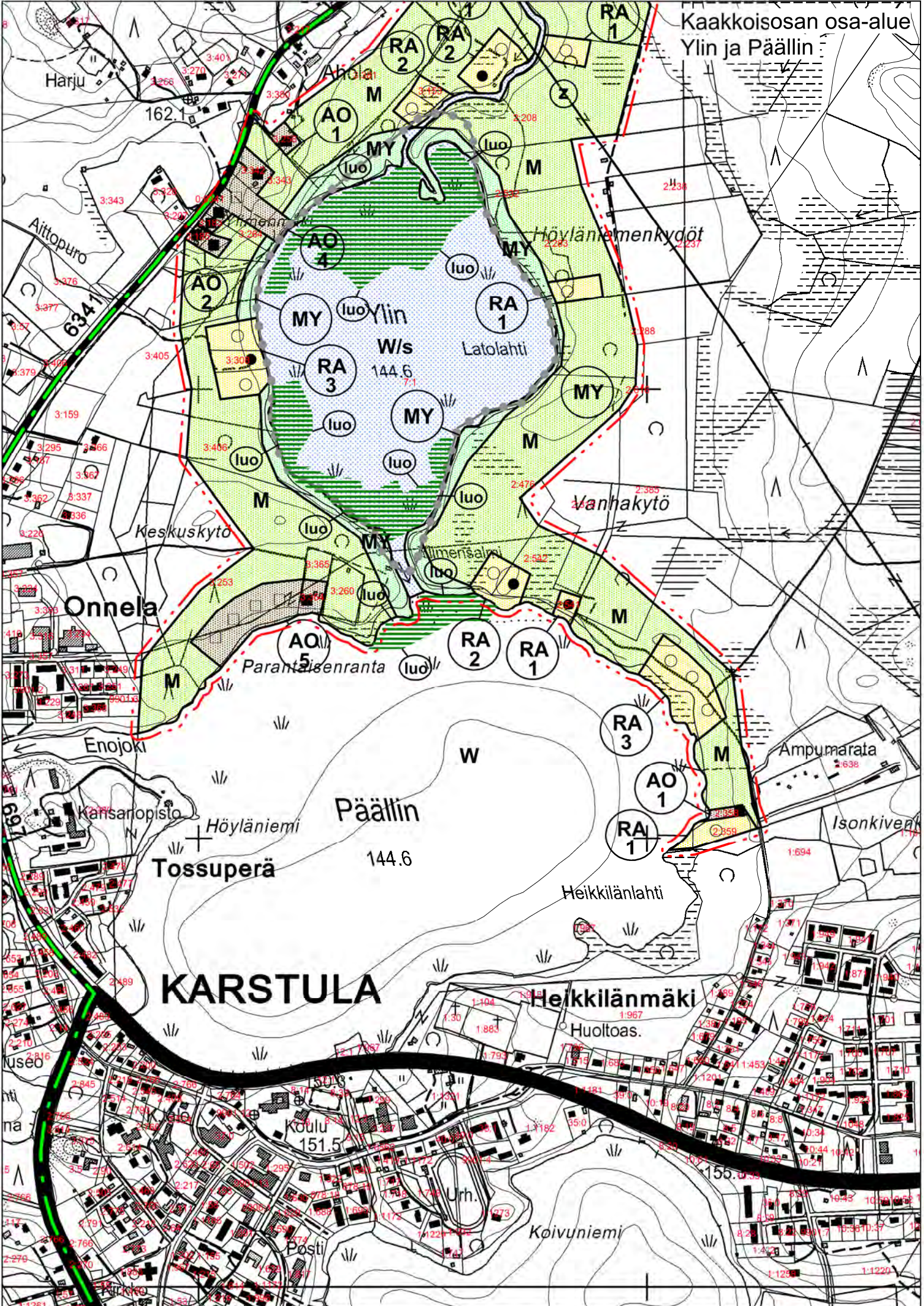
Sammakkoneva

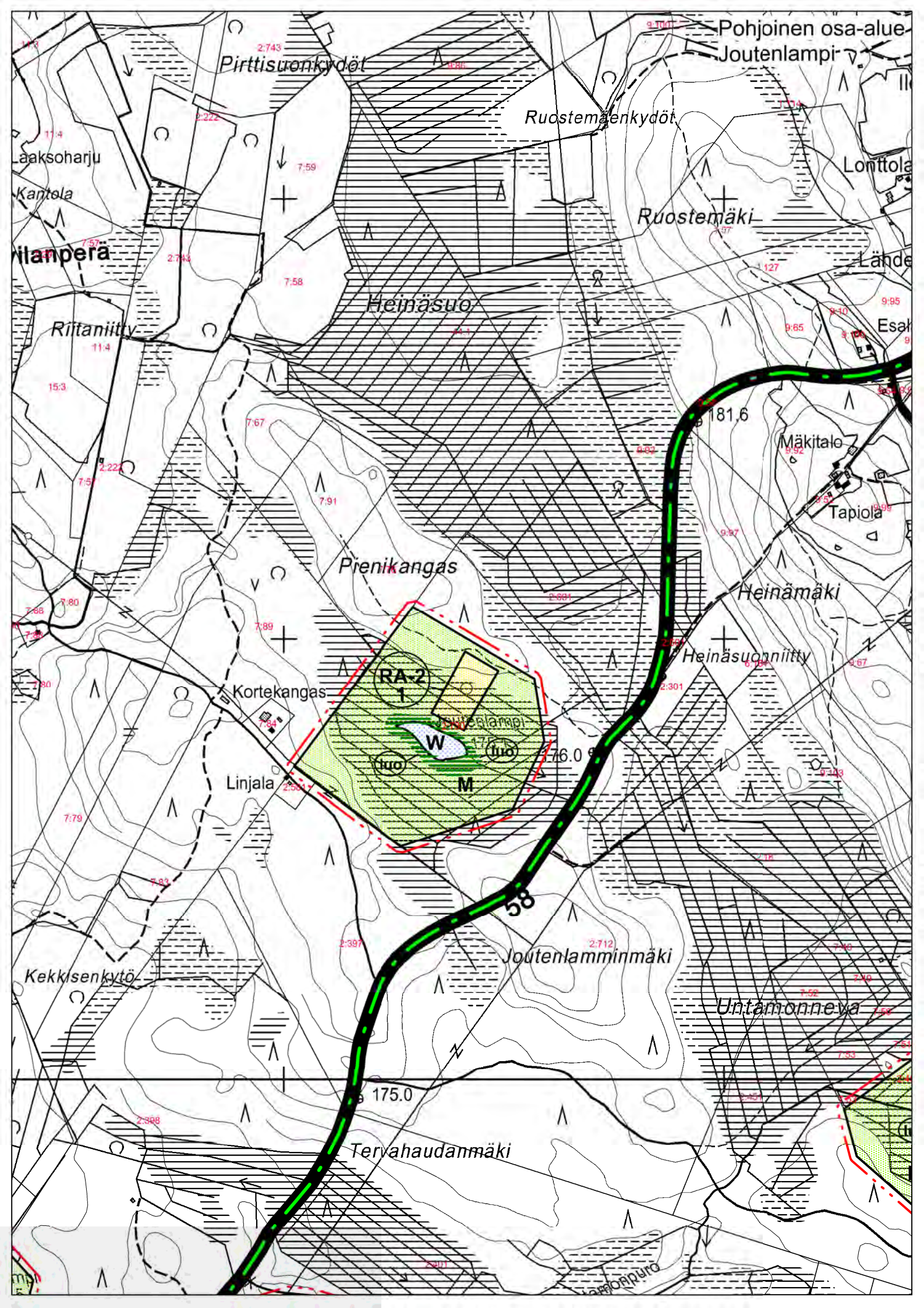

Itäosan osa-alue
Mustalampi ja
Valkolampi

Kaakkoisosan osa-alue
Ylin ja Päällin

Pirttisuonkydöt

Pohjoinen osa-alue
Joutenlampi

Ruostemäenkydöt

Laaksoharju

Kantela

Riitanperä

Riitaniitty

Heinäsuo

Ruostemäki

Lonittola

Lände

Esak

Mäkitale

Tapioia

Pienikangas

Heinämäki

Heinäsuo niitty

Kortekangas

RA-2
1

Joutenlampi
W

M

Linjala

58

Joutenlamminmäki

Kekkisenkytö

Untamonneva

Tervahaudanmäki

175.0

181.6

76.0

2.398

2.743

2.222

7.59

7.58

7.67

7.91

7.89

7.80

7.79

7.83

2.397

2.712

7.46

7.49

7.52

7.53

7.54

7.54

7.54

7.54

7.54

7.54

7.54

11.4

7.57

11.4

15.3

7.68

7.80

7.80

7.79

7.83

7.83

7.83

7.83

7.83

7.67

7.91

7.89

7.80

7.79

7.83

2.397

2.712

7.46

7.49

7.52

7.53

7.54

7.54

7.54

7.54

7.54

7.54

7.54

11.4

7.57

11.4

15.3

7.68

7.80

7.80

7.79

7.83

7.83

7.83

7.83

7.83

7.67

7.91

7.89

7.80

7.79

7.83

2.397

2.712

7.46

7.49

7.52

7.53

7.54

7.54

7.54

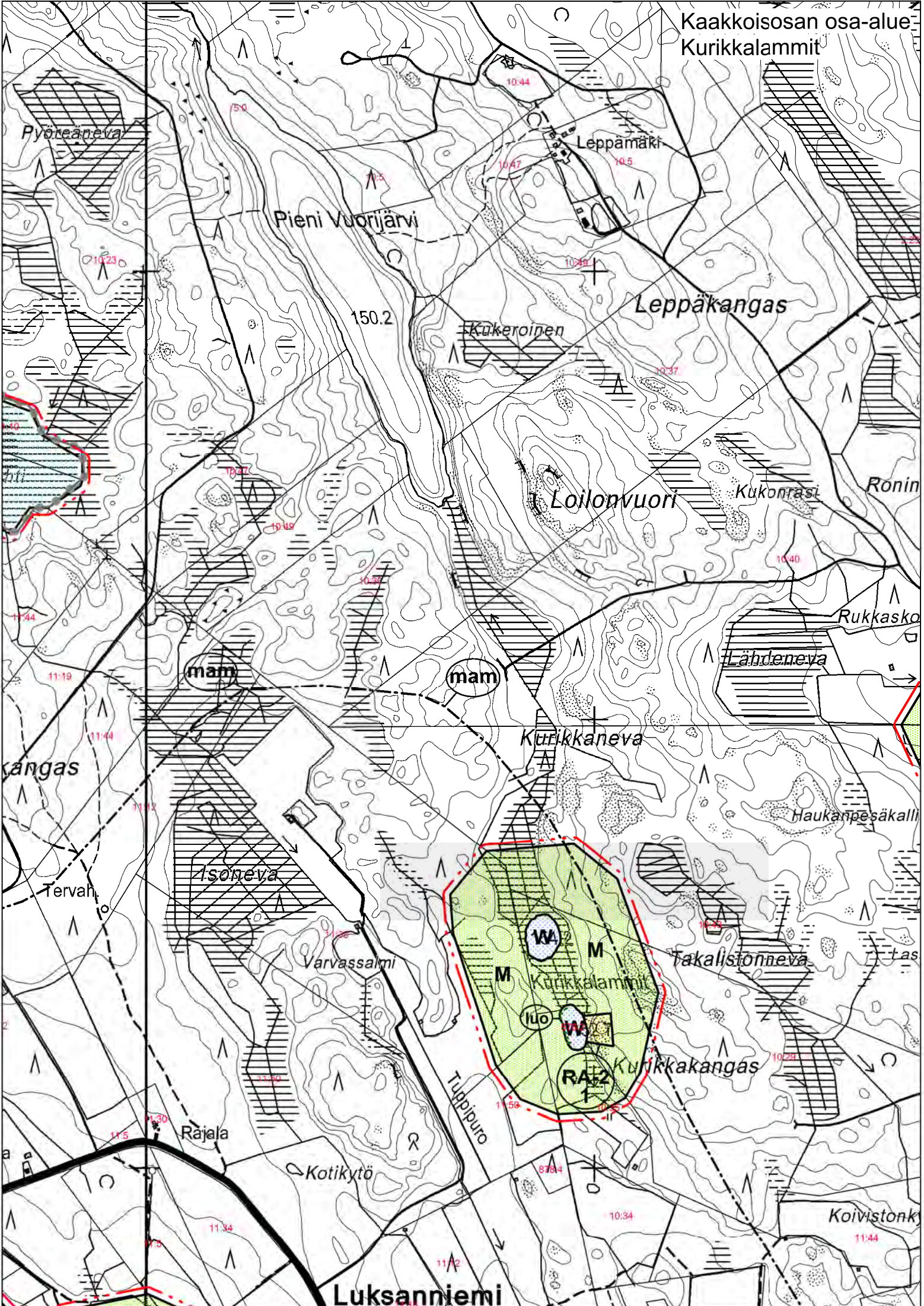
7.54

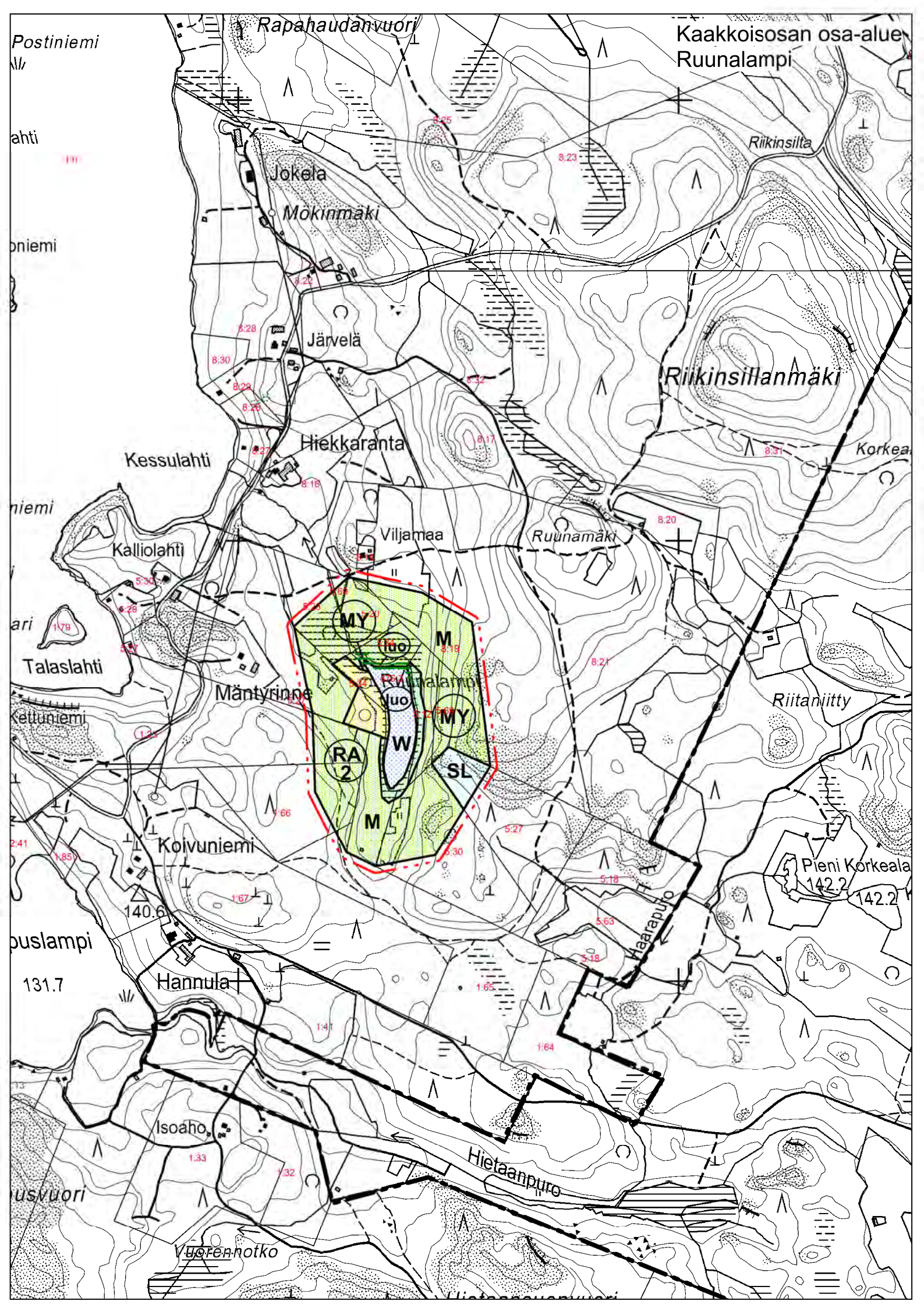
7.54

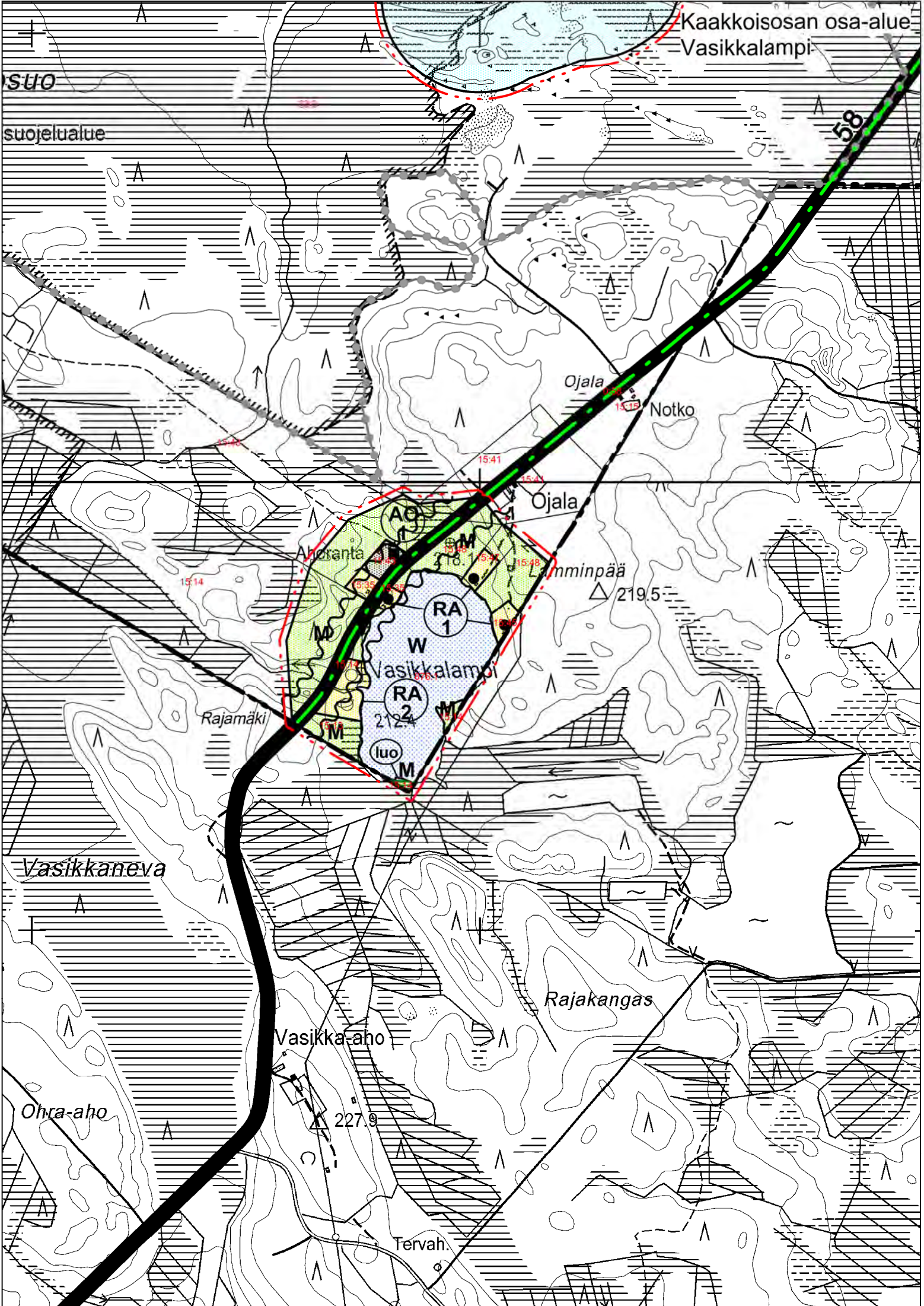
7.54

7.54

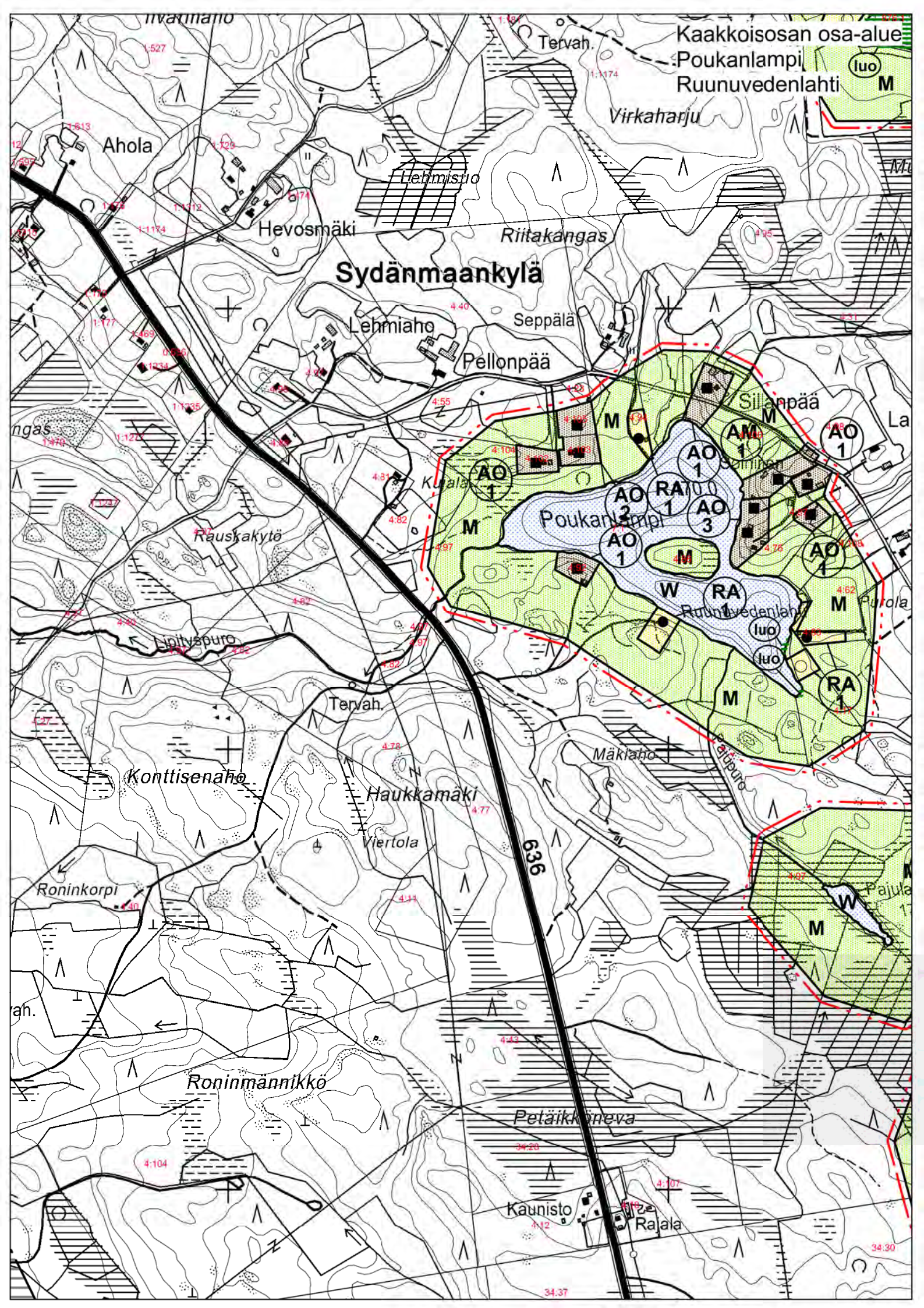
Kaakkoisosan osa-alue
Kurikkalammit

Iivamaaho

Kaakkoisosan osa-alue

Poukanlampi

Ruunuvedenlahti

Ahola

Hevosmäki

Sydänmaankylä

Riitakangas

Lehmiaho

Seppälä

Pellonpää

Sillanpää

ngas

Räuskakytö

Loityspuro

Tervah.

Konttisenaho

Haukkamäki

Viertola

Roninkorpi

Mäklaho

Pajula

ah.

Roninmannikkö

Petäikköneva

Kaunisto

Rajala

luo

M

Virkaharju

Hehmistö

Virkaharju

Lehmiaho

Seppälä

Pellonpää

Sillanpää

M

AO 1

RA 1

AO 2

AO 3

M

W

RA 1

M

M

M

M

M

M

M

M

M

M

M

M

M

M

M

M

M

M

M

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

AO 1

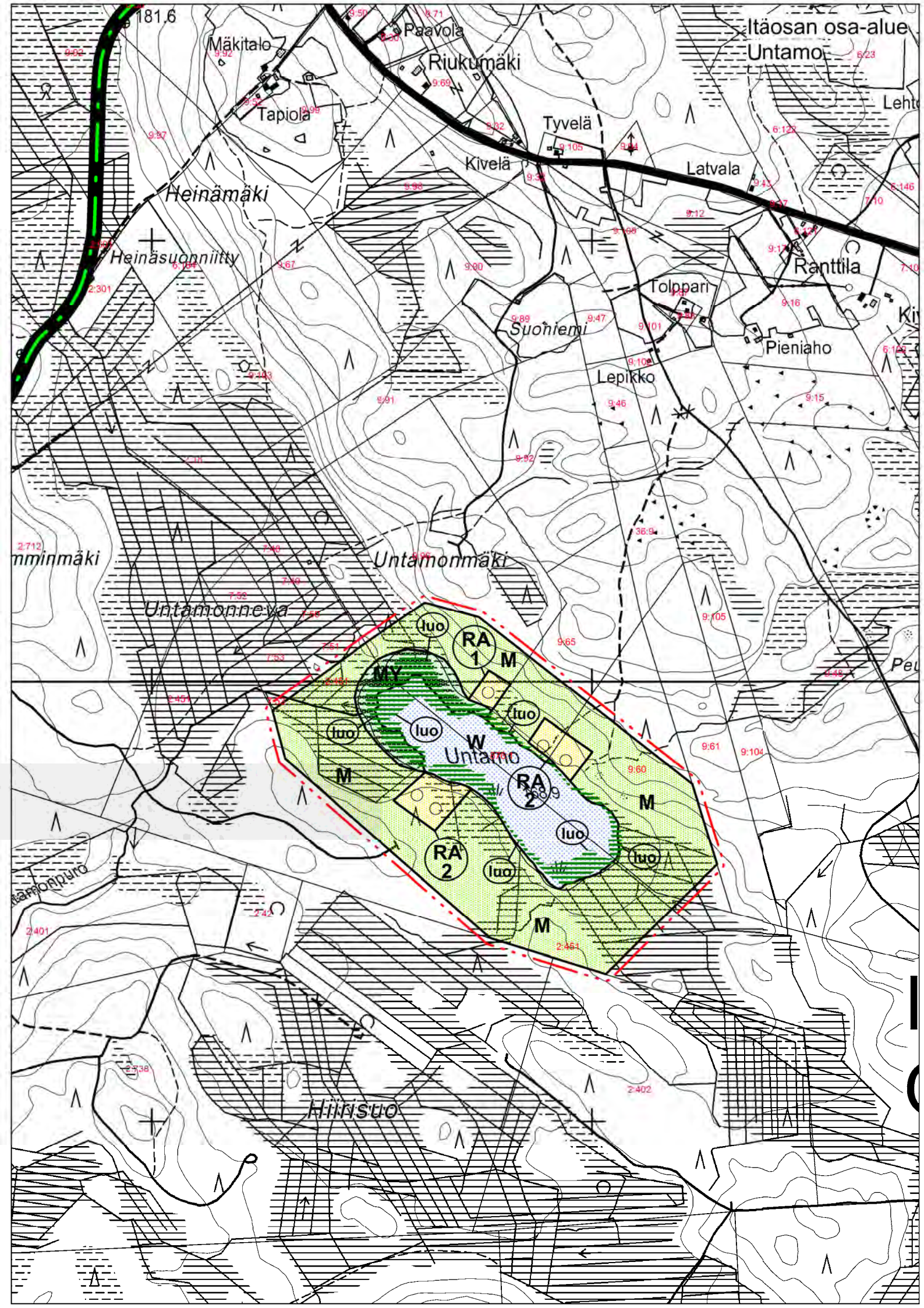
AO 1

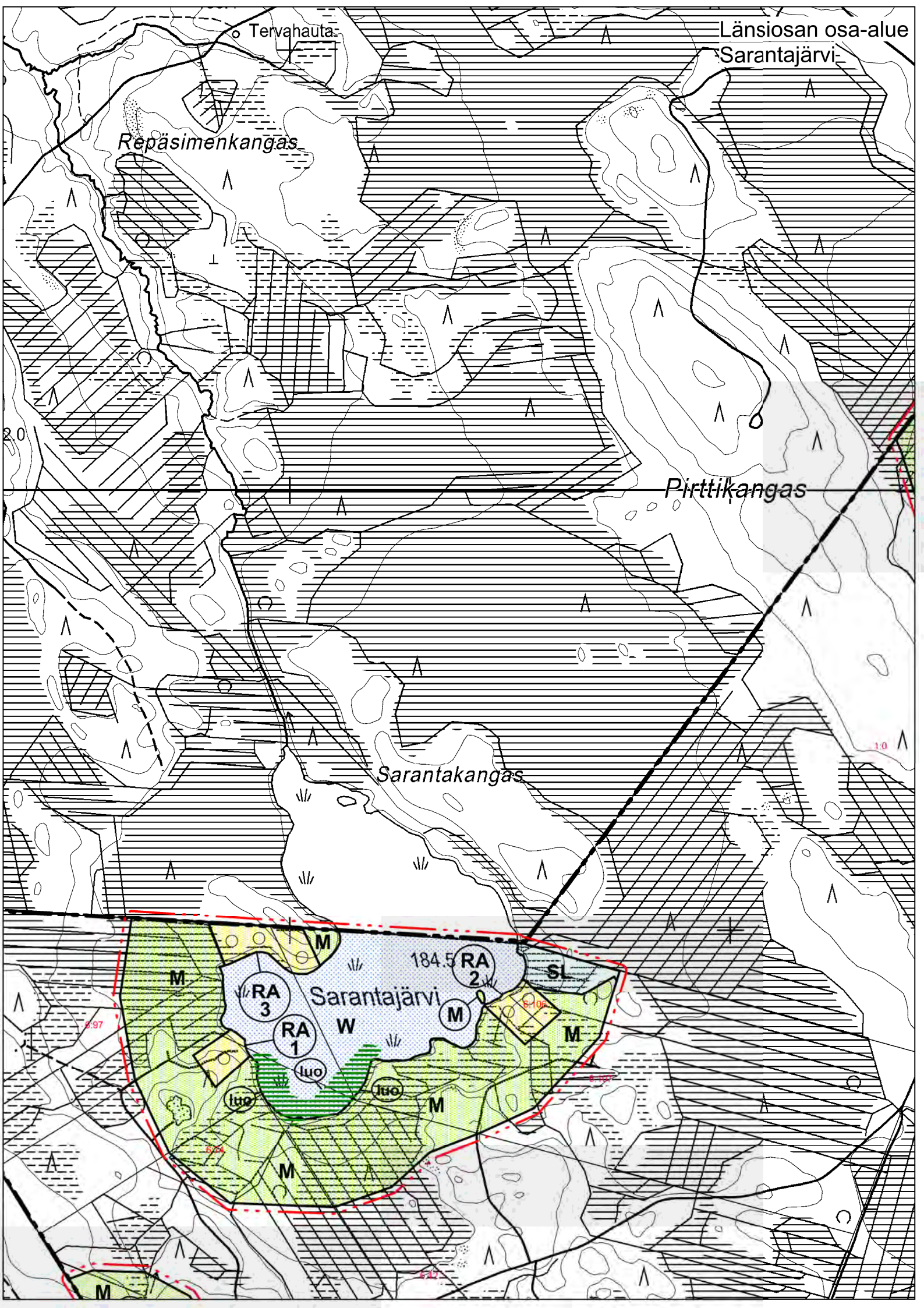
AO 1

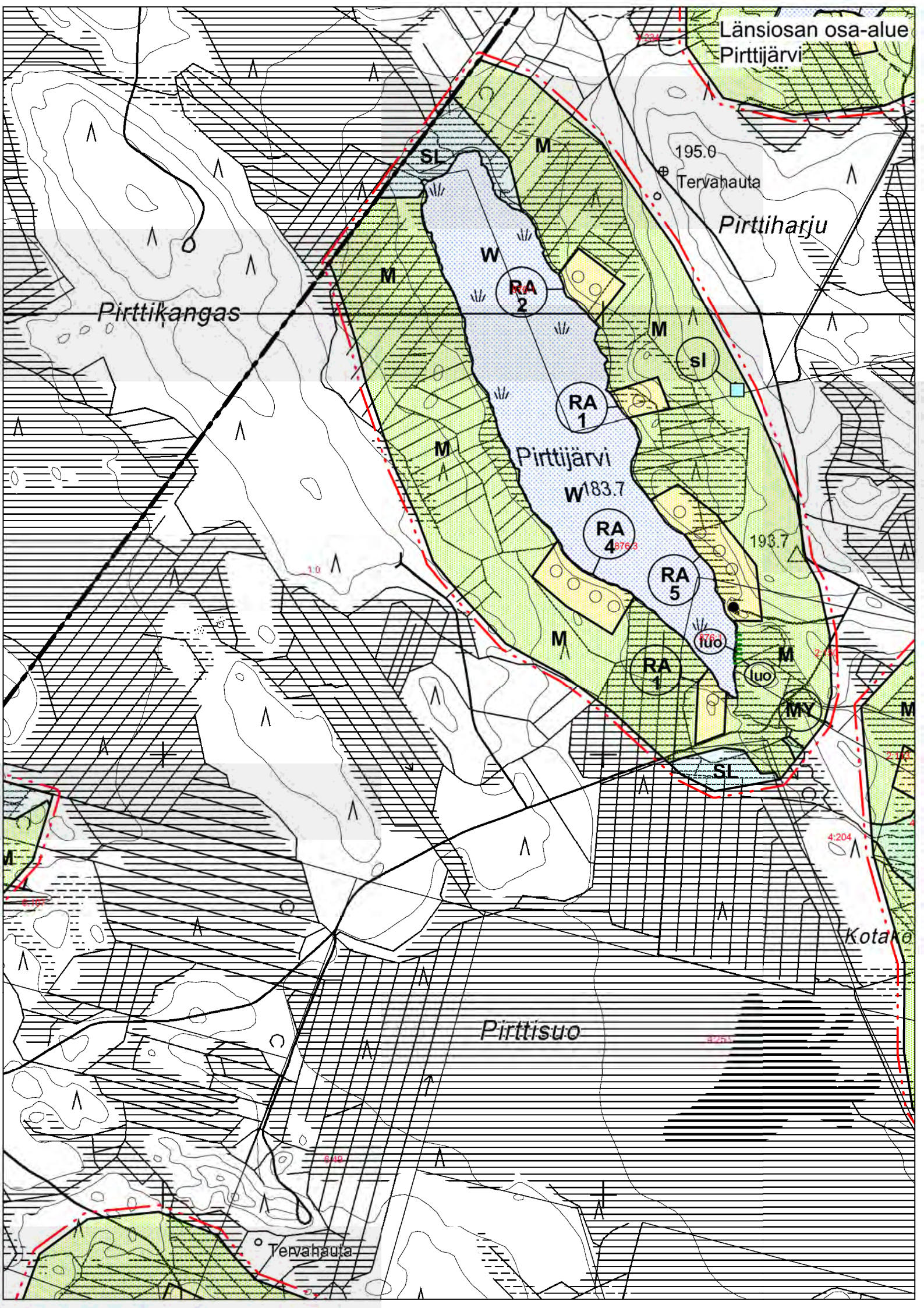
636

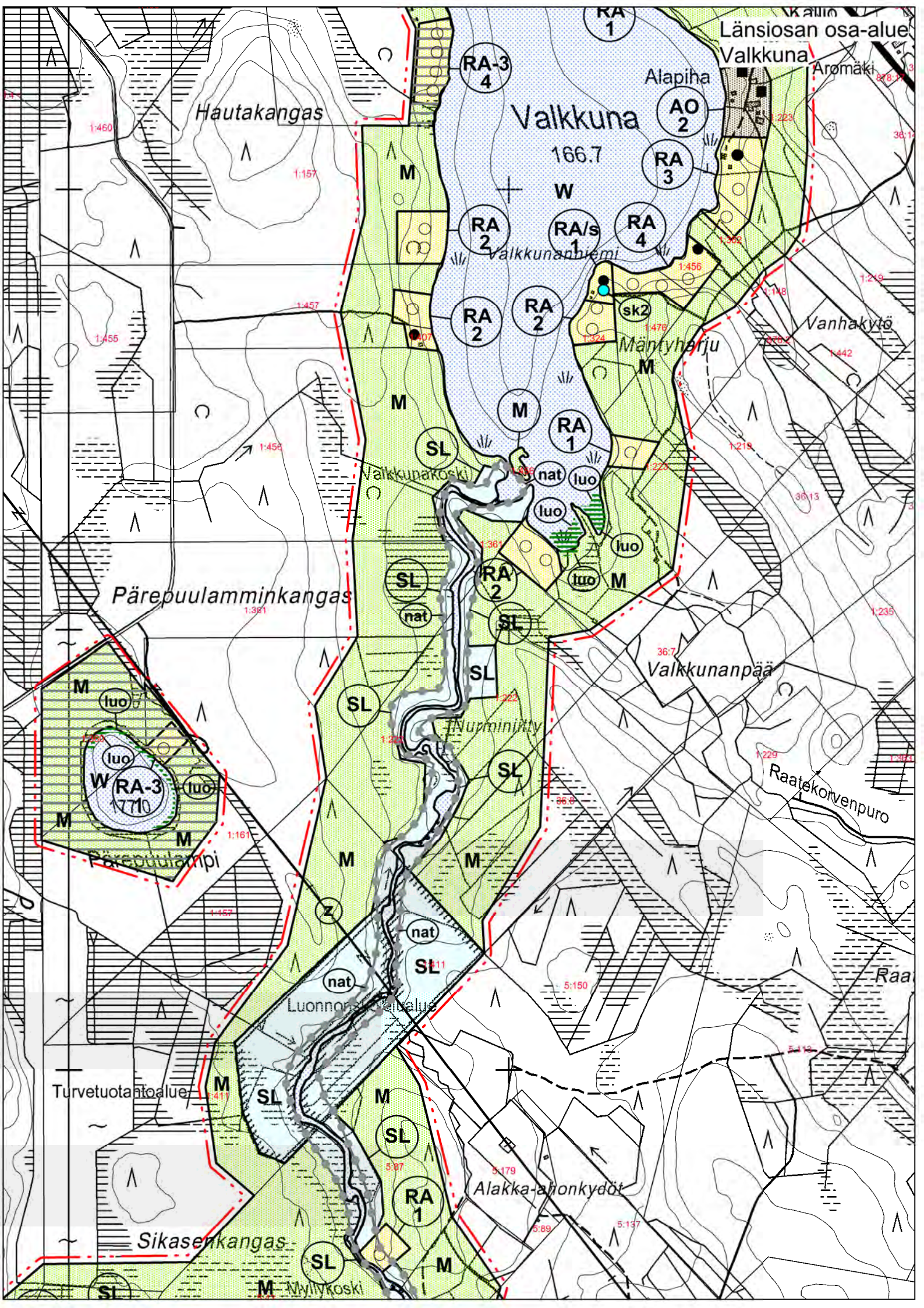
34:30

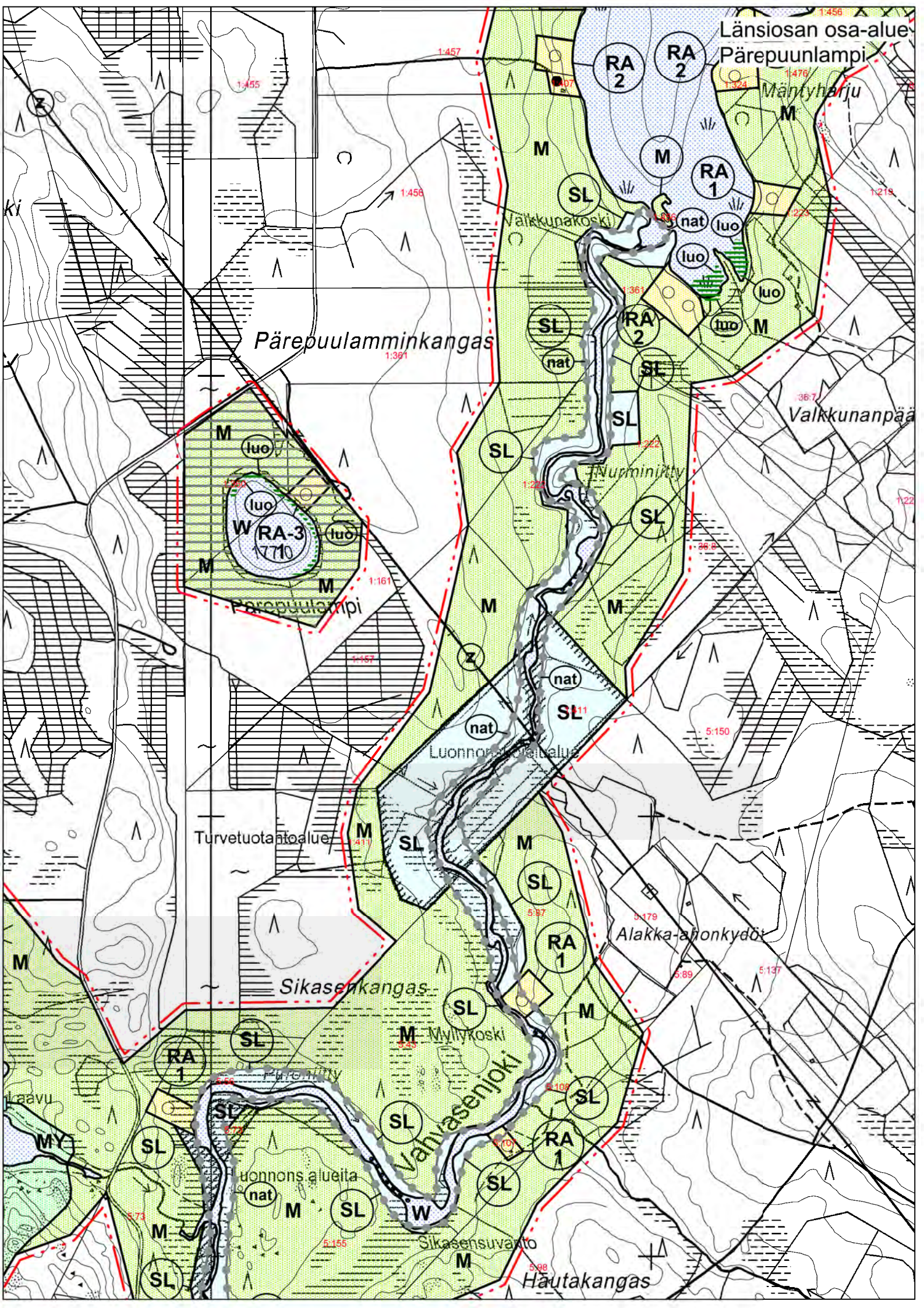
34:37

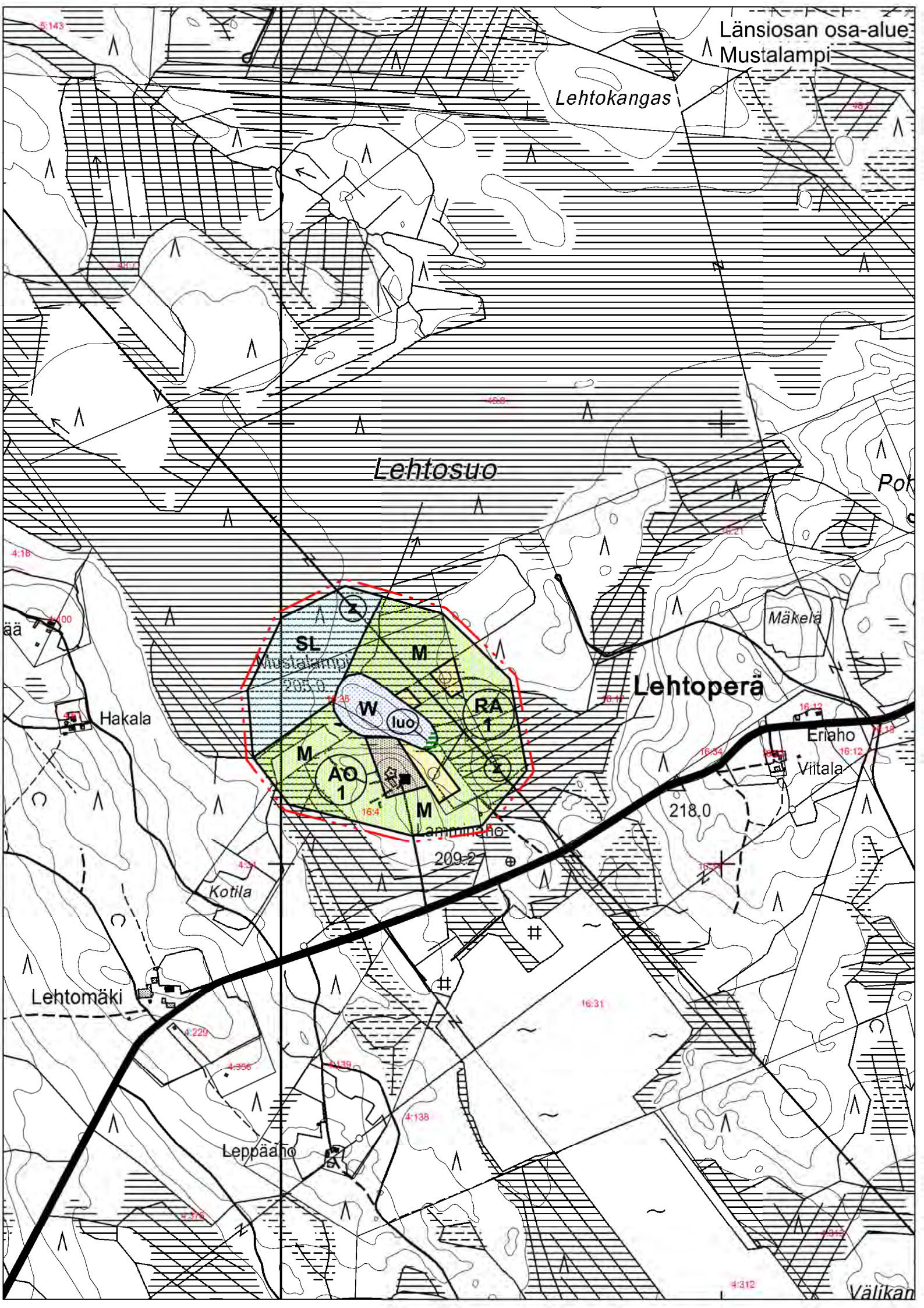

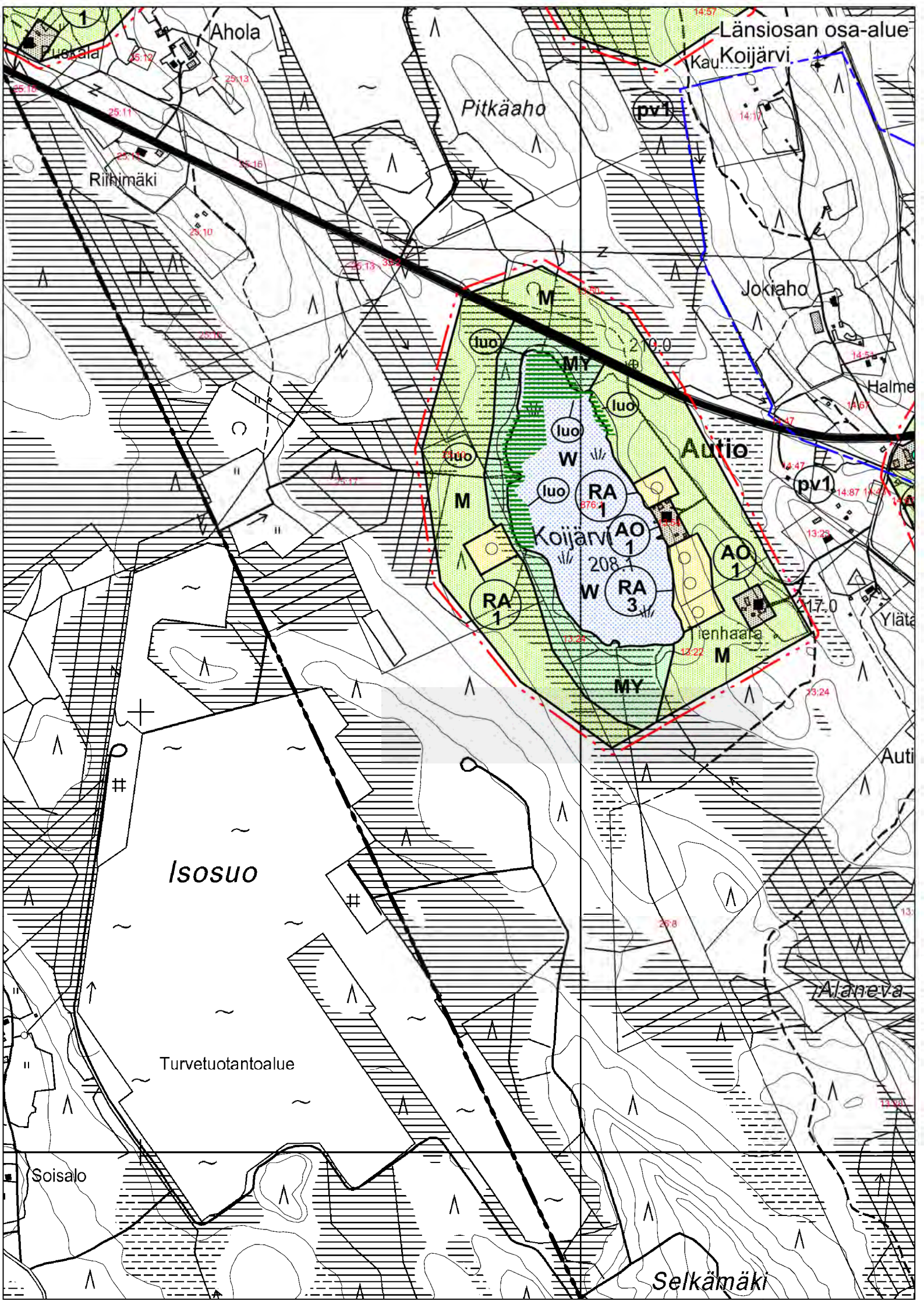

Ahola

Längsiosan osa-alue

Kaukojärvi

Pitkäaho

(pv1)

Riihimäki

Jokiaho

Halme

Autio

Koijärvi

ienhaala

Yläta

Auti

Isosuo

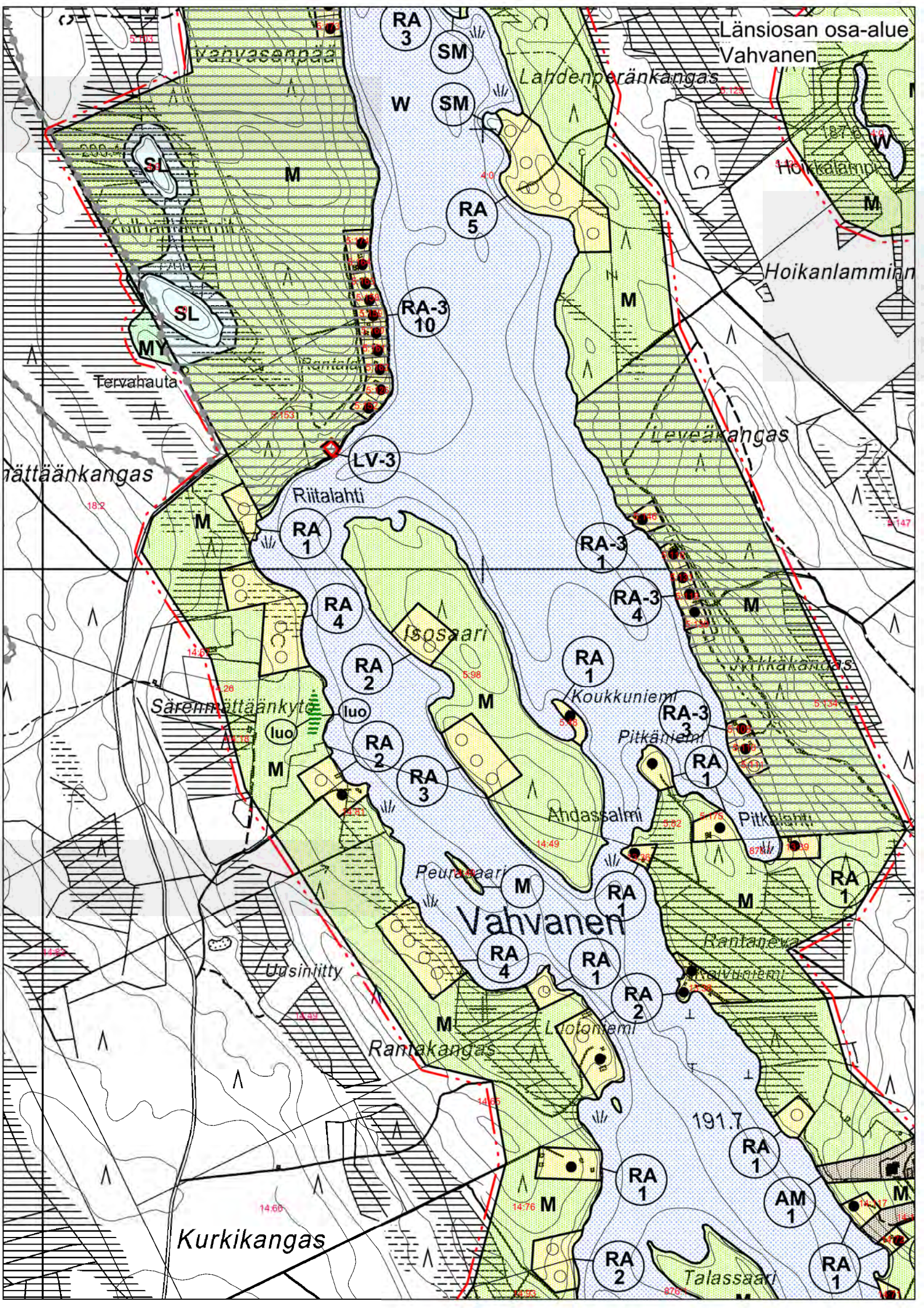
Turvetuotantoalue

Soisalo

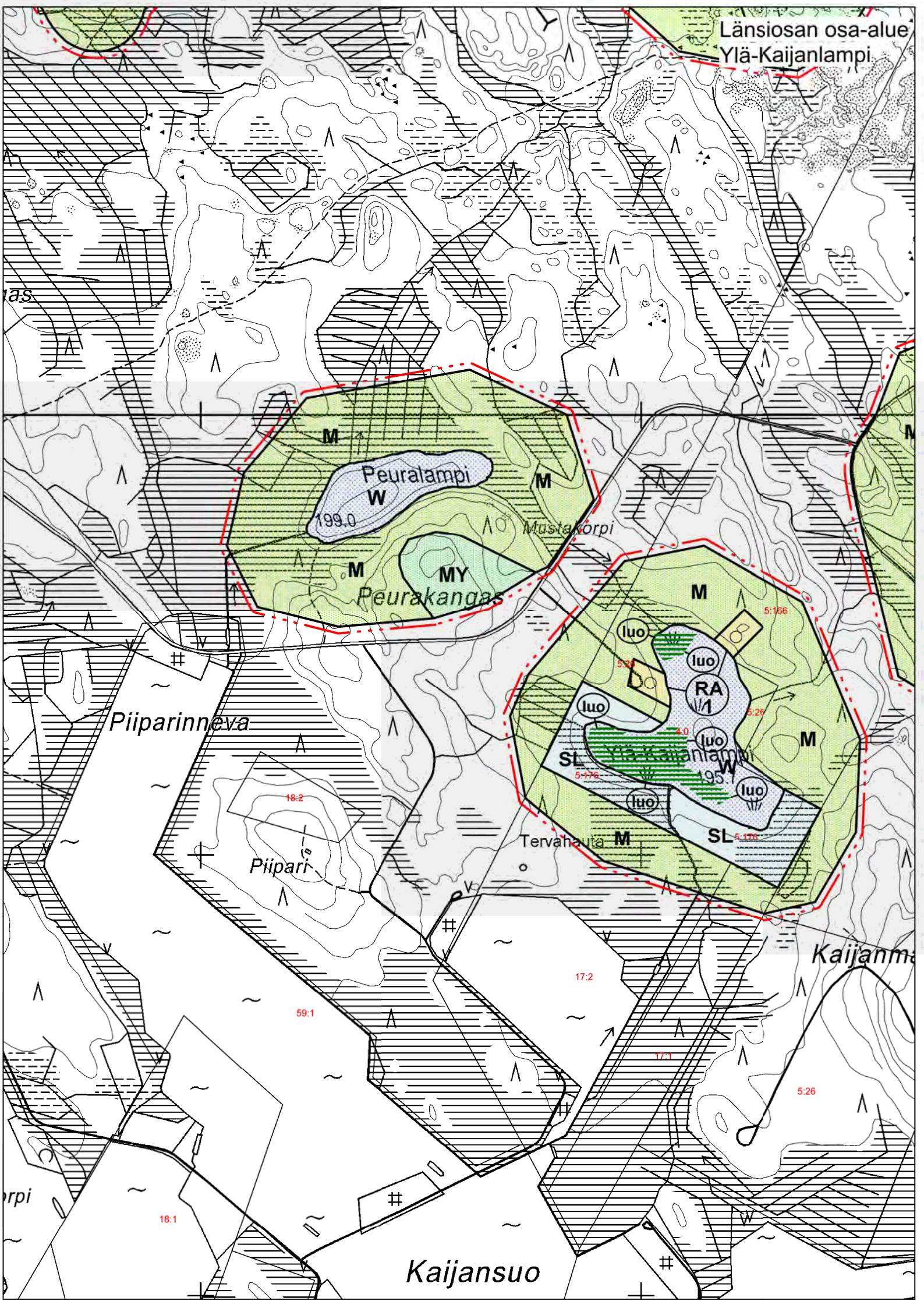
Selkämäki

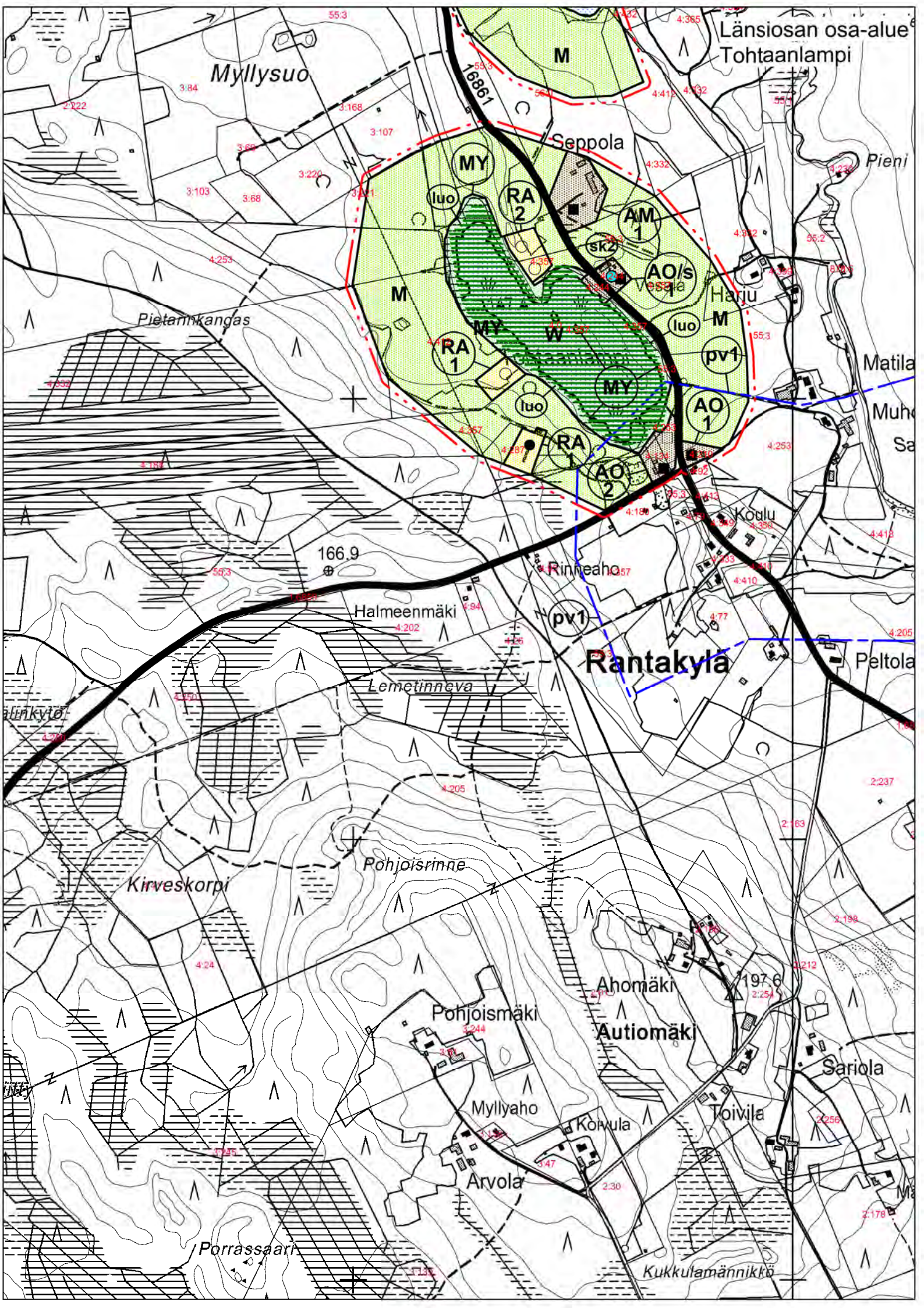
Alaneva

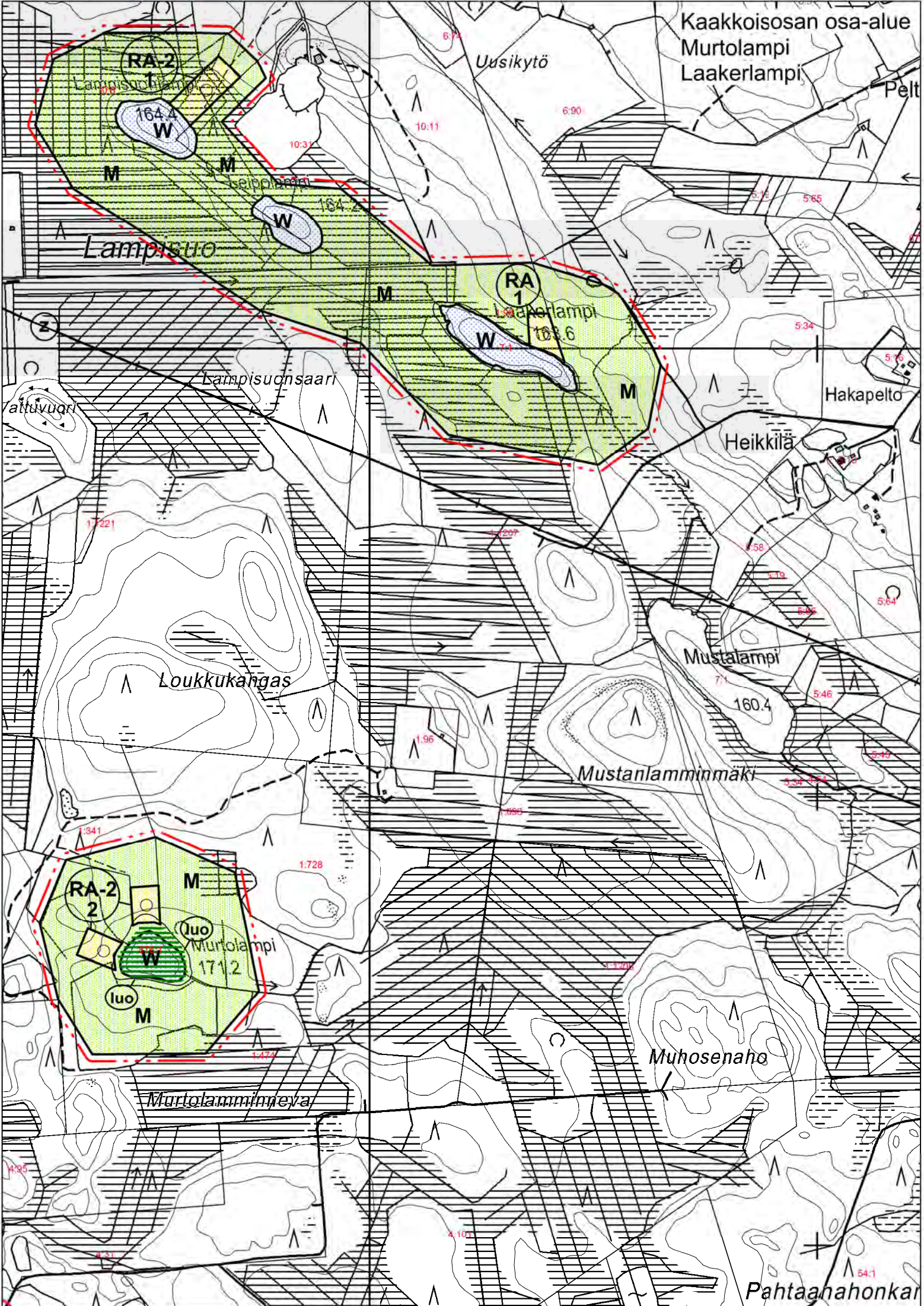

Länsiosan osa-alue
Ylä-Kaijanlampi

Kaakkoisosan osa-alue
Murtolampi
Laakerlampi

Uusikytö

Pelt

RA-2

164.4
W

M

M

Seipinmäki

164.2
W

Lampisuo

M

RA-1

Laakerlampi
168.6
W

M

Lampisuonsaari

aituvuori

Hakapelto

Heikkilä

Loukkukangas

Mustalampi

Mustanlamminmäki

RA-2

2

M

W

luo

Murtolampi

171.2

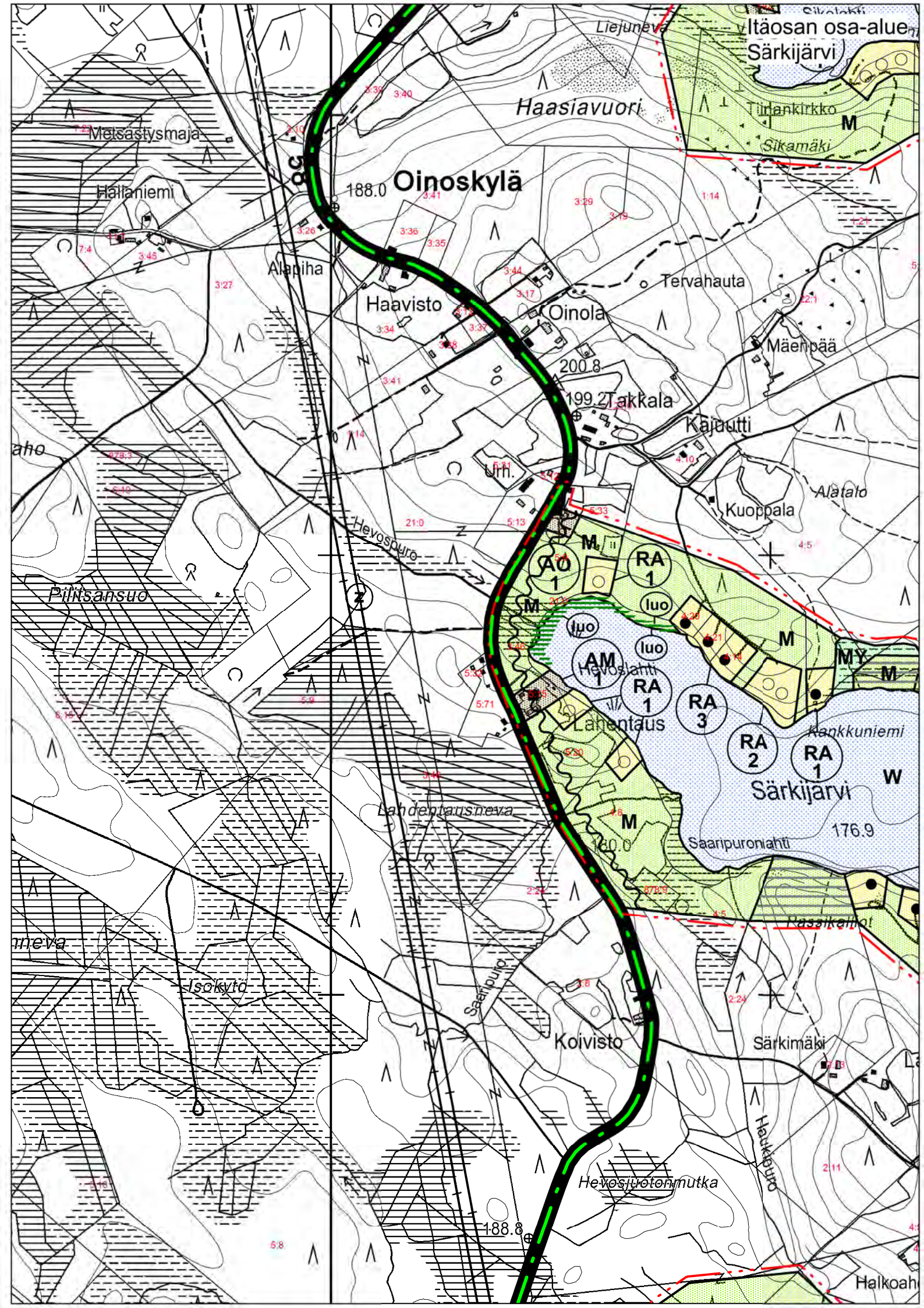
luo

M

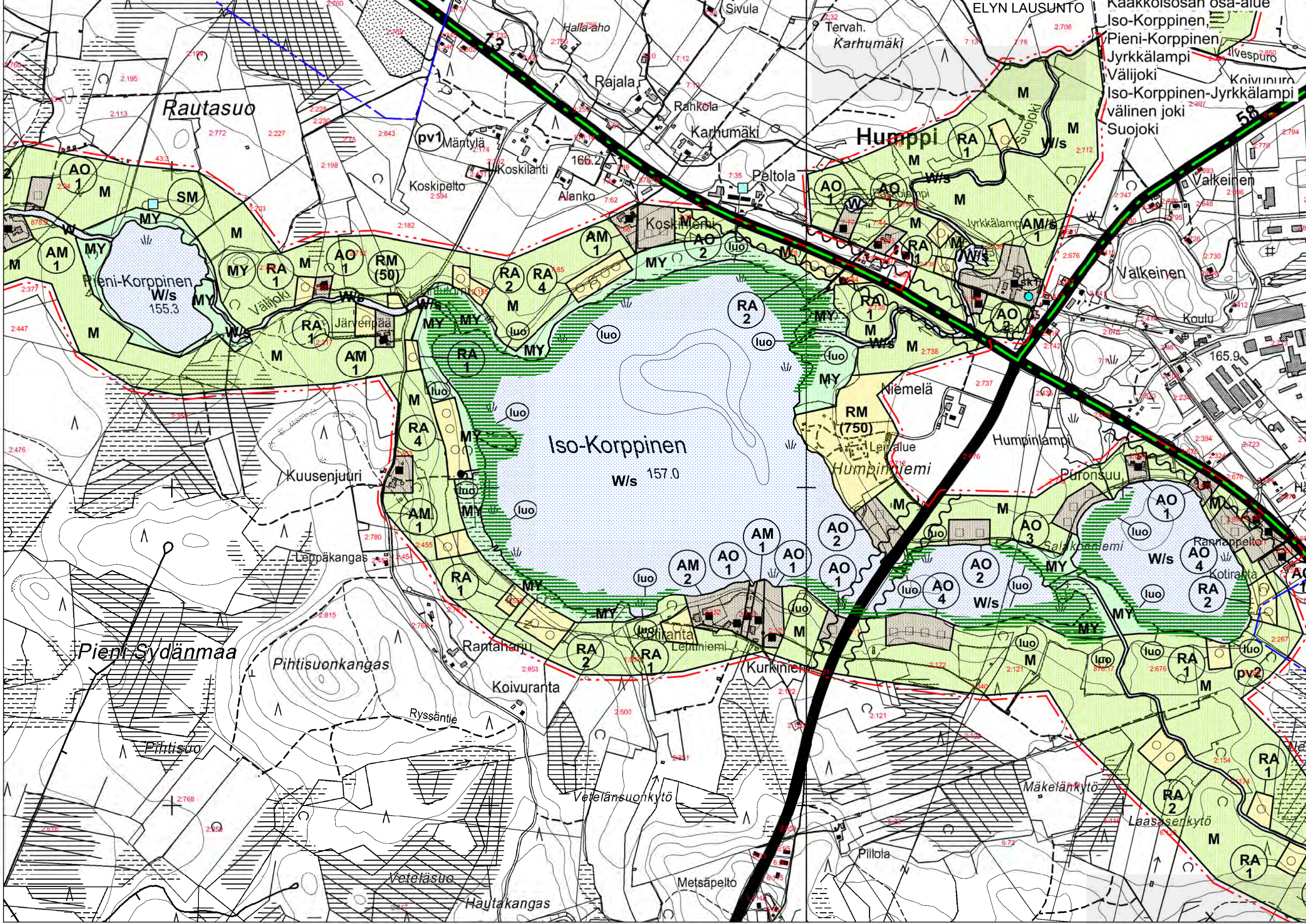
Murtolammimäyvä

Muhosenaho

Pahtaanahonkar

MRA 32§:n mukaisessa kuulemisessa käytetyt vesistökohtaiset kuulemiskartat
(Vastineen kohdassa 9. esitetyt muutokset nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen)

Rautasuo

Iso-Korppinen
W/s 157.0

Humppi

Kaakkoisosan osa-alue
Iso-Korppinen,
Pieni-Korppinen
Jyrkkälampi
Välijoki
Iso-Korppinen-Jyrkkälampi
välinen joki
Suojoki

Pieni-Sydänmaa

Pihtisuonkangas

Koivuranta

Kurkinen

Mäkelänkytö

Laasänenkytö

Hautakangas

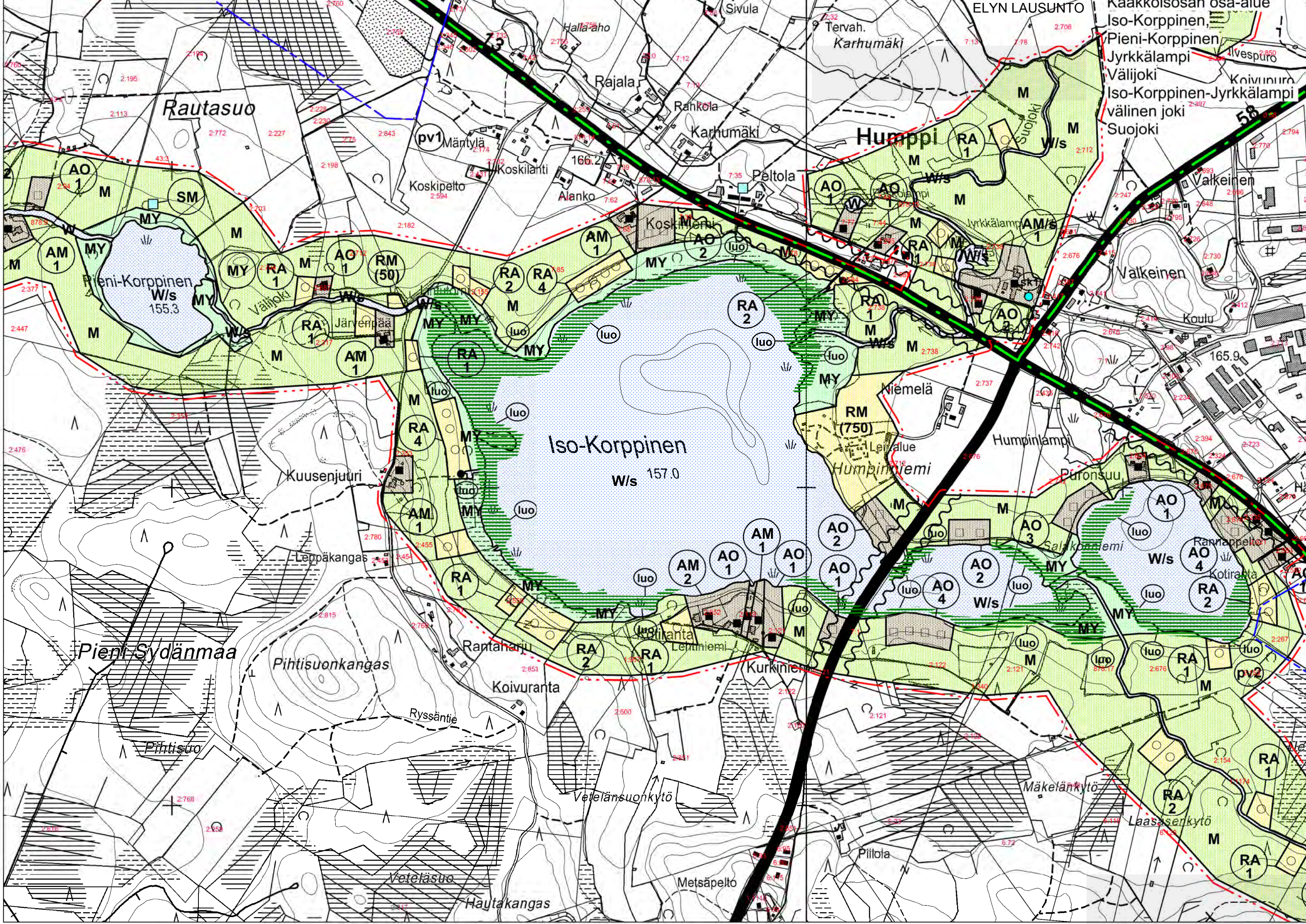
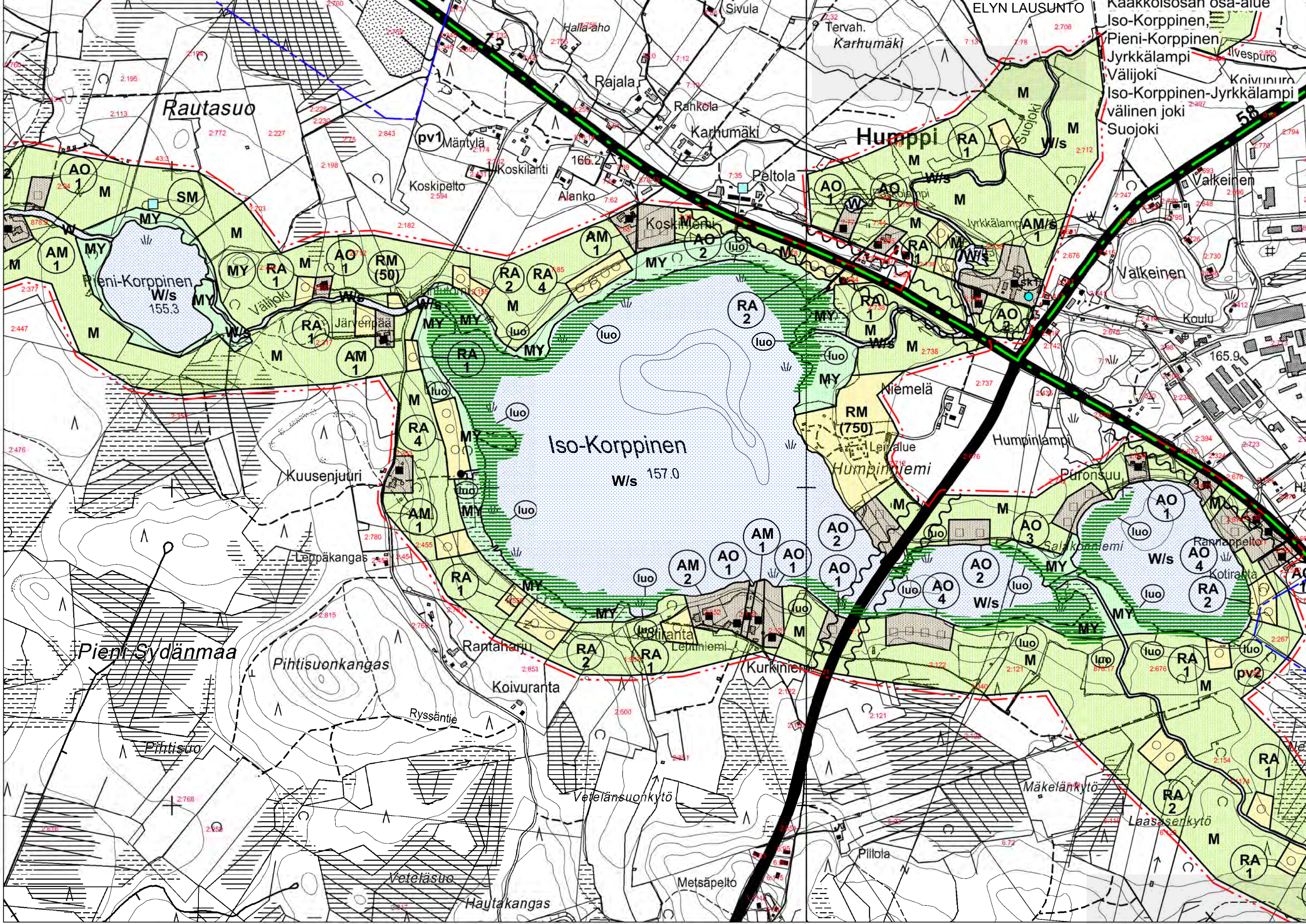
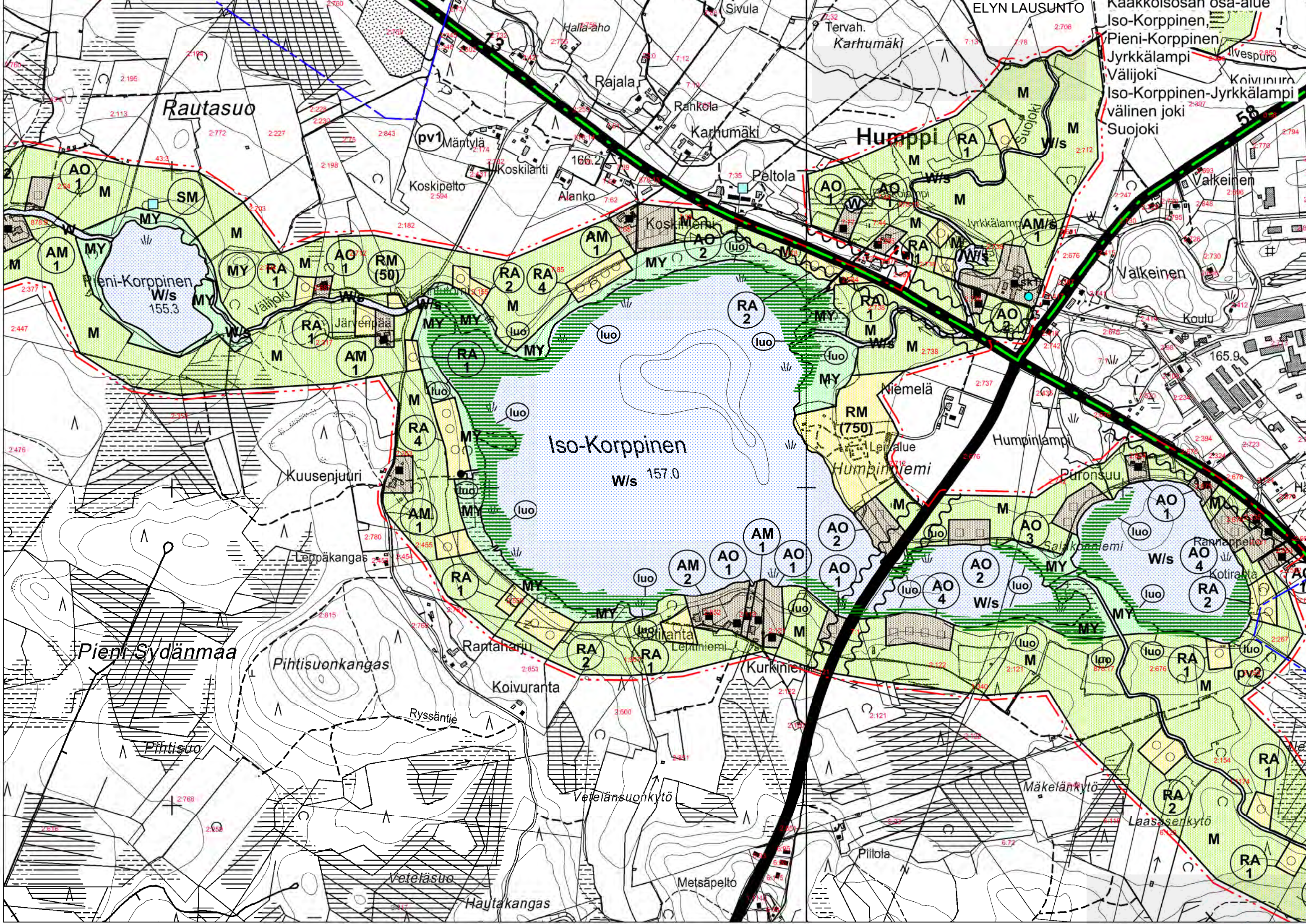
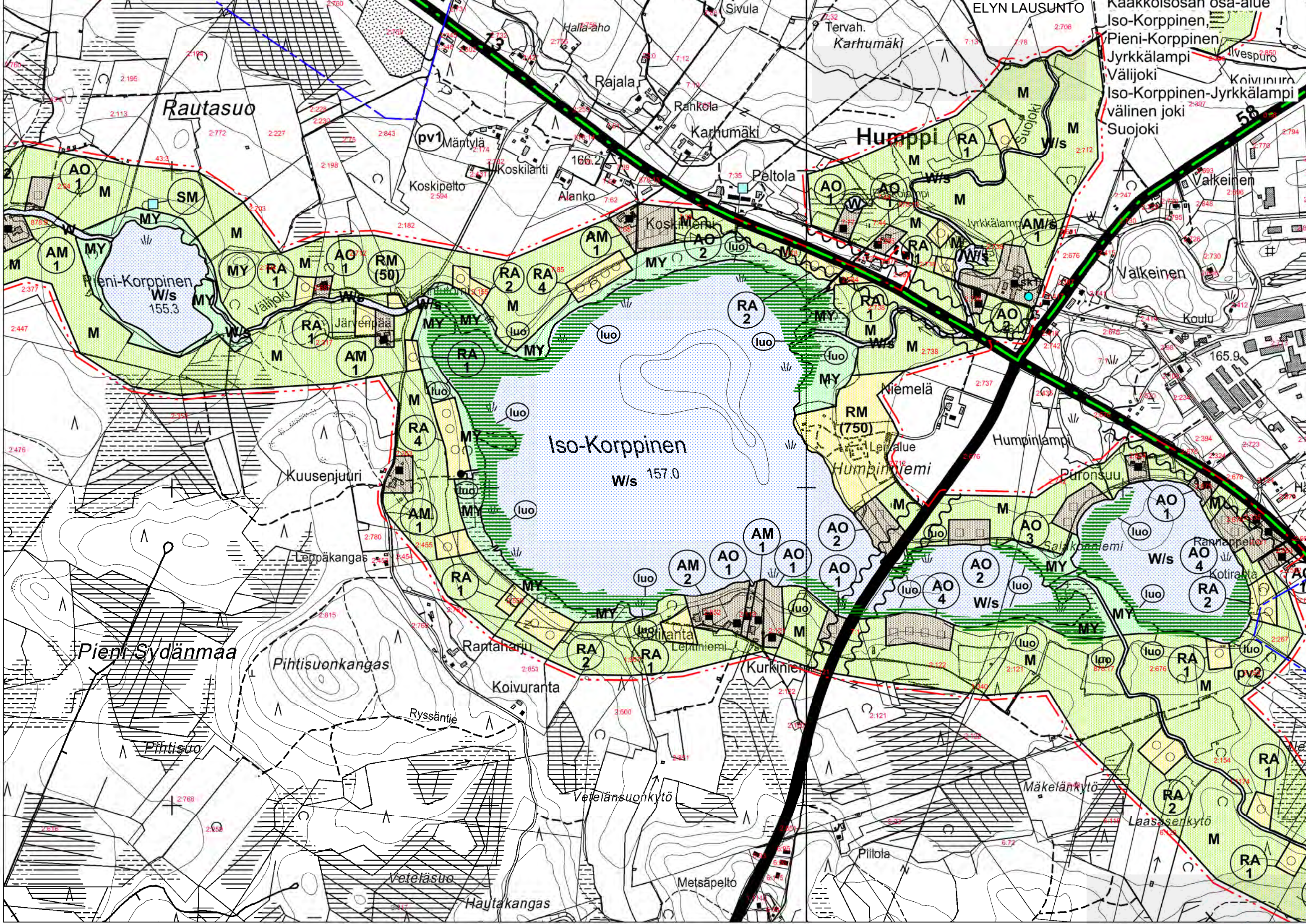
Metsäpelto

Piitolta

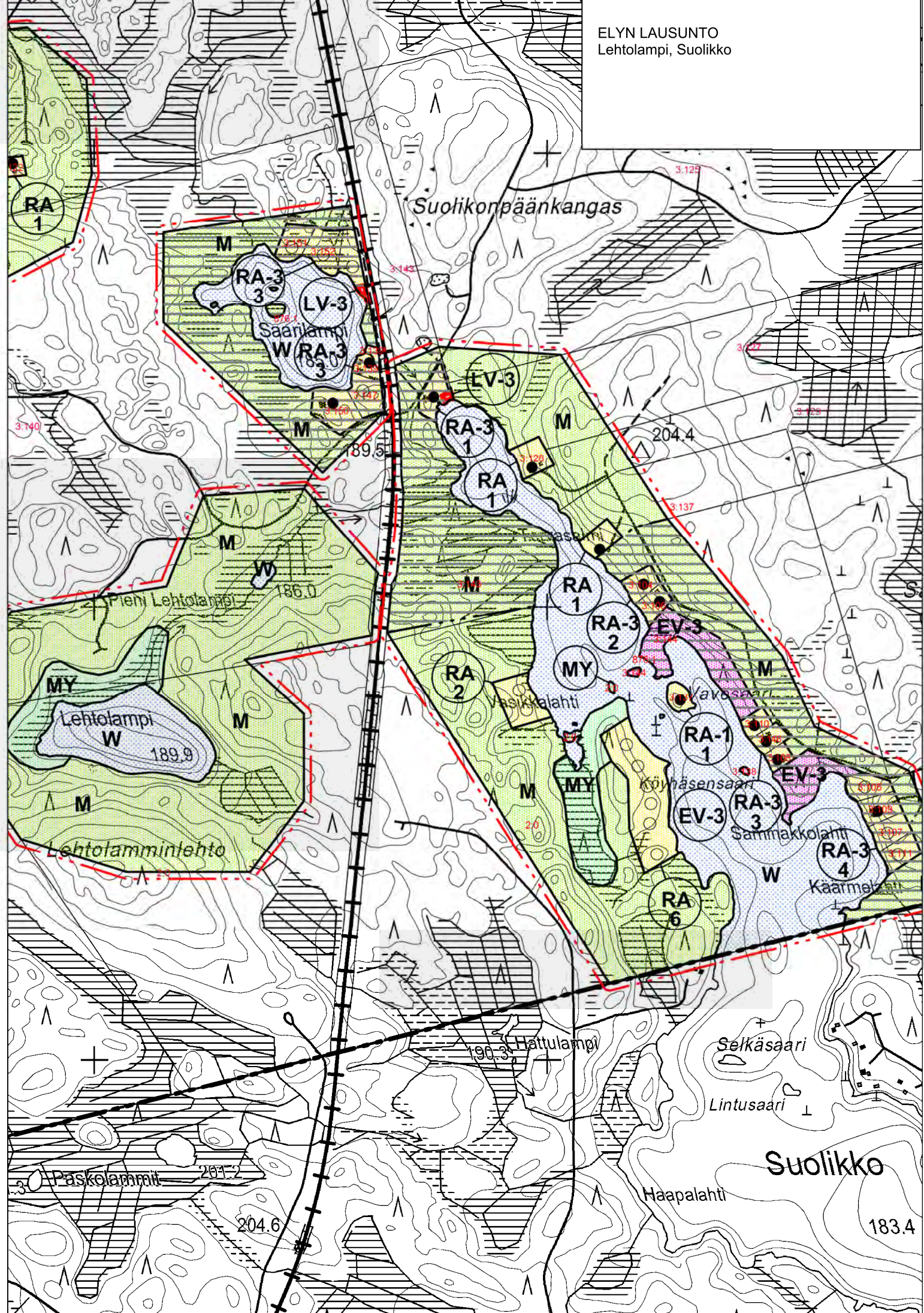
RA 1

RA 1

RA 1

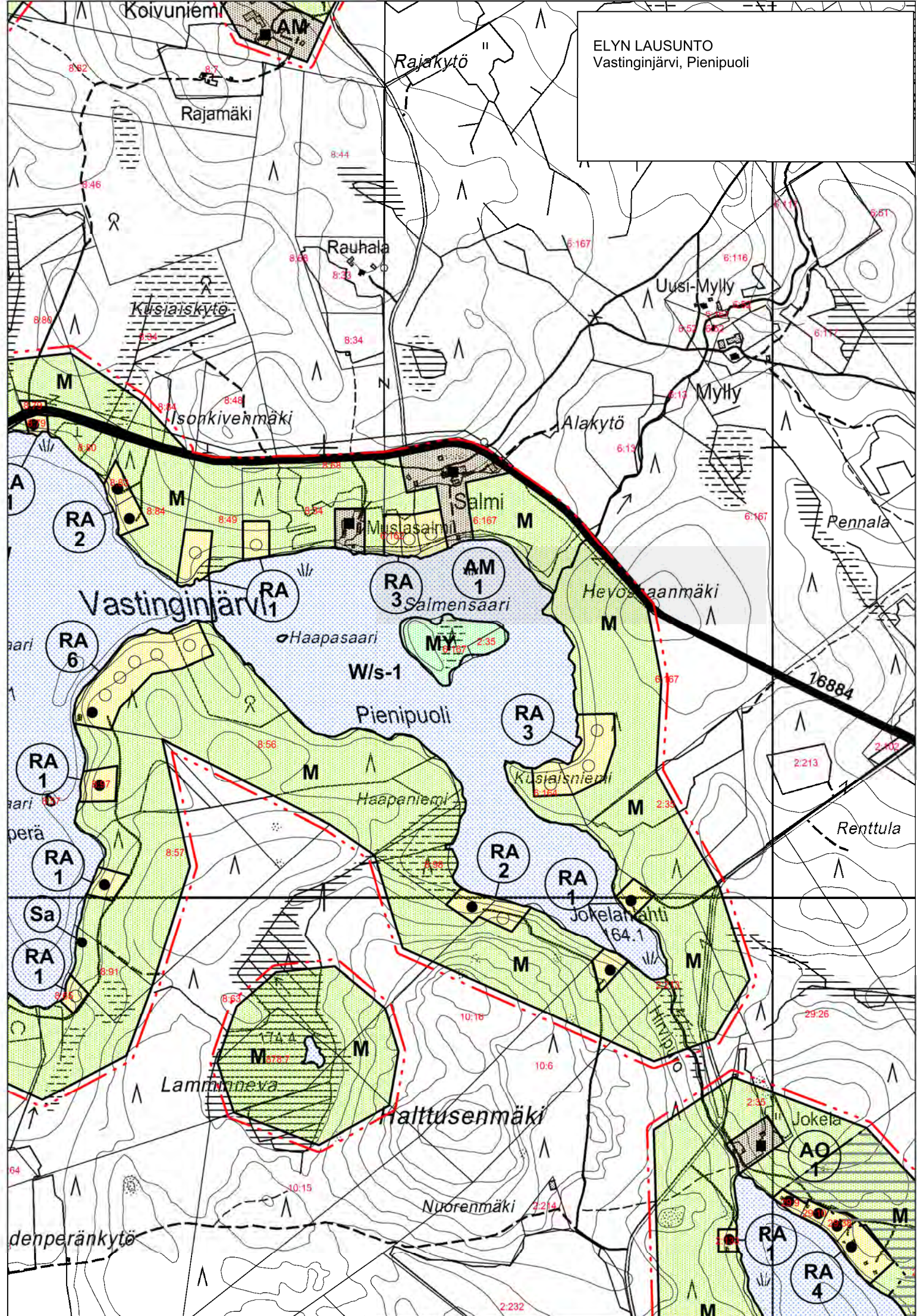

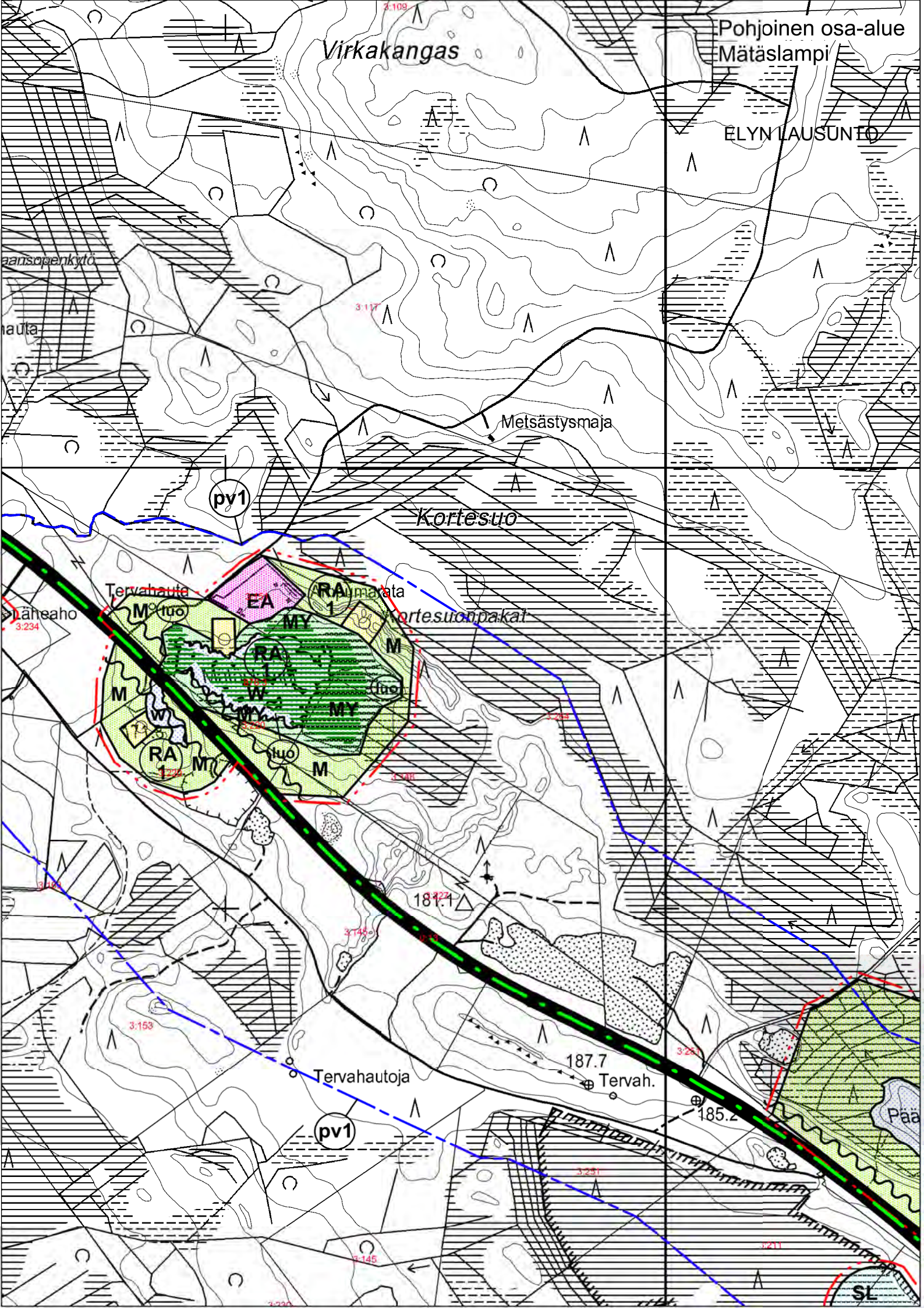
ELYN LAUSUNTO
Lehtolampi, Suolikko

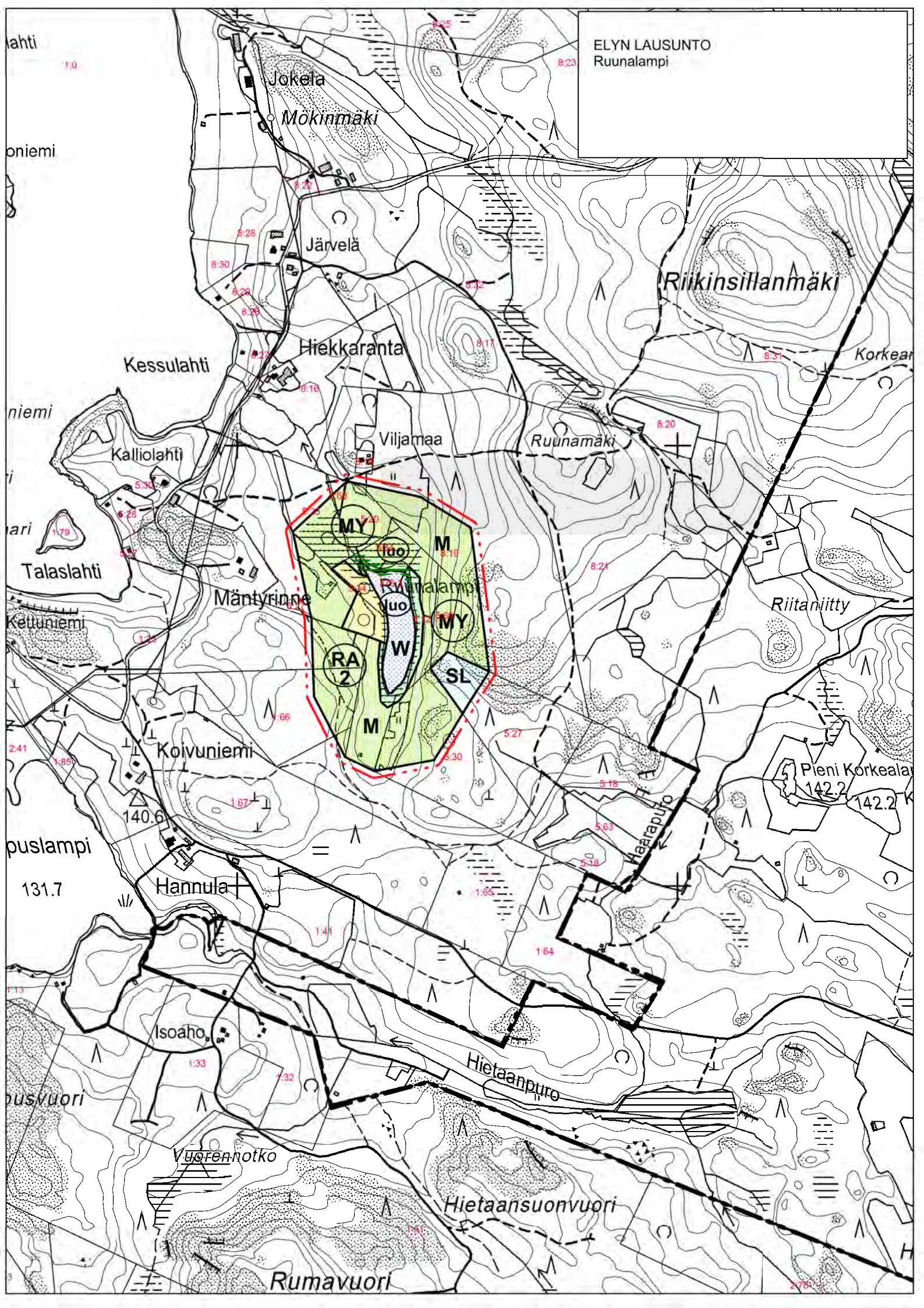

ELYN LAUSUNTO
Vastinginjärvi, Pienipuoli

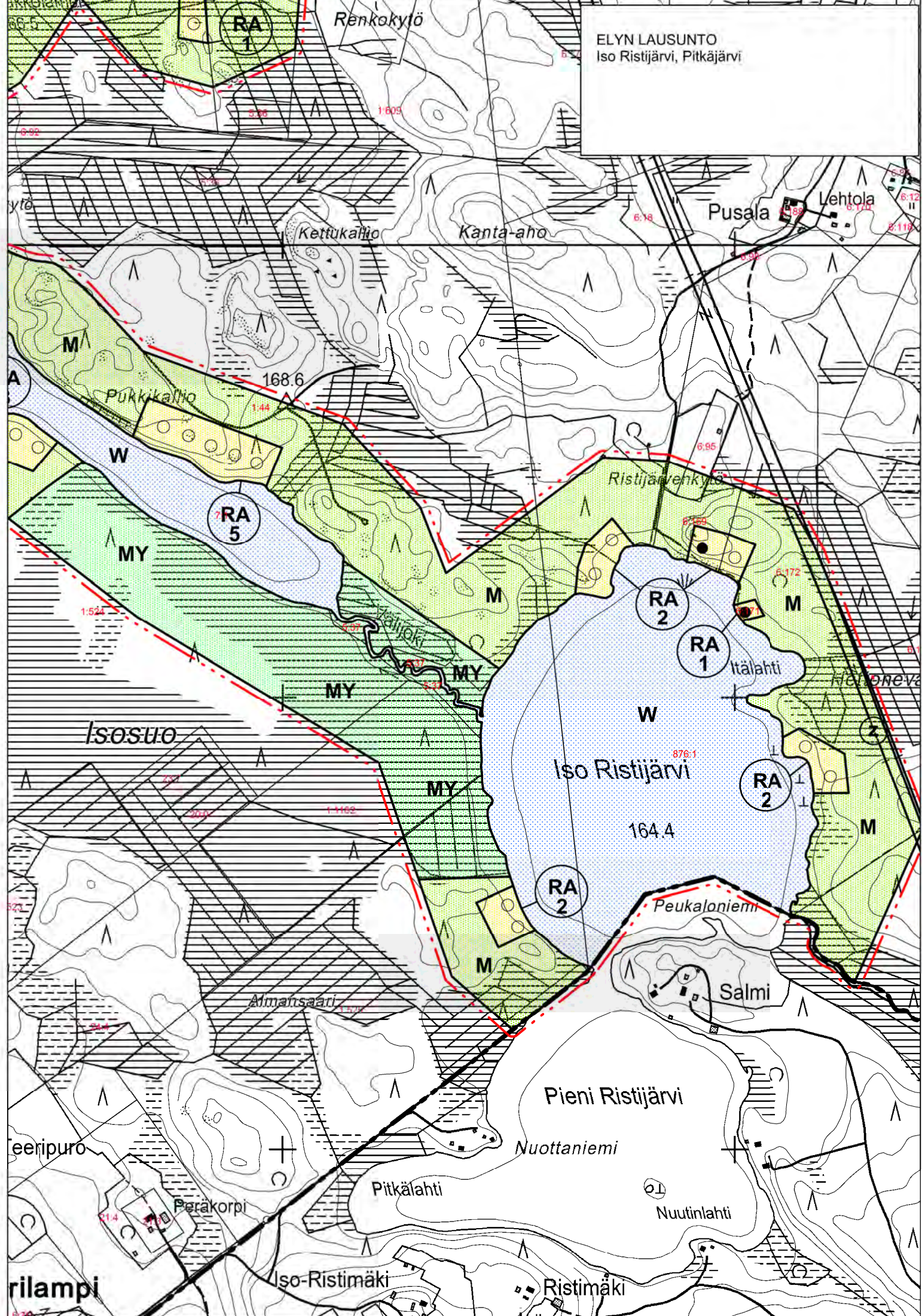

ELYN LAUSUNTO
Ruunalampi

ELYN LAUSUNTO
Iso Ristijärvi, Pitkäjärvi

Fingrid Oyj

FINGRID OYJ:N LAUSUNTO 5.4.2019 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RAN-
TAOSAYLEISKAARVAEHDOTUKSESTA

- Lausunto: Karstulan alueelle sijoittuu Fingridin nykyisiä voimajohtoja sekä 400 kV voima-
johtohanke Petäjävesi-Muhos.
- Suunnittelualueen länsiosassa sijaitsee Fingrid Oyj:n 400 kV voimajohto Vihta-
vuori - Alajärvi (suunnittelutunnus 1227). Voimajohtoa varten on lunastettu kiin-
teistön käyttöoikeuden supistus 62 metriä leveälle johtoalueelle (poikkileikkaus
kuvassa 2). Johtoalue muodostuu 42 metriä leveästä johtoaukeasta ja johtoaukean
molemmin puolin olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä. Rakennusrajoit-
usalue kattaa koko 62 metriä leveän voimajohtoalueen.
- Kaava-alueen keskiosassa sijaitsee Fingridin 110 kV voimajohto Koivisto-
Alajärvi (suunnittelutunnus 1491). Sitä varten on lunastettu kiinteistön käyttöoi-
keuden supistus 46 metriä leveälle johtoalueelle (kuva 2). Voimajohdon johtoalue
muodostuu 26 metriä leveästä johtoaukeasta ja johtoaukean molemmin puolin
olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä. Rakennusrajoitusta merkitsevät
rakennusrajat ulottuvat nykyisin molemmin puolin 13 metrin päähän 110 kV
voimajohdon keskilinjasta.
- Kaava-alueen itäpuolelle sijoittuvat rinnakkain Fingridin 220 kV voimajohdot
Petäjävesi - Nuojua ja Petäjävesi - Haapaveden VL. Fingrid suunnittelee uuden
noin 310 km pituisen voimajohdon rakentamista Keski-Suomen Petäjäveden ja
Oulujoen Muhoksen välille.
Metsälinjaksi nimetty 400 kilovoltin yhteys Petäjävesi-Pyhänselkä on suunniteltu
rakennettavaksi nykyisen itäpuoliseen 220 kV voimajohdon paikalle kaava-
alueella. Ratkaisu tarkentuu voimajohdon yleissuunnittelussa, joka on parhaillaan
käynnissä.
- Kaavoituksessa on suositeltavaa, että voimajohtoa varten varattuna alueen osana
käytetään johtoalueen kokonaisleveyttä eikä tälle alueelle osoiteta rakennusaloja.
Näin varmistetaan, että rakennelmien, rakennusten ja voimajohdon väliin jää riit-
tävä etäisyys.
- Länsiosassa 400 kV voimajohdon Vihtajärvi-Alajärvi johtoalueen läheisyydessä
on muutamia uusia rakennuspaikkoja (Lehtosuo, Lehtokorpi ja Pärepuulampi -
nimiset kohteet). 110 kV voimajohtoa Koivisto-Alajärvi sivuaa molemmin puolin
uudet rakennuspaikat Myllyjoella.
- Itäosassa uuden 400 kV Petäjävesi-Pyhänselkä voimajohdon osalta hankalin uusi
rakennuskohde on Löytänän Puteroisen lahden kohdalla. Tällä kohden voimajoh-
toalue levenee uuden 400 kV voimajohdon rakentamisen myötä 8 metriä.
- Levenevä voimajohto on otettava huomioon myös Lahnajoen rannan rakennus-
paikoissa. Rakennusten toteutusmahdollisuuksia arvioidaan uuden 400 kV voima-
johdon lunastustoimituksessa, joka käynnistyy tavoitteen mukaan vuoden 2019
aikana.

Kaavaselostuksessa olisi hyvä mainita Fingridin 400 kV voimajoitohankkeesta. Lisäksi lausunnossa esitetään yleisohjeistusta voimajohtoalueiden kaavoitusta ja rakentamista koskien.

Vastine:

Myllyjoen ranta-alueen tilalle 226-402-2-208 kaavaehdotuksessa osoitetun uuden lomarakennuspaikan alue rajataan uudelleen siten, että rakentamisalue rajautuu lausunnon suosituksen mukaisesti 23 m etäisyydelle Koivisto-Alajärvi 110 kV voimajohdon keskilinjasta (Rakentamisalueen rajauksessa huomioidaan johtoalueen kokonaisleveys).

Myllyjoen ranta-alueen tilalle 226-402-3-151 kaavaehdotuksessa osoitetun uuden lomarakennuspaikan alue rajataan uudelleen siten, että rakentamisalue rajautuu lausunnon suosituksen mukaisesti 23 m etäisyydelle Koivisto-Alajärvi 110 kV voimajohdon keskilinjasta (Rakentamisalueen rajauksessa huomioidaan johtoalueen kokonaisleveys).

Lahnajoen ranta-alueen tilalle 226-404-26-0 kaavaehdotuksessa osoitetun kahden uuden lomarakennuspaikan alue rajataan uudelleen siten, että rakentamisalue rajautuu lausunnon suosituksen mukaisesti 31 m etäisyydelle uuden Petäjävesi-Pyhänselkä 400 kV voimajohdon keskilinjasta. (Rakentamisalueen rajauksessa huomioidaan johtoalueen kokonaisleveys).

Puteroisen ranta-alueen tilalle 226-402-1-1218 kaavaehdotuksessa osoitetun uuden lomarakennuspaikan alue rajataan uudelleen siten, että rakentamisalue rajautuu lausunnon suosituksen mukaisesti 31 m etäisyydelle uuden Petäjävesi-Pyhänselkä 400 kV voimajohdon keskilinjasta. (Rakentamisalueen rajauksessa huomioidaan johtoalueen kokonaisleveys). Tilan 226-402-1-1218 rakennuspaikan RA- aluetta on jatkettu takamaastoon siten, että rakennuspaikan pinta-alaksi tulee 2000 m² ja rakennuspaikkaan jää rantaviivaa n. 39 m.

Mustalammen ranta-alueen tilalle 226-409-16-35 kaavaehdotuksessa osoitettu uusi lomarakennuspaikka siirretään maanomistajan esityksestä ja erityisesti viitasammakkoalueesta johtuen 400 kV voimajohdon Vihtavuori – Alajärvi taakse ja rantaan osoitetaan erillinen rakentamisalue saunalle. Rakentamisalueet rajataan lausunnon suosituksen mukaisesti 31 m etäisyydelle voimajohdon keskilinjasta. (Rakentamisalueen rajauksessa huomioidaan johtoalueen kokonaisleveys)

Kaavaehdotuksessa osoitetun Lehtolammen uuden rakennuspaikan alue rajautuu hieman yli 31 m etäisyydelle Vihtavuori – Alajärvi 400 kV voimajohdon keskilinjasta. Kaavaratkaisu on lausunnon suosituksen mukainen, eikä kaavaehdotusta ole tarpeen tältä osin muuttaa. Pärepuunlammen uusi lomarakennuspaikka perustuu ranta-asetmakaavaan. Ranta-asetmakaavan mukainen rakennuspaikka on toteutettavissa voimajohtoalue huomioiden. **Kaavaehdotusta ei muuteta Lehtolammen uutta rakennuspaikkaa eikä Pärepuunlammen ranta-asetmakaavan mukaista rakennuspaikkaa koskevilta osin.**

Kaavaselostusta täydennetään voimajohtoaluita koskien tarvittavalta osin.

MRA 32§ kuuleminen

Edellä esitetyistä muutoksista nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen on kuultu MRA 32§:n mukaisesti tilojen 226-402-2-208, 226-402-3-151, 226-409-16-35, 226-404-26-0 ja 226-402-1-1218 omistajia. Lisäksi esitetyistä muutoksista on pyydetty lausunto Fingridiltä.

Muistutukset

MRA 32§:n mukaisessa kuulemissa esitettiin yksi mielipide (muistutus). Mustalammen ranta-alueen tilan 226-409-16-35 omistaja esitti kaavaehdotukseen esitettyä muutosta koskien mielipiteensä (muistutus). Muistutuksessa esitetään, että Mustalammin koillisrannan rakennuspaikkaa tulee laajentaa voimalinjan suuntaisesti n. 50 m Lehtosuon suuntaan. Näin rakentamisen sijoittelu helpottuu voimajohdon suoja-alue huomioiden (rannan ja voimalinjan etäisyys kasvaa).

Vastine:

MRA 32 §:n mukaisen kuulemisen muistutuksessa esitetty rakentamisalueen laajentaminen johtaisi perusteettoman laajan rakentamisalueen muodostumiseen. **Tilan Pohjosaho 226-409-16-35 Mustalammen koillisrannan rakentamisaluetta rajataan n. 40 m Lehtosuon suuntaan. Samalla rakentamisaluetta kaivennetaan toisesta reunasta siten, että rannan ja voimalinjan välisen saunan rakentamisalueen leveydeksi tulee n. 60 m. Vastaavasti voimalinjan taakse sijoittuvaa rakennuspaikan päärakennusaluetta siirretään Lehtosuon suuntaan. Rakentamisalueiden rajaukset tehdään johtoalueen kokonaisleveys huomioiden.** Vähäisestä muutoksesta ei enää ole tarpeen suorittaa uutta MRA 32§:n mukaista lisäkuulemista.

Lausunto

Fingrid Oyj antoi uuden lausunnon 27.4.2020.

Lausunnossa todetaan, että rantaosayleiskaavan alueelle sijoittuu 400 kV voimajohtohanke Petäjävesi-Muhos (Metsälinja). Voimajohdon rakennustyöt ovat käynnissä ja voimajohto on kokonaisuudessaan valmis syksyllä 2022. Valtioneuvosto myönsi hankkeelle lunastusluvan 13.6.2019. Alueella on myös Fingridin nykyisiä voimajohtoja.

Lisäkuulemisaineistossa on viisi kohdetta, joihin on osoitettu uusia rakentamispaikkoja voimajohtojen läheisyyteen. Puteroisen rannalla sijaitsevan kiinteistön Latoranta (226-402-1-1218) rakennuspaikkaa ei voitane toteuttaa Fingridin Metsälinjan rakentamisen vuoksi, vaikka RA-alue on kapeampi kuin ehdotusvaiheessa vuonna 2019. Tällä kohden voimajohtoalue levenee uuden 400 kV voimajohdon rakentamisen myötä 8 metriä. Rakennuspaikan toteutuskelpoisuutta ja korvaamista tutkitaan lunastustoimituksen yhteydessä.

Myllyjoen, Lahnajoen ja Mustalammen RA-alueita on muutettu suhteessa voimajohtoon siten, että RA-alueet ovat etäämmällä voimajohdosta. Lehtolammen kohteessa emme huomanneet muutoksia. Nämä muut lisäkuulemisaineiston kohteet ovat kuitenkin Fingridin puolesta kunnossa, mikäli niiden osoittama rakentaminen sijoitetaan voimajohtoalueen johtoalueen ulkopuolelle. Metsälinjan osalta on otettava huomioon muuttuva voimajohtoalue. Fingridillä ei ole huomautettavaa myöskään kahden puolen voimajohtoa sijoittuvista rakennuspaikoista (Mustalampi).

Kaavaselostuksessa olisi hyvä avata ainakin Puteroisen rakennuskohteeseen liittyviä haasteita tarkemmin ja tuoda esille Fingridin voimajohtohanke. Edellisessä lausunnossamme esiintuodut seikat pitää ottaa huomioon myös.

Vastine:

Kaavaehdotusta ja kaavaehdotukseen edellä tehtäväksi esitettyjä muutoksia ei ole tarpeen muuttaa Fingridin lausunnon 27.4.2020 perusteella.

Kaavaselostusta täydennetään voimajohtoalueita koskien tarvittavalta osin.

Keski-Suomen museo

KESKI-SUOMEN MUSEON LAUSUNTO 20.3.2019 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAAVA-EHDOTUKSESTA

Lausunto:

Keski-Suomen museon luonnosvaiheen lausunnossa 22.6.2015 tuomat näkökohdat vanhentuneiden inventointitietojen päivittämisestä, suojelevien kaavamääräysten sisältöjen muuttamisesta ja tarkentamisesta sekä arviointi kaavan vaikutuksista rakennusperintöön on asianmukaisesti kaavaehdotuksessa huomioitu ja uudistettu kaavaa vastaamaan alueellisia kulttuuriympäristötavoitteita ja maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimuksia. Keski-Suomen museolla ei ole huomautettavaa rantaosayleiskaavan ehdotukseen rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Keski-Suomen museon luonnosvaiheen lausunnon kohdat on otettu huomioon kaavaehdotuksessa hyvällä tavalla. Tämän johdosta Keski-Suomen museolla ei ole huomautettavaa rantaosayleiskaavan ehdotukseen arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Vastine:

Kaavaehdotusta ei ole tarpeen muuttaa lausunnon perusteella.

Keski-Suomen liitto

KESKI-SUOMEN LIITON LAUSUNTO 1.4.2019 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAAVA-EHDOTUKSESTA

Lausunto:

Yleiskaava-alueella on voimassa maakuntavaltuuston 1.12.2017 hyväksymä ja 26.1.2018 voimaan tullut Keski-Suomen maakuntakaava. Maakuntakaavatilanne ja suunnittelualueelle sijoittuvat maakuntakaavamerkinnot on esitetty yleiskaava-selostuksessa hyvin ja havainnollisesti.

Rantaosayleiskaavan luonnosaineistosta antamassa lausunnossaan Keski-Suomen liitto kiinnitti erityistä huomiota maakuntakaavan soidensuojeluvarauksiin (SL), joiden yleiskaavarajaukset eivät vastanneet maakuntakaavassa esitettyjä rajauksia. Yleiskaavaehdotuksessa soidensuojeluvarausten rajaukset on esitetty maakuntakaavan mukaisesti. Liitto pitää tärkeänä, että luonnonsuojelualueiden rajauksista ja toteutuksesta sekä rantaosayleiskaavaan merkityistä korvattavista rakennuspaikoista on neuvoteltu Keski-Suomen Ely-keskuksen kanssa, joka valtion viranomaisena vastaa SL-alueiden toteuttamisesta.

Luksanjärven maakunnalliselle maisema-alueelle osoitettua uutta rakentamista on pystytty siirtämään ehdotusvaiheessa osaksi pois avoimelta ranta-alueelta, mikä osaltaan parantaa järvi- ja viljelymaisemaan liittyvien arvojen säilymistä. Myös eräiden Natura 2000 -alueiden yleiskaavamerkintöjä on täsmennetty luonnosvaiheesta.

Keski-Suomen liitolla ei ole huomautettavaa rantaosayleiskaavaehdotukseen ja liitto pitää ehdotusta maakuntakaavan mukaisena.

Vastine:

Kaavaehdotusta ei ole tarpeen muuttaa lausunnon perusteella.

Karstulan kunta

VASTINE

Kyyjärven kunta

KYYJÄRVEN KUNNAN LAUSUNTO 18.3.2019 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAARVAEHDOTUKSESTA

Lausunto: *Kyyjärven kunnalla ei ole erityistä huomautettavaa Karstulan kunnan Itäisten ja Läntisten vesistöjen rantaosayleiskaavaehdotuksesta.*

Vastine: **Kaavaehdotusta ei ole tarpeen muuttaa lausunnon perusteella.**

Metsähallitus

METSÄHALLITUKSEN LAUSUNTO (MUISTUTUS) 15.4.2019 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAVAEHDOTUKSESTA

Lausunto: *Metsähallituksen hallinnassa oleva tila Lisäalue (226-404-9-13) on hankittu valtiolle METSO- kohteena luonnonsuojelutarkoituksiin ja siitä tullaan lähivuosina perustamaan luonnonsuojelualue. Se tulisi merkitä kaavassa SL- merkinnällä, nyt merkintä on M ja sille on osoitettu rakennuspaikka.*

Vastine: **Lahnajoen ranta-alueen tilalle 226-404-9-13 kaavaehdotuksessa osoitettu uusi lomarakennuspaikka (RA) poistetaan kaavasta ja koko tilan alue osoitetaan luonnonsuojelualueeksi (SL) Metsähallituksen esityksen mukaisesti. Tilan 226-404-9-13 osoittamatta jätetty rakennusoikeus kirjataan kaavan kantatilaselvitykseen.**

Kokko-Valkeisen eteläranta on kaavaehdotuksessa MY- merkinnällä. Se on Natura-aluetta ja Metsähallituksella luontopalvelujen taseessa, ja tullaan perustamaan lakisääteiseksi luonnonsuojelualueeksi muutaman vuoden sisällä. Oikea merkintä on SL.

Vastine: **Kokko-Valkeisen etelärannan alue muutetaan luonnonsuojelualueeksi (SL) Metsähallituksen esityksen mukaisesti.**

Pikku- Hoikkalampi ja Rummakon eteläosa kuuluvat suojelutarkoituksiin METSO ohjelmassa hankittuihin kiinteistöihin ja niistä tullaan perustamaan lakisääteisiä luonnonsuojelualueita muutaman vuoden sisällä. Oikea kaavamerkintä on SL

Vastine: **Pikku- Hoikkalampi ja Rummakon eteläosa muutetaan luonnonsuojelualueeksi (SL) Metsähallituksen esityksen mukaisesti.**

Joutenjärven länsirannalla oleva 5 RA- paikan kortteli tulisi poistaa kokonaisuudessaan ja itärannalla olevasta 11 RA- paikan korttelista tulisi poistaa 5 eteläisintä RA- paikkaa.

Vastine: **Kaavaehdotuksessa osoitettu Joutenjärven länsirannan viiden lomarakennuspaikan alue (RA/5) poistetaan kaavasta kokonaan ja Joutenjärven itärannalla olevasta 11 lomarakennuspaikan (RA) alueesta poistetaan viisi eteläisintä RA- paikkaa Metsähallituksen esityksen mukaisesti. Joutenjärven itärannalle jäävä kuuden lomarakennuspaikan alue rajataan siten, rakennuspaikat ovat toteutettavissa rakentamiseen sopivalla rannanosalla. Tilan 226-893-1-7 kaavassa osoittamatta jätetty Joutenjärven rakennusoikeus kirjataan kaavan kantatilaselvitykseen.**

Löytänäjärvelle johtavalle joen rantaan osoitettu 1 RA- paikka tulisi poistaa kaavasta.

Vastine: **Löytänäjärvelle johtavan Heinäjoen rantaan tilalle 226-402-2-320 kaavaehdotuksessa osoitettu uusi lomarakennuspaikka (RA) poistetaan kaavasta Metsähallituksen esityksen mukaisesti. Kaavassa osoittamatta jätetty tilan 226-402-2-320 Heinäjoen ranta-alueen rakennusoikeus kirjataan kaavan kantatilaselvitykseen.**

Horonjärven rakennuspaikat 5 RA- paikkaa tulisi poistaa kaavasta.

Vastine: **Horonjärven ranta-alueelle tilalle 226-893-1-7 kaavaehdotuksessa osoitetut viisi uutta lomarakennuspaikkaa (RA) poistetaan kaavasta Metsähallituksen esityksen mukaisesti. Kaavassa osoittamatta jätetty tilan 226-893-1-7 Horonjärven ranta-alueen rakennusoikeus kirjataan kaavan kantatilaselvitykseen.**

Aution Mustan 5 RA- paikkaa tulisi poistaa kaavasta.

Vastine: **Aution Mustan ranta-alueen tilalle 226-405-33-3 kaavaehdotuksessa osoitetut kolme uutta lomarakennuspaikkaa (RA), Aution Mustan ranta-alueen tilalle 226-405-13-33 osoitettu yksi uusi lomarakennuspaikka (RA) ja tilalle 226-405-13-29 osoitettu yksi uusi lomarakennuspaikka (RA) poistetaan kaavasta Metsähallituksen esityksen mukaisesti. Kaavassa osoittamatta jätetyt tilojen 226-405-33-3, 226-405-13-33 ja 226-405-13-29 Aution Mustan ranta-alueen rakennusoikeudet kirjataan kaavan kantatilaselvitykseen.**
Vehkalammen kahta rakennuspaikkaa tulisi siirtää itään päin, jotta eivät mene päällekkäin luonnon kanalta arvokkaan alueen kanssa.

Vastine: **Vehkalammen kahden uuden lomarakennuspaikan alue siirretään itään päin Metsähallituksen esityksen mukaisesti.**

Lisäksi Metsähallitus esittää, että edellä esitettävien poistettavien rakennuspaikkojen osalta kaava-alue muutettaisiin muotoon M-1 (x,x). Merkinnällä osoitetaan ranta-alueiden käyttämätön rakennusoikeus Metsähallituksen hallinnoimalla alueilla. Mikäli edellä kuvattu vaihtoehto ei ole mahdollista, tulisi käyttämätön rakennusoikeus merkitä kaava asiakirjojen mitoitustaulukkoon käyttämättömänä rakennusoikeutena.

Vastine: **Metsähallituksen esityksestä osoittamatta jätetyt rakennusoikeudet kirjataan kaavan kantatilaselvitystaulukoihin.**

Kaavakarttojen tarkastelun yhteydessä huomattiin, että Soppisenlammen ranta-alueita ei ole osoitettu kaavassa. Indeksikartalla 6 ja 7 kyseinen lampi löytyy.

Vastine: **Soppisenlampi ei kuulu tämän kaavan alueeseen. Lampi sijaitsee Tuulivoimaosayleiskaavan alueella. Soppisenlampi näkyy indeksikartoilla (länsiosa 6 ja 7) harmaalla kuvaustekniikalla vesistönä, joka ei kuulu kaava-alueeseen. **Merkin-tätapa on oikea eikä kaavaehdotusta ole tarpeen muuttaa lausunnon perusteella tältä osin.****

Metsäkeskus (Keski-Suomi)

METSÄKESKUKSEN LAUSUNTO 5.4.2019 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAVAEHDOTUKSESTA

Lausunto:

Suomen metsäkeskus, Keski-Suomi kiittää lausuntomahdollisuudesta.

Metsäkeskus pitää tärkeänä, että Keski-Suomessa on mahdollisimman hyvät puitteet kestävän metsätalouden ja kilpailukyisen metsäteollisuuden harjoittamiselle. Erilaisissa strategioissa, ohjelmissa, myös maankäytön suunnittelussa, pitäisi siis nykyistä paremmin huomioida asiakirjojen vaikutukset metsäalan mahdollisuuksiin.

Yleiskaavojen osalta periaate tarkoittaa mm. seuraavia asioita:

- Metsätaloudelle ei aseteta liikaa rajoitteita (maisematyölupa, toimenpidekielto-alue, epämääräiset merkinnät). Metsätalousalueilla tukeudutaan lähinnä metsälakiin.*
- Kaavamerkintöjen ja –määräysten tulee olla yksiselitteisiä ja yhdenmukaisia*
- Kaavat tulisi olla metsätoimijoiden käytössä digitaalisessa muodossa*
- Metsänomistajille ja metsätoimijoille annetaan jo kaavoituksen valmisteluvaiheessa aidot vuorovaikutusmahdollisuudet kaavoitusprosessissa*
- Metsäkeskukselta pyydetään viranomaislausunto ja muilta metsätoimijoilta pyydetään lausunto*

Yksityiskohdat rantaosayleiskaavan luonnosaineistoon

- Luonnosaineistossa on riittävästi taustaselvityksiä ja se on asiantuntevasti laadittu. Kaavoitetut alueet käsittelevät ranta-alueita eivätkä laajene liian kauas vesistöistä. Osallistaminen on tehty laajasti.*
- Kaavassa on käytetty asiantuntevasti M ja MY-alkuisia merkintöjä metsätalous- alueilla. M-alkuisilla kaavamääräyksillä on metsälaki voimassa. Metsälain säädöksissä määritellään mm. metsät antavat kestävästi hyvän tuoton samalla, kun niiden biologinen monimuotoisuus säilytetään. Esim. metsälain 10 § sisältää erityisen tärkeitä elinympäristöt, joista ilmoitetaan hakaajalle metsänkäyttöilmoituksen saapuessa Metsäkeskukselle. Samoin ilmoitetaan myös liito- oravaesiintymisestä sekä uhanalaisista lajeista ja luonnonsuojelualueista. Metsälain säädöksissä määritellään, että metsälakia valvottaessa on otettava myös luonnonsuojelu-, muinaismuisto- ja vesilaki huomioon. Kun kaava-alueet ovat selkeästi M-alkuisia, niin niille voidaan myöntää METSO-rahoitusta Kemera- laista.*

Vastine:

Lausunnossa todetaan, että kaavaehdotus on laadittu metsäalueita koskien Metsäkeskuksen lausunnossa esittäminen periaatteiden mukaisesti. **Kaavaehdotusta ei ole tarpeen muuttaa lausunnon perusteella.**

MTK Metsälinja

MTK METSÄLINJAN LAUSUNTO 8.4.2019 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAVAEHDOTUKSESTA

Lausunto:

1. Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto nähtävillä olevasta kaavaehdotuksesta. Karstulan kunnan rantaosayleiskaavan ehdotus on ammattitaidolla ja erityisen hyvin laadittu. Kaavaan on tehty runsaasti ja laajoja taustaselvityksiä, varsinkin luontoympäristöön liittyen. Hieman epäselväksi tosin jää se, että miten uudistetun maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön vaatimusten mukaisesti on tehty elinkeinoihin liittyvät vaikutusten arvioinnit. Laki edellyttää tekemään vaikutusten arvioinnin tasavertaisesti eri näkökulmista eikä vain lähes yksinomaan ympäristönäkökulmaa painottaen. Mielestämme vaikutusten arviointi on tältä osin puutteellinen.

2. Kaavoittaja oli ansiokkaasti harkinnut, mitä ja millä tavalla erilaisia taustaselvityksissä mainittuja asioita esitetään kaavakartalla ja kaavamääräyksissä. Metsämaan osalta toteutus tulee tapahtua M/MY kaavamerkinnöin ja vain luonnonsuojelulain osalta SL-kaavamerkinnällä. Kaikista muista vaikutuksiltaan epämääräisistä kaavamerkinnöistä ja -määräyksistä tulee pidättäytyä. Näin voidaan varmistua maanomistajan oikeusturvan toteutumisesta.

3. /s -kaavamerkinnän nimeä esitämme muutettavaksi muotoon ”ALUE, JOLLA RAKENTAMISYMPÄRISTÖ SÄILYTETÄÄN”. Tällöin kaavamerkinnän tarkoitus kohdistuu paremmin rakentamisesta ja rakennuksista johtuvan ympäristön säilyttämiseen. Kysehän ei ole pelkkien luontoarvojen säilyttämisestä sinänsä, jolloin kaavamerkintä olisi taas erilainen.

4. Kaavassa on seuraavanlainen kaavamerkintä ja -määräys: ”Alue, jolla on rakentamisessa huomioitavia luonnonmaiseman arvoja”. Ehdotamme tätä vielä mietittäväksi, koska luonnonmaiseman arvoja on kaikkialla. Lisäksi jokainen näkee ja kokee arvot eri tavalla. Ja vielä rakennuspaikan rakentamattoman osan käsite saattaa aiheuttaa erilaista tulkintaa. Myös maanomistajien tasavertaisen kohtelun näkökulmasta esitämme kaavamerkintää vielä harkittavaksi, koska nyt lähes vierekkäisillä rakennuspaikoilla toista koskee ja toista ei koske oheinen kaavamerkintä ja kaavamääräys.

Vastine:

1. Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään elinkeinoja koskevilta osin.

2. Kaavaehdotusta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.

3. /s- kaavamerkintää ei ole käytetty luonnonympäristön arvojen turvaamiseen. Kaavaehdotuksessa käytetty /s- kaavamerkintä kohdistuu ainoastaan vanhoihin jo rakentuneisiin alueisiin. Merkintää on käytetty rakennetun ympäristön arvokkailla alueilla kaavaa varten laadittuun rakennusinventointiin perustuen. /s- merkintään

on liitetty merkinnän tarkoitusta täsmentävä kaavamääräys; Alueen olemassa olevat rakennukset ja ympäristö on pyrittävä säilyttämään alueen luonteelle ominaisena. Korjaus ja lisärakentaminen tulee sopeuttaa ympäröivään rakennuskantaan noudattaen alueen rakennusperinnettä.

/s- kaavamerkinnän käyttötarkoitus ja siihen liitetty kaavamääräys huomioiden kaavamerkintäoppaaseen perustuvaa /s- kaavamerkinnän nimeä ei ole perusteltua muuttaa. **Kaavaehdotusta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.**

4. Kaavamerkintää ja -määräys: ”Alue, jolla on rakentamisessa huomioitavia luonnonmaiseman arvoja” on käytetty kaavaehdotuksessa ainoastaan sellaisilla rannanosilla, jotka on inventoitu kaavan luonto- ja maisemaselvityksessä maisemallisesti huomionarvoisiksi, ja joille on kaavassa osoitettu uusia rakennuspaikkoja. Merkintää on käytetty muutamien uusien lomarakennuspaikkojen alueilla ohjamaan rakentamisen toteutusta maisema-arvo huomioiden. Merkintää ei ole käytetty kaavassa osoitetuilla maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla.

Kaavamerkintää on käytetty maanomistajien kannalta yhdenmukaisesti perustuen kaavaa varten laadittuun luonto- ja maisemaselvitykseen. Maisema-arvo voi olla erilainen läheisilläkin rakennuspaikoilla, kuten lausunnossa esitetään, mutta selvitykseen perustuvat arvokkaat maisemakohteet on kuitenkin pystytty huomioimaan kaavassa maanomistajien kannalta yhdenmukaisella periaatteella koko kaava-alueella koskien.

Kaavaehdotusta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.

Suomenselän lintutieteellinen yhdistys ry

SUOMENSELÄN LINTUTIETEELLISEN YHDISTYKSEN LAUSUNTO 5.4.2019 KARSTULAN
ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAAVAHDOTUKSESTA

Lausunto:

Johdanto

Rantaosayleiskaavaehdotuksessa on osoitettu yhteensä 874 uutta lomarakennuspaikkaa ja 28 uutta asuinrakennuspaikkaa. Tämä on täysin kestävä määrän etenkin luonnon monimuotoisuuden ja virkistyskäytön kannalta, mutta myös ilmastomuutoksen hillinnän ja vesiensuojelun kannalta. Valtaisaan määrän uusien rakennuspaikkojen omaava kaava on kriittinen vaihe, jossa nämä arvot joko huomioidaan tai sitten niitä ei voida huomioida enää tulevaisuudessakaan. Kaavan lähtökohdaksi tulee olla mahdollisimman suuri vapaiden rantojen säilyttäminen, eikä ehdotusluonnoksen mukainen mahdollisimman suuri rantarakentaminen. Uusia rakennuspaikkoja tulee kaavaan merkitä niin vähän, kuin se mitenkään on maanomistajien jokseenkin tasapuolinen kohtelu huomioiden mahdollista. Maanomistajien tasapuolisuus ei ikinä toteudu absoluuttisesti ja on kestäväntä systemaattisesti joustaa siihen suuntaan, että kaikki saavat tuhdota luontoa tasapuolisesti.

Luonnon monimuotoisuuden hupeneminen, ilmastomuutos ja vesien pilaantuminen on todettu valtaviksi ongelmiksi niin maailmanlaajuisesti kuin Karstulan tasollakin. Kunnallinen päätöksenteko on merkittävässä asemassa näiden huomioiduissa, sillä juuri paikallisesti jotain lopulta tapahtuu tai ei tapahdu. Linnuston osalta juuri vesilintujen nopea ja laaja uhanalaistuminen on ollut kaikkein huolestuttavinta.

Rakennusmitoituksia tulee pienentää merkittävästi ja luonnon monimuotoisuudelle tärkeät kohteet huomioida paremmin.

Vastine:

Seutukunnan rantaosayleiskaavojen toteutumisaste on melko alhainen. Esimerkiksi Saarijärven parhaalla vesistöillä, Pyhäjärven rannalla, 17 vuoden jälkeen uusien rakennuspaikkojen toteutumisaste on 32 %, kun Pylkönmäen Saarijärven reitin rantaosayleiskaavan alueella toteutumisaste on 21,4%. Kivijärven kunnan Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan uusista rakennuspaikoista on 17 vuoden aikana toteutunut n. 25 % (Lähde: Saarijärven aluearkkitehtipalvelut).

MRL 72 §:n vesistöarantoja koskevan suunnittelutarvesäädöksen takia kunnat laativat rantaosayleiskaavoja, joissa rantarakennusoikeudet jaetaan emätiloittain, vaikka tiedossa on, että rannoille ei ole merkittävää rakentamispainetta tai käynnistyviä hankkeita. Rantojen rakentaminen on mahdollista myös ilman kaavaa poikkeamismenettelyn kautta, mutta tällöin lupamenettelyssä ei tarkastella laajempia ranta-aluekokonaisuuksia eikä päätöksen taustalle laadita laajoja selvityksiä eikä osallisia kuulla yhtä laajasti kuin kaavoitusmenettelyssä. Rantaosayleiskaavoituksella kunta jakaa rakennusoikeuksia emätiloittain, vaikka tiedossa on, että suuri osa rantarakennusoikeuksista ei toteudu tulevien vuosikymmenten aikana. Kokonaistarkastelussa etuna on mm. laajojen perusselvitysten laadinnat, kaavamääräyksillä rakentamisen ohjaaminen sekä rakennuspaikkojen sijoittamisessa kohdetilan arvojen tarkempi huomioimismahdollisuus kuin poikkeamisme-

nettelyissä. Tämän vuoksi myös korkeampi tehokkuus on yleiskaavatyössä mahdollinen verraten poikkeamismenettelyyn.

Rantaosayleiskaavoituksen laadintaa ohjaavat valtuuston hyväksymät suunnittelu- ja mitoituserusteet. Suunnittelu- ja mitoituserusteissa huomioidaan vesistön rakentamisen sietokykyä mm. vesistöpinna-alan, vesistötyypin (joki, lampi, järvi), vesistön erityisarvojen ja luontoarvojen kautta. Suunnittelu- ja mitoituserusteiden avulla kunta ohjaa rantarakentamisen sijoittumista vahvemmin niille rannoille, jotka soveltuvat hyvin rantarakentamiseen ja joiden rantojen rakentamisen sietokyky on parempi. Rantayleiskaavoitus mahdollistaa yksittäisen maanomistajan kohdalla rantarakennusoikeuden siirtämisen vesistöltä toiselle, mikäli emätilan maanomistaja omistaa rantaa eri vesistöillä ja mikäli rantarakennusoikeuden siirrolle on erityisen painavat perusteet. Karstulan itäisten ja läntisten vesistöjen rantaosayleiskaavassa rakennusoikeuden siirtoja on tehty lähinnä vain merkittävien luontoarvojen turvaamiseksi.

Karstulan itäisten ja läntisten vesistöjen rantaosayleiskaavan vesistökohtaiset mitoitukset ovat varsin kohtuullisia ja mitoituserusteet ovat linjassa kunnan pitkään poikkeamislupaharkinnassa käyttämien mitoitusten kanssa. Tämän rantaosayleiskaavan vesistökohtaisissa mitoituksissa on huomioitu eri emätilojen ja maanomistajien tasapuolisen kohtelun lähtökohdista myös kunnan aiemman rantayleiskaavan mitoituskäytäntö.

Rantaosayleiskaavaehdotuksessa osoitettujen uusien rakennuspaikkojen lukumäärä ei ole lausunnossa esitetyllä tavalla kestävä luonnon monimuotoisuuden ja virkistyskäytön kannalta, kun rakennuspaikkojen määrää tarkastellaan suhteessa kaava-alueen laajuuteen ja huomioidaan kaavaratkaisu kokonaisuutena myös muilta osin. Rantaosayleiskaavaehdotuksessa on osoitettu keskimäärin 2,0 uutta rakennuspaikkaa/ranta-kilometri ja kaavaehdotuksessa osoitettujen rakennuspaikkojen kokonaisuutena tulee kaavan toteutuessa 3,37 rakennuspaikkaa / ranta-kilometri. Kaavaehdotuksen toteutuessa kaava-alueen ranta-alueista jää edelleen keskimäärin vähintään ¾- osaa rakentamisesta vapaaksi ja rantaosayleiskaavalla turvataan kaikilla vesistöillä riittävien yhtenäisten rakentamista vapaiden rantojen säilyminen. Kaavaehdotuksessa on myös huomioitu kaavan tavoitteiden mukaisesti vesistöjen ja ranta-alueiden luonto- ja maisema-arvot sekä rakennetun ympäristön arvot sekä edistetty niiden säilymistä.

Kaavan suunnittelu- ja mitoituserusteita ei muuteta lausunnon perusteella.

Lausunto:

1. Vuoden 2008 luontoselvitys merkittävästi puutteellinen

Karstulan itäisten ja läntisten vesistöjen rantaosayleiskaavaa varten laadittiin luonto- ja maisemaselvitys, joka valmistui vuonna 2008. Selvityksen menetelmissä kuvataan, että lähes kaikille yli hehtaarin suuruisille järville ja lammille tehtiin linnustoselvitys. Yli 50 hehtaarin järvillä tehtiin kaksi kiertolaskentaa, muilla vesistöillä 1–2 pistelaskentaa. Muutamille 10–50 hehtaarin järville on tehty yksi kiertolaskenta. Pienten vesistöjen pistelaskennat on tehty vaihtelevan pituisina ja aika on määrätynyt yleensä rannoilla luontotyypikartoitukseen käytettävän ajan mukaan. Havainnointiin on käytetty vähintään viisi minuuttia. Kiertolaskennoissa ensimmäinen kierros on tehty heinäkuussa 2007 ja toinen toukokuussa 2008.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavaa varten laadittavien perusselvitysten tulee olla riittävät, mutta luontoselvityksessä ei ole edes tehty linnustoselvitystä kaikilta kohteilta, mikä on vastoin lain henkeä.

Tällaisille kohteille ei voida laatia kaavaa. Lisäksi pienillä järvilla on tehty vähimmäillään yksi viiden minuutin laskenta, mikä on pöyristyttävän pieni määrä. Kiertolaskennoissa ensimmäinen kierros on tehty heinäkuussa, jolloin ei voida tehdä linnustoselvityksiä. Vesilintulaskennat tehdään nykysuosituksen mukaan kolmesti toukokuussa, vähintään kuitenkin kahdesti, sillä suuri osa pariutuneista vesilinnuista lähtee pesimäkosteikolta pian pariutumisen jälkeen, eikä hautovia naaraita ole mahdollista havaita. Heinäkuun kierros antaa täysin virheellisen kuvan vesilinnustosta, joten todellisuudessa laskentoja on tehty vain touko- kesäkuussa 2008. Viralliset vesilintulaskennat toistetaan 2–3 kertaa toukokuussa sen vuoksi, että tietty lajisto tulkitaan pesiväksi tiettyyn aikaan kuukaudesta. Näin ollen osa maastotöiden reviiritulkinnoista on virheellisiä.

Lisäksi on huomioitavaa, että vuodesta 2008 on kulunut jo 11 vuotta, joten selvitys on myös osittain vanhentunut. Sen jälkeen Suomessa on julkaistu kolmesti lintujen uhanalaisuusluokitus (2010, 2015 ja 2019). Erityisesti vesilintujen tilanne on muuttunut dramaattisesti huonompaan suuntaan, minkä seurauksena yhä suurempi joukko aiemmin tavallisia lajeja ovat nykyään äärimmäisen uhanalaisia, erittäin uhanalaisia tai vaarantuneita. Linnustoselvitys tulisi päivittää, jotta vesilintujen tilannetta ei heikennetä massiivisesti. Lisäksi selvitys tulee tehdä oikeaan vuodenaikaan ja myös niille vesistöille, joita ei jostain syystä inventoitu vuosina 2007 ja 2008.

Linnuston lisäksi merkittävänä heikkoutena on viitasammakoiden inventointien puuttuminen luontoselvitysaineistoista kokonaan. Viitasammakko kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) mukaisiin lajeihin, joihin kuuluvien yksilöiden luonnossa selvästi havaittavien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain (49 §) mukaisesti kielletty. IV(a)-liitteen lajit ja niiden elinympäristöt ovat tiukasti suojeltuja. Luonnonsuojelulain mukaan yksittäistapaukselle voidaan myöntää poikkeuslupa, vaikka toiminta aiheuttaisikin varmuudella haittaa direktiivilajille. Edellytyksenä on kuitenkin se, että hanke koskee yleistä etua eikä muuta tyydyttävää ratkaisua ole.

Karstulan kaavahankkeessa ei ole huomioitu viitasammakoiden lisääntymispaikkoja lainkaan, joten kaava ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain vähimmäisvaatimuksia selvitysten riittävyydestä. Lajia esiintyy muun muassa Iso-Korppisella, Ylimellä ja Tohtaanlammella. Esimerkiksi Iso-Korppisella kaavaehdotuksessa osa rakennuspaikoista sijaitsee viitasammakoiden esiintymispaikoilla. Luonnonsuojelulain mukaan kaavaa ei voida näin ollen saattaa lainvoimaiseksi ilman riittävien viitasammakkoselvitysten laatimista, sillä kaava rikkoisi EU:n luontodirektiiviä.

Vastine:

1. Kaavan luonto- ja maisemaselvitys on laadittu Keski-Suomen ELY -keskuksen ohjauksen mukaisesti ja ELY -keskus on pitänyt selvitystä perusteellisena ja rantaosayleiskaavan laatimiseksi riittävänä. Kaavan luontoselvityksessä on tunnistettu rantaosayleiskaava-alueen linnustollisesti arvokkaat vesistöt ja linnustollisesti arvokkaat vesistöt on luokiteltu paikallisesti, maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaiksi. Luontoselvitys on siten ollut vesistöjen linnustoarvojen tunnistamisen osalta riittävä rantaosayleiskaavan laatimiseksi. Luonto- ja maisemaselvityksen riittävyyttä käsiteltiin Suomenselän lintutieteellisen yhdistyksen lausunnon perusteella rantaosayleiskaavan ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelussa. Keski-Suomen ELY -keskuksen kanta oli, että luontoselvityksen linnustoselvitys on riittävä, koska tärkeimmät linnustokohteet on saatu selvitettyä. Selvityksen laadintaan voidaan suositella nykyään tiettyjä uusiakin menetelmiä, mutta myös Karstulan rantaosayleiskaavan luontoselvityksen laatija Teppo Häyhän linnustoselvityksen laadintatapa on ollut riittävä rantaosayleiskaavoitusta varten. Linnustokohteiden löytymisen kautta luontoselvitystyön tarkoitus on täyttynyt.

Kaavan luonto- ja maisemaselvitykseen ei ole kuulunut viitasammakkoselvitystä, kuten lausunnossa esitetään. Kaavaa varten on laadittu kaikki Keski-Suomen ELY- keskuksen edellyttämät selvitykset, eikä viitasammakkoselvitystä ole aiemmin esitetty laadittavaksi. Kaavan selvityksiä täydennetään lausunnon ja Keski-Suomen ELY- keskuksen kaavaehdotusvaiheen ohjauksen perusteella viitasammakkoselvityksellä.

Rantaosayleiskaavan selvityksiä on täydennetty viitasammakkoselvityksellä (Ympäristöpalvelut Latvasilmu 2019). Selvityksen mukaiset viitasammakon elinympäristöt lisätään kaavakartalle luo- rasterimerkinnällä (Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue). luo- kaavamerkintään liitetään kaavamääräys; ”Alueella sijaitsee EU:n luontodirektiivin liitteen (a) eliölajin (viitasammakko) esiintymä tai kohde on direktiivilajin lisääntymis- ja levähdysalueeksi tulkittava. Direktiivilajin lisääntymis- ja levähdyspaikkaa ei saa heikentää tai hävittää. Direktiivilajille olennaisten olosuhteiden muuttamiseen tulee hakea luonnonsuojelulain 49 §:n mukainen poikkeamislupa. Direktiivilajin elinympäristöä heikentävä tai lajin vaarantava ruoppaaminen on kiellettyä.”

Viitasammakon elinympäristöjen alueille sijoittuvien kaavaehdotuksessa osoitettujen uusien lomarakennuspaikkojen sijaintia ja rajoja muutetaan ELY- keskuksen ohjeistuksen mukaisesti siten, että rakennuspaikkojen rakentamisalueet jäävät viitasammakon elinympäristöjen ulkopuolelle.

Lausunto:

2. Mätäslampi (pohjoisosa, osa-alue 2)

Mätäslammelle on osoitettu kaavaehdotuksessa kolme rakennuspaikkaa, jotka sijaitsevat pienen ja luonnontilaisen lammen eri puolilla. Mätäslammella pesii vaateliasta ja uhanalaista kosteikkolinnustoa, joista merkittävin yksittäinen laji on kaakkuri, joka on hyvin häiriöherkkä. Kyseessä on EU:n lintudirektiivin I liitteen laji. Paikalla on pesinyt myös viime vuosina Karstulan suurin pikkulokkikolonia, josta laskettiin 52 paria vuonna 2017. Pikkulokki on lintudirektiivin mukainen laji, samoin on kalatiira, joka pesii lammella 3–7 parin voimin. Muita huomionarvoisia lajeja ovat laulujoutsen (1 pari, direktiivilaji), kurki (1 pr, direktiivilaji), tukkasotka (0–1 pr, EN, erittäin uhanalainen), harmaalokki (1–2 pr, VU, vaarantunut), liro (1 pr, direktiivilaji, NT, silmälläpidettävä), taivaanvuohi (0–1 pr, NT), valkoviklo (1 pr, NT) ja västäräkki (2 pr, NT). Näiden lisäksi kosteikolla pesii kalalokkiyhdyksunta ja muita sorsalintuja sekä rantaluhdilla myös suolajistoa, kuten pikkukuovi ja niittykirvinen, toisinaan myös keltävästäräkki.

Mätäslampi on arvioitu jo vuonna 2008 tehdyn luontoselvityksen perusteella linnustollisesti arvokkaaksi kohteeksi, mutta luontoarvoja ei ole huomioitu kaavaehdotuksessa lainkaan. Vaikka lammen linnusto on tullut liikenteen meluun, on lajisto vain noin viiden hehtaarin kosteikolla erittäin häiriöherkkä. Mökkien rakentaminen johtaisi pesäpaikkojen hylkäämiseen, minkä vuoksi Mätäslammen rantojen kaavoituksesta on luovuttava kokonaan.

Vastine:

2. Kaavan luontoselvityksessä linnustollisesti arvokkaaksi luokiteltu Mätäslampi rajautuu länsiosastaan valtatiehen 13 ja lammen pohjoisrannalla sijaitsee Karstulan-Kyyjärven riistanhoitoyhdistyksen ampumarata. Mätäslammen linnustoarvo on tiedostettu ja huomioitu kaavasunnittelussa kaavan luontoselvitykseen perustuen. Lammelle on osoitettu vähän uusia rakennuspaikkoja, ja ranta-alueet säilyvät pääosiltaan rakentamisesta vapaina. Lisäksi kaavan luontoselvityksessä arvokkaaksi rajattu lammen rantakaistale on osoitettu rakennuspaikkojen alueita lukuun ottamatta maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Mätäslammelle on osoitettu maanomistajien ja eri kantatilojen tasapuolisen kohtelun perusteella mitoituksellisesti ainoastaan kantatilojen perusrakennusoikeuden mukainen määrä uusia rakennuspaikkoja (yksi rakennuspaikka /

kantatila tai nykyinen tila). Mätäsrammen linnustoarvo ei ole ollut viranomaisnäemyksen mukaan kaavaa laadittaessa niin merkittävä, että lampi ja lammen ranta-alueet voitaisiin osoittaa kaavassa valtion toimesta toteutettavaksi luonnonsuojelualueeksi, ja että kiinteistöjen rantarakennusoikeus olisi näin menetellen korvattu maanomistajille suojelun yhteydessä.

Lausunnossa esitetty Mätäsrammen rantojen kaavoituksesta luopuminen ei ratkaise kestäväällä tavalla Mätäsrammen rantojen maankäyttöä ilman kaavallista ohjausta. Lammen ranta-alueen kiinteistöjen omistajat voisivat edelleen hakea rantarakentamisen poikkeamislupaa maanomistajien tasapuolisen kohtelun lähtökohdista. Rantaosayleiskaavalla voidaan yhteensovittaa lammen ranta-alueiden kiinteistöjen rakennusoikeus, linnustoarvon ja muiden luontoarvojen turvaaminen sekä muut maankäytölliset tavoitteet merkittävästi yksittäistä poikkeamislupahakintaa paremmin. Sen lisäksi, että kaavalla voidaan ohjata uudet rakennuspaikat esim. linnuston kannalta mahdollisimman edullisille rannanosille, kaavamerkinnoin voidaan kokonaisuutena turvata ja edistää lammen luontoarvojen säilymistä. Lausunnossa esitetty Mätäsrammen rantojen kaavoituksesta luopuminen ei siten edistäisi kokonaisuutena kestäväällä tavalla lammen luontoarvojen säilymistä.

Kaavaehdotuksessa Mätäsrammen etelärannalle osoitettu yksi uusi lomarakennuspaikka (RA/1) voidaan siirtää saman tilan alueella kaavan luontoselvityksessä linnustollisesti arvokkaaksi rajatun alueen ulkopuolelle vt 13 länsipuolisen lammen ranta-alueelle ja Mätäsrammen rantakaistale siirretyn rakennuspaikan osalta osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Näin muutettuna Mätäsrammen rantaan sijoittuu ainoastaan yksi rantaan rajautuva uusi lomarakennuspaikka. Lammelle jäävä toinen uusi rakennuspaikka sijoittuu taustamaastoon yli 50 m etäisyydelle lammen rantaviivasta MY-alueen taakse. Lammen rantaviivasta n. 96 % säilyy yhtenäisesti rakentamisesta vapaana alueena, joka on osoitettu kaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Ja vaikka kaavalla osoitetuilla rantasuon taakse rajatulla takamaaston rakennuspaikalla ja lammen pohjoispuolisella ampumarata-alueella katsottaisiin olevan rantaa varaava vaikutus, niin silloinkin lammen rantaviivasta lähes 90 % säilyy rakentamisesta vapaana ranta-alueena.

Keski-Suomen ELY- keskus on ohjannut rantaosayleiskaavan laatimista Mätäsrammen osalta. ELY- keskus on ilmoittanut, että sillä ei ole huomautettavaa näin muutetusta kaavaratkaisusta.

Mätäsrammen rantojen kaavoituksesta ei ole perusteltua luopua kokonaan lausunnon perusteella.

Lausunto:

3. Tohtaanlampi (länsiosa, osa-alue 5)

Tohtaanlammelle on osoitettu kaavaehdotuksessa järven eri puolille rakennuspaikkoja, joista kaksi pohjoisrannalle ja yksi lounaisrannalle. Kosteikolla pesii pienestä pinta-alasta huolimatta monipuolista ja uhanalaista lajistoa. Säännöllisiä pesijöitä ovat mustakurkku-uikku (0–1 paria, EN, erittäin uhanalainen), tukkasotka (0–3 pr, EN), haapana (0–2 pr, VU, vaarantunut), jouhisorsa (0–1 pr, VU), pajusirkku (1 pr, VU), taivaanvuohi (0–1 pr, NT, silmälläpidettävä), västäräkki (1–2 pr, NT), ruokokertunen (1–3 pr, NT) ja laulujoutsen (1 pari, direktiivilaji). Lisäksi Tohtaanlammella pesii muita sorsalintuja. Erityisesti on huomiotava, että lampi on rauhoitettu metsästykseltä, minkä vuoksi se on etenkin syksyisin paikallisesti merkittävä vesilintujen levähdys- ja ruokailukohde. Parhaimmillaan kosteikolta on laskettu toistasataa vesilintua.

Tohtaanlampi on arvioitu jo vuonna 2008 tehdyn luontoselvityksen perusteella linnustollisesti arvokkaaksi kohteeksi, mutta luontoarvoja ei ole huomioitu kaa-

vaehdotuksessa lainkaan. Lammen rannat ovat rakentamattomia, eikä läheisen Rantakyläntien liikenne ole häirinnyt vesilintujen pesintää ja ruokailua. Mökkien rakentaminen vain noin yhdeksän hehtaarin lammelle johtaisi pesäpaikkojen hylkäämiseen, minkä vuoksi Tohtaanlammen rantojen kaavoituksesta on luovuttava kokonaan.

Vastine:

3. Tohtaanlammen linnustoarvo on tiedostettu ja huomioitu kaavasunnittelussa kaavan luontoselvitykseen perustuen. Lammelle on osoitettu vähän uusia rakennuspaikkoja ja ranta-alueet säilyvät pääosiltaan rakentamisesta vapaina. Lisäksi kaavan luontoselvityksessä arvokkaaksi rajattu lammen rantakaistale on osoitettu rakennuspaikkojen alueita lukuun ottamatta maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Tohtaanlammelle on osoitettu maanomistajien ja eri kantatilojen tasapuolisen kohtelun perusteella mitoituksellisesti ainoastaan kantatilojen perusrakennusoikeuden mukainen määrä uusia rakennuspaikkoja (yksi rakennuspaikka / kantatila tai nykyinen tila). Tohtaanlammen linnustoarvo ei ole ollut viranomaisnäkemysten mukaan kaavaa laadittaessa niin merkittävä, että lampi ja lammen ranta-alueet voitaisiin osoittaa kaavassa valtion toimesta toteutettavaksi luonnonsuojelualueeksi, ja että kiinteistöjen rantarakennusoikeus olisi näin menetellen korvattu maanomistajille suojelun yhteydessä.

Lausunnossa esitetty Tohtaanlammen rantojen kaavoituksesta luopuminen ei ratkaise kestäväällä tavalla Tohtaanlammen rantojen maankäyttöä. Lammen ranta-alueen kiinteistöjen omistajat voisivat edelleen hakea rantarakentamisen poikkeamislupaa maanomistajien tasapuolisen kohtelun lähtökohdista ilman kaavallista ohjausta. Rantaosayleiskaavalla voidaan yhteensovittaa lammen ranta-alueiden kiinteistöjen rakennusoikeus, linnustoarvon ja muiden luontoarvojen turvaaminen sekä muut maankäytölliset tavoitteet merkittävästi yksittäistä poikkeamislupaharkintaa paremmin. Sen lisäksi, että kaavalla voidaan ohjata uudet rakennuspaikat esim. linnuston kannalta mahdollisimman edullisille rannanosille, kaavamerkinnoin voidaan kokonaisuutena turvata ja edistää lammen muiden luontoarvojen säilymistä. Lausunnossa esitetty Tohtaanlammen rantojen kaavoituksesta luopuminen ei siten edistäisi kokonaisuutena kestäväällä tavalla lammen luontoarvojen säilymistä.

Kaavaehdotuksessa Tohtaanlammen rannoille osoitettujen kolmen uuden lomarakennuspaikan alueet rajataan rantaleton ulkopuolelle ja rantakaistale rakennuspaikkojen kohdalla osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Näin muutettuna Tohtaanlammen ranta-alueen uudet lomarakennuspaikat sijoittuvat Tohtaanlammen viitasammakon elinympäristön ulkopuolelle ja kaavaratkaisu huomioi nähtävillä ollutta kaavaehdotusta paremmin myös Tohtaanlammen merkityksen vesilinnuston kannalta.

Lammen rantaviivasta (rantasuo) n. 96 % säilyy yhtenäisesti rakentamisesta vapaana alueena, joka on osoitettu kaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Ja vaikka kaavalla osoitetuilla rantaleton taakse rajatuilla rakennuspaikoilla katsotaan olevan rantaa varaava vaikutus, niin silloinkin kaavan toteutuessa lammen rantaviivasta yli 70 % säilyy rakentamisesta vapaana ranta-alueena.

Keski-Suomen ELY- keskus on ohjannut rantaosayleiskaavan laatimista Tohtaanlammen osalta. ELY- keskus on ilmoittanut, että sillä ei ole huomautettavaa näin muutetusta kaavaratkaisusta.

Tohtaanlammen rantojen kaavoituksesta ei ole perusteltua luopua kokonaan lausunnon perusteella.

Lausunto:

4. Ruunalampi (kaakkoisosaa, osa-alue 2)

Ruunalammelle on osoitettu kaavaehdotuksessa rakennuspaikka sekä länsi- että pohjoisrannalle. Kyseessä on alle kahden hehtaarin kosteikko, jossa pesii huomionarvoista ja uhanalaista lajistoa. Merkittävin pesimälaji on mustakurkku-uikku 1–2 parin voimin, mikä on erittäin uhanalainen (EN). Lajin tiedetään pesineen vain kuudella paikalla Karstulassa 2000-luvulla. Pesimälajistoon lukeutuu myös muun muassa tukkasotka (0–1 pr, EN), laulujoutsen (1 pr, direktiivilaji) ja kurki (1 pr, direktiivilaji) sekä muita vesilintuja.

Ruunalampi on arvioitu jo vuonna 2008 tehdyn luontoselvityksen perusteella linnustollisesti arvokkaaksi kohteeksi, mutta luontoarvoja ei ole huomioitu kaavaehdotuksessa lainkaan. Lampi on pinta-alaltaan erittäin pieni, minkä vuoksi yhdenkin mökin rakentaminen rantavyöhykkeelle tarkoittaa käytännössä pesimäpaikan autioitumista ja arvokkaan lintukohteen menettämistä. Tämän vuoksi Ruunalammen rantojen kaavoituksesta on luovuttava kokonaan.

Vastine:

4. Ruunalammen linnustoarvo on tiedostettu ja huomioitu kaavasunnittelussa kaavan luontoselvitykseen perustuen. Lammelle on osoitettu vähän uusia rakennuspaikkoja ja lammen ranta-alue säilyy pääosiltaan rakentamisesta vapaana. Lisäksi kaavan luontoselvityksessä arvokkaaksi rajattu lammen rantakaistale on osoitettu rakennuspaikkojen alueita lukuun ottamatta maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Ruunalammelle on osoitettu maanomistajien ja eri kantatilojen tasapuolisen kohtelun perusteella mitoituksellisesti ainoastaan kantatilojen perusrakennusoikeuden mukainen määrä uusia rakennuspaikkoja (yksi rakennuspaikka / kantatila tai nykyinen tila). Ruunalammen linnustoarvo ei ole ollut viranomaisnäkemysten mukaan kaavaa laadittaessa niin merkittävä, että lampi ja lammen ranta-alueet voitaisiin osoittaa kaavassa valtion toimesta toteutettavaksi luonnonsuojelualueeksi, ja että kiinteistöjen rantarakennusoikeus olisi näin menetellen korvattu maanomistajille suojelun yhteydessä.

Lausunnossa esitetty Ruunalammen rantojen kaavoituksesta luopuminen ei ratkaise kestäväällä tavalla Ruunalammen rantojen maankäyttöä. Lammen ranta-alueen kiinteistöjen omistajat voisivat edelleen hakea rantarakentamisen poikkeamislupaa maanomistajien tasapuolisen kohtelun lähtökohdista ilman kaavallista ohjausta. Rantaosayleiskaavalla voidaan yhteensovittaa lammen ranta-alueiden kiinteistöjen rakennusoikeus, linnustoarvon ja muiden luontoarvojen turvaaminen sekä muut maankäytölliset tavoitteet merkittävästi yksittäistä poikkeamislupaharkintaa paremmin. Lausunnossa esitetty Ruunalammen rantojen kaavoituksesta luopuminen ei siten edistäisi kokonaisuutena kestäväällä tavalla lammen luontoarvojen säilymistä.

Kaavaehdotuksessa Ruunalammen pohjoisrannalle osoitettu uusi lomarakennuspaikka voidaan siirtää länsirannan uuden rakennuspaikan viereen. Näin muodostuu yhtenäisempi kahden rakennuspaikan rakentamisalue ja Ruunalammen ranta-alue säilyy mahdollisimman laajasti (0,55 km) yhtenäisesti rakentamisesta vapaana. Lammen rantaviivasta n. 77 % säilyy yhtenäisesti rakentamisesta vapaana alueena. Rakentamisesta vapaa rannanosa osoitetaan kaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY).

Keski-Suomen ELY- keskus on ohjannut rantaosayleiskaavan laatimista Ruunalammen osalta. ELY- keskus on ilmoittanut, että sillä ei ole huomautettavaa näin muutetusta kaavaratkaisusta.

Ruunalammen rantojen kaavoituksesta ei ole perusteltua luopua kokonaan lausunnon perusteella.

Lausunto:

5. Ylin (kaakkoisos, osa-alue 1

Ylimelle on osoitettu kaavaehdotuksessa kaksi rakennuspaikkaa länsirannalle, neljä pohjoisrannalle ja osin Myllyjoen varrelle sekä yksi itärannalle. Ylimen Natura-alueella pesii hyvin monipuolista, vaateliasta ja uhanalaista lajistoa. Uhanalaisuusluokitukseltaan erittäin uhanalaisia (EN) ovat tukkasotka (0–4 pr) ja nokikana (0–1 pr). Vaarantuneita (VU) ovat haapana (2–4 pr), jouhisorsa (1–2 pr), heinätavi (0–1 pr), pensastasku (1–2 pr) ja pajusirkku (5–10 pr). Lisäksi silmäläpidettäviä ovat silkkiuikku (0–1 pr), härkälintu (0–1 pr), valkoviklo (0–1 pr), taivaanvuohi (3–4 pr), västäräkki (2–4 pr) ja ruokokerttunen (5–8 pr) sekä EU:n lintudirektiivin lajeja laulujoutsen (1–2 pr), kaulushaikara (1 pr), ruskosuohaukka (0–1 pr), luhtahuitti (0–3 pr), kurki (1 pr), liro (1–2 pr) ja kalatiira (1 pr). Lisäksi Ylin on merkittävä muutonaikainen levähdyspaikka vesi- ja rantalinnuille etenkin keväällä, sillä se on Karstulassa ensimmäisenä keväällä sulava rehevä lintukosteikko. Parhaimmillaan järvellä levähtää ja ruokailee satoja sorsalintuja, toistasataa uhanalaista metsähanhea sekä satoja kahlaajia.

Ylin on arvioitu jo vuonna 2008 tehdyn luontoselvityksen perusteella linnustollisesti arvokkaaksi kohteeksi ja järvi on myös arvioitu maakunnallisesti arvokkaaksi linnustokohteeksi (MAALI), mutta luontoarvoja ei ole huomioitu kaavaehdotuksessa ollenkaan. Kyseessä on pienialainen järvi, jossa on hyvin suppeasti avovesialaa kesällä. Pienen pinta-alan vuoksi se on häiriöherkkä, eikä rannoille voida rakentaa siten, että linnustolliset arvot säilyvät. Vain länsirannalle voidaan rakentaa, mutta sielläkin rantapuuston poistaminen sekä laitureiden rakentaminen tulisi kieltää. Ylimelle on rakennettu lintutorni lähes kymmenen vuotta sitten, minkä vuoksi alueelta on kertynyt huomattavasti linnustotietoa. Se toimii myös virkistyskäyttökohteena tornin myötä. Huomionarvoista on myös, että Keski-Suomen ELY-keskus on tehnyt vuonna 2018 kunnostustoimia kosteikolla ja niitä jatketaan edelleen. Kunnostusten myötä linnustoarvo tulee todennäköisesti kasvamaan merkittävästi.

Vastine:

5. Ylin- järven linnustoarvo on tiedostettu ja huomioitu kaavasuunnittelussa kaavan luontoselvitykseen perustuen. Järvelle on osoitettu vähän uusia rakennuspaikkoja ja järven ranta-alue säilyy pääosiltaan rakentamisesta vapaana. Ylinjärven ranta-alueen rakennusoikeutta on siirretty kiinteistö- ja maanomistusolojen niin mahdollistaessa mahdollisimman paljon Natura-alueen ulkopuolelle muiden vesistöjen ranta-alueille. Lisäksi kaavan luontoselvityksessä arvokkaaksi rajattu järven rantakaistale on osoitettu rakennuspaikkojen alueita lukuun ottamatta maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY).

Ylin- järvelle maanomistajien ja eri kantatilojen tasapuolisen kohtelun perusteella kaavaehdotuksessa osoitettuja uusia rakennuspaikkoja ei ole mahdollista siirtää muiden vesistöjen ranta-alueille. Ylin- järven linnustoarvo tai muu luontoarvo ei ole ollut viranomaisnäkemysten mukaan kaavaa laadittaessa niin merkittävä, että lampi ja lammen ranta-alueet voitaisiin osoittaa kaavassa valtion toimesta toteutettavaksi luonnonsuojelualueeksi, ja että kiinteistöjen rantarakennusoikeus olisi näin menetellen korvattu maanomistajille suojelun yhteydessä.

Rantaosayleiskaavalla voidaan kokonaisuutena yhteensovittaa Ylin- järven ranta-alueiden kiinteistöjen rakennusoikeus, linnustoarvon ja muiden luontoarvojen turvaaminen sekä muut maankäytölliset tavoitteet. Kaavaratkaisu muutetaan Ylin- järven linnustoarvon ja rakentamisalueiden yhteensovittamisen parantamiseksi seuraavasti:

-Ylin- järven vesialueelle kaavaehdotuksessa osoitettu aluevarausmerkintä W (Vesialue) muutetaan W/s- merkinnäksi (Vesialue, joka on linnustollisesti arvokas). Kaavalla määrätään, että W/s- alueen käytössä ja alueella suoritettavissa toimenpiteissä tulee huomioida alueen linnustollisten arvojen säilyminen ja tur-

vaaminen. Alueeseen rajoittuvien rakennuspaikkojen rakentamaton rannanosa tulee säilyttää luonnontilaisena.

-Kaavaehdotuksessa Ylin- järven itärannalle osoitetun uuden lomarakennuspaikan alue rajataan rantasuon ulkopuolelle ja rantakaistale rakennuspaikan kohdalta osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Lisäksi Ylin- järven länsirannalle kaavaehdotuksessa osoitetuista kahdesta uudesta lomarakennuspaikasta eteläisempi siirretään vanhan lomarakennuspaikan pohjoispuolelle ja näin uusi rakentaminen sijoittuu hieman yhtenäisemmin vanhojen rakentamisalueiden yhteyteen. Ko. länsirannan uuden rakennuspaikan siirto huomioi paremmin viitasammakon elinympäristön ja lisää hieman länsirannan merkittävän yhtenäisen rakentamisesta vapaan rannan määrää. Ylin- järven rantaviivasta n. 93 % (2,92 km) säilyy kaavan toteutuessa rakentamisesta vapaana ja tästä rantaviivasta pääosa on yhtenäistä rakentamisesta vapaata rantaa.

Keski-Suomen ELY- keskus on ohjannut rantaosayleiskaavan laatimista Ylin- järven osalta. Edellä kuvatut muutokset kaavaehdotukseen on tehty osaltaan ELY- keskuksen esityksestä ja ELY- keskus on ilmoittanut, että sillä ei ole huomautettavaa näin muutetusta kaavaratkaisusta.

Lausunto:

6. Joutenjärvi (länsiosa, osa-alue 4)

Joutenjärvelle on osoitettu kaavaehdotuksessa viisi rakennuspaikkaa länsirannalle, 11 itärannalle ja yksi pohjoisrannalle. Kyseessä on ollut tähän mennessä kokonaan rakentamaton erämaajärvi, jossa pesii huomionarvoista lajistoa. Merkittävimpinä yksittäinen laji on sääksi (EU:n lintudirektiivin laji), jonka pesäpaikka on järvellä hyvin lähellä suunniteltuja rantatontteja. Joutenjärveltä tunnetaan myös taigametsähänhen poikashavainto (VU, vaarantunut). Muita huomionarvoisia lajeja ovat muun muassa jouhisorsa (0–1 pr, VU), valkoviklo (0–2 pr, NT, silmälläpidettävä), liro (1 pr, NT), västäräkki (useita pareja, NT) ja laulujoutsen (2 pr, direktiivilaji).

Joutenjärven pohjois- ja eteläpää on arvioitu vuonna 2008 tehdyssä luontoselvityksessä linnustollisesti arvokkaaksi, mutta luontoarvoja ei ole huomioitu kaavaehdotuksessa lainkaan. Järvellä pesii häiriöherkkää lajistoa ja alkuperäinen luontoselvitys on myös tehty puutteellisin menetelmin, minkä vuoksi osa lajistosta on jäänyt löytymättä. Järveltä tulee laatia kokonaan uusi linnustoselvitys, jonka tulokset tulee huomioida ennen kuin Joutenjärven kaavoituksessa voidaan edetä pilaamatta sääksen pesimämahdollisuutta sekä muita linnustollisesti arvokkaita alueita.

Vastine:

6. Joutenjärven linnustoarvo on kokonaisuutena tiedostettu ja huomioitu kaava-suunnittelussa kaavan luontoselvitykseen perustuen ja vesistön rannalla on pyritty säilyttämään mahdollisimman pitkiä yhtenäisiä rakentamisesta vapaita rannanosia. Lisäksi kaavan luontoselvityksessä arvokkaaksi rajatut järven ranta-alueet on osoitettu rakennuspaikkojen alueita lukuun ottamatta maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY).

Joutenjärven pohjoisrannalle osoitettu uusi lomarakennuspaikka sijoittuu yksityisen omistamalle kiinteistölle, eikä kyseistä rakennuspaikkaa ole mahdollista siirtää pois Joutenjärven ranta-alueelta. Maanomistajien tasapuolisen kohtelun perusteella rakennuspaikkaa ei voida myöskään poistaa linnustoarvon perusteella. Joutenjärven linnustoarvo tai muu luontoarvo ei ole ollut viranomaisnäkemysten mukaan kaavaa laadittaessa niin merkittävä, että järvi ja järven ranta-alueet voitaisiin osoittaa kaavassa valtion toimesta toteutettavaksi luonnonsuojelualueeksi, ja että kiinteistöjen rantarakennusoikeus olisi näin menetellen korvattu maanomistajille suojelun yhteydessä.

Kaavan luontoselvitys on ollut Joutenjärven sääksen pesäpaikan osalta puutteellinen. Tämän vuoksi kaavan selvityksiä on täydennetty sääksien pesäpaikkatietojen osalta. Mm. Joutenjärvellä pesivän sääksen pesäpaikan paikkatieto on saatu käyttöön. Kaavaehdotusta muutetaan Joutenjärven ranta-alueen uusien rakennuspaikkojen osalta Metsähallituksen esityksestä siten, että sääksen pesäpaikan ympäristö säilyy riittävältä etäisyydeltä rakentamattomana. Kaavaehdotusta muutetaan siten, että lähin kaavalla osoitettava lomarakennuspaikka tulee sijaitsemaan yli 600 m etäisyydellä pesäpaikasta. Nähtävillä olleesta kaavaehdotuksesta poistetaan järven länsirannan 5 uutta lomarakennuspaikkaa ja itärannan 11 lomarakennuspaikan alueesta poistetaan 5 eteläisintä rakennuspaikkaa.

Kaavalla osoitettavat uudet lomarakennuspaikat sijoitetaan järven pohjoisosaan, yksi pohjoisrannalle ja kuusi pohjoisosan itärannalle. Kiinteistö- ja maanomistusolot määrittävät yhden uuden rakennuspaikan sijoittamisen järven pohjoisrannalle. Osaltaan tästä syystä on perusteltua sijoittaa myös muut järven ranta-alueen uudet rakennuspaikat vesistön pohjoisosaan, jollain järven koko länsiranta, eteläranta ja pääosa itärannastakin säilyy yhtenäisesti rakentamisesta vapaana. Tämän yhtenäisen rakentamisesta vapaan rannan pituus on 4,8 km. Joutenjärven kokonaisrantaviivasta säilyy rakentamisesta vapaana yhteensä n. 91 % (5,88 km). Uusien rakentamisalueiden sijoittaminen vesistön pohjoisosaan on perusteltua myös huomioiden sääksen pesäpaikka, ja rakentamisalueet sijoittuvat lisäksi edullisesti rakentuneiden teiden läheisyyteen.

Keski-Suomen ELY- keskus on ohjannut rantaosayleiskaavan laatimista Joutenjärven osalta. ELY- keskus on ilmoittanut, että sillä ei ole huomautettavaa näin muutetusta kaavaratkaisusta.

Lausunto:

7. Lahnajärvi (pohjoisosa, osa-alue2)

Lahnajärvelle on osoitettu kaavaehdotuksessa peräti noin 75 rakennuspaikkaa, jotka kattavat käytännössä kaikki ranta-alueet. Järvellä pesii huomionarvoista lajistoa, joista merkittävin on sääksi (EU:n direktiivilaji), jonka pesä sijaitsee tonttien välittömässä läheisyydessä. Muita huomionarvoisia lajeja ovat esimerkiksi selkälokki (2–5 pr, EN, erittäin uhanalainen), harmaalokki (2–3 pr, VU, vaarantunut), tukkakoskelo (0–1 pr, NT, silmälläpidettävä), västäräkki (useita pareja, NT), laulujoutsen (1 pr, direktiivilaji), kuikka (1–2 pr, direktiivilaji) ja kalatiira (1–2 pr, direktiivilaji).

Lahnajärvi on osittain arvioitu linnustollisesti arvokkaaksi vuoden 2008 luontoselvityksessä, mutta luontoarvoja ei ole huomioitu lainkaan. Lisäksi selvitys on hyvin puutteellinen, minkä vuoksi nykytilanne tulisi selvittää kattavasti ennen kuin kaavoituksessa voidaan edetä. Erityisesti sääksen pesäpaikka ja sen lähistö sekä erittäin uhanalaisen selkälökin esiintyminen on huomioitava.

Vastine:

7. Lahnajärven linnustoarvo on kokonaisuutena tiedostettu ja huomioitu kaava-suunnittelussa kaavan luontoselvitykseen perustuen. Kaavaehdotuksessa osoitetut uudet lomarakennuspaikat on suunniteltu vesistön linnustoarvot ja muut luontoarvot huomioiden ja vesistöllä on pyritty säilyttämään edelleen myös mahdollisimman pitkiä yhtenäisiä rakentamisesta vapaita rannanosia. Lisäksi kaavan luontoselvityksessä linnustollisesti arvokkaiksi rajatut saaret ja mantereen rannanosat on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Kaavasunnittelussa on huomioitu myös järven länsirannan sääksen pesäpaikka. Sääksen pesäpaikka sijaitsee rannanosalla, joka säilyy 1,36 km:n pituudelta rakentamisesta vapaana. Uusien rakennuspaikkojen rakentamista ohjataan kaavalla huomioiden kaavan luontoselvityksen suositus 300 m suojaetäisyydestä pesäpaikkaan.

Lahnajärven linnustoarvo tai muu luontoarvo ei ole ollut viranomaisnäkemysten mukaan kaavaa laadittaessa niin merkittävä, että järvi ja järven ranta-alueet voitaisiin osoittaa kaavassa valtion toimesta toteutettavaksi luonnonsuojelualueeksi, ja että kiinteistöjen rantarakennusoikeus olisi näin menetellen korvattu maanomistajille suojelun yhteydessä. Lahnajärvelle on myös katsottu olevan mahdollista siirtää rakennusoikeutta luontoarvoiltaan arvokkaammalta Ylin- järven ranta-alueelta. Lahnajärvelle on siirretty kaksi uutta rakennuspaikkaa Ylin- järven Natura 2000- verkostoon kuulualueelta.

Lahnajärven kokonaisrantaviivasta säilyy kaavan toteutuessa rakentamisesta vapaana yhteensä 10,74 km (n. 64 %). Kaavalla turvataan järven mannerrannoilla yhteensä 10 merkittävän yli 250 m pitkän yhtenäisen rakentamista vapaan rannan säilyminen. Yhtenäisten rakentamisesta vapaiden rannanosien keskimääräinen pituus on 0,57 km. Lisäksi kaikki järven saaret säilyvät rakentamisesta vapaina. Saariin ja luotoihin kuuluu rantaviivaa yhteensä 2,98 km. Neljään suurimpaan saareen kuuluu rantaviivaa 1,61 km. Saaret ovat paitsi linnuston kannalta tärkeitä, mutta myös virkistyskäytön kannalta tärkeitä yhtenäisiä rakentamisesta vapaita rannanosia.

Kaavaehdotuksessa on huomioitu Lahnajärven linnustoarvo kaavan luontoselvityksen mukaisesti. Kaavalla osoitetut uusien rakennuspaikkojen alueet eivät varaa lausunnossa esitetyllä tavalla kaikkia Lahnajärven ranta-alueita. Kaavalla turvataan myös riittävien yhtenäisten rakentamattomien rannanosien säilyminen. Merkittäviä yhtenäisiä rakentamisesta vapaita rantoja säilyy Lahnajärven vesistön mannerrannan eri puolilla ja kaikki järven saaret säilyvät myös rakentamisesta vapaina.

Keski-Suomen ELY- keskus on ohjannut rantaosayleiskaavan laatimista Lahnajärven osalta eikä ELY- keskuksella ole ollut huomautettavaa Lahnajärven kaavaratkaisusta.

Kaavaehdotusta ei muuteta Lahnajärven ranta-alueiden osalta.

Lausunto:

8. Iso-Korppinen (kaakkoisosa, osa-alue 1)

Iso-Korppiselle on osoitettu kaavaehdotuksessa peräti yli 40 rakennuspaikkaa, jotka kattavat käytännössä kaikki ranta-alueet. Kyseessä on Karstulan merkittävien linnustokohde, jossa pesii ja levähtää erittäin runsaasti ja monipuolisesti huomionarvoista lajistoa. Pesimälajistoon lukeutuvat muun muassa punasotka (0–1 pr, CR, äärimmäisen uhanalainen), tukkasotka (2–4 pr, EN, erittäin uhanalainen), mustakurkku-uikku (0–1 pr, EN), haapana (4–8 pr, VU, vaarantunut), jousisorsa (0–2 pr, VU), heinätavi (0–1 pr, VU), pajusirkku (15–20 pr, VU), silkkiuikku (0–1 pr, NT, silmälläpidettävä), härkälintu (0–1 pr, NT), valkoviklo (1–2 pr, NT), taivaanvuohi (4–6 pr, NT), ruokokerttunen (15–20 pr, NT), laulujoutsen (5 pr, direktiivilaji), kaulushaikara (1 pr, direktiivilaji), ruskosuohaukka (1 pr, direktiivilaji), luhtahuitti (0–6 pr, direktiivilaji), kurki (2–4 pr, direktiivilaji) ja kalatiira (1–2 pr, direktiivilaji). Järvellä pesii myös hyvin suuri määrä muita vesi- ja rantalintuja. Järveä hyödyntävät pesimäkaudella myös kaakkurit ja sääkset.

Iso-Korppinen on myös Karstulan ja koko maakunnan eräs tärkeimmistä vesi- ja rantalintujen levähdys- ja ruokailupaikoista läpi kesäkauden. Erityisesti keväällä vesilintumäärät ovat hyvin suuria, tyypillisesti useita satoja yksilöitä vesilintuja ja kahlaajia. Tärkeitä lintualueita ovat myös rantametsät ja -pensaikot sekä rantojen läheiset peltolohkot, joilla levähtää parhaimmillaan satoja suokukkoja (CR, äärimmäisen uhanalainen) sekä kapustarintoja (direktiivilaji) ja kuoveja (NT). Muuta lajistoa, kuten lapinsirkuja, pulmusia ja keltävästäräkkejä pysähtyy alueelle kymmenittäin. Lisäksi metsähanhia (VU) levähtää sekä järvellä että pelloilla parhaimmillaan toistasataa yksilöä. Kokonaisuudessaan alueella on havaittu

yli 200 eri lintulajia, ja Välijoen suulle on 2000-luvun alussa rakennettu Keski-Suomen ELY-keskuksen toimesta lintutorni, joka on tunnettu suurista lajimääristä. Tontteja on suunniteltu myös lintutornin lähelle, minkä seurauksena lintukohde menetetään kokonaan. Mikäli lähelle rakennetaan, tulee kunnan rakentaa korvaava lintutorni soveliaalle paikalle korvaamaan kaikille vapaassa käytössä olevaa virkistyskohdetta.

Yksittäisen maanomistajan etu ei voi ajaa yleisen edun edelle.

Iso-Korppinen on arvioitu kokonaisuudessaan linnustollisesti arvokkaaksi alueeksi vuoden 2008 luontoselvityksessä siitä huolimatta, että se on tehty puutteellisesti. Alue on maakunnallisesti arvokas lintukohde (MAALI), ja Keski-Suomen ELY-keskus on 2.5.2016 kirjatessa kaavahankelausunnossa maininnut, että ”MAALI-kohteet tulee tuoda esille kaava-asiakirjoissa. Alueiden linnustolliset arvot tulee ottaa huomioon kaavan laadinnassa sekä arvioitaessa vaikutuksia”. Kaavoituksessa ei ole kuitenkaan huomioitu miltään osin Iso-Korppisen ja siihen liittyvän MAALI-alueen merkittävyyttä arvokkaana linnustokohteena.

Kunta on lausunut Keski-Suomen ELY-keskukselle kohdistamassaan vastineessa (ei päiväystä) muun muassa seuraavasti:

”Iso-Korppisen länsipuolella uudet rakennuspaikat sijoittuvat takamaastoon ja laajat vesijättöalueet säilyvät pääosin kokonaan rakentamisesta vapaina, mikä osaltaan vähentää uusien rakennuspaikkojen toteutumisesta aiheutuvia vaikutuksia vesilinnuston kannalta. Toisaalta näin sijoitettuna rakentaminen ohjautuu osittain taustamaaston peltorannoille, jotka ovat tärkeitä muuttolintujen levähdysalueita. Iso-Korppisen itäpuolella vesijättöalueet ovat kapeampia ja rakentamisalueet on rajattu ulottumaan rantaan saakka. Iso-Korppisen itäpuolen ranta-alueiden rakentaminen on keskitetty vanhan rakentamisen yhteyteen ja useamman uuden rakennuspaikan ryhmiin. Näin ranta-alueelle jää edelleen myös laajasti yhtenäisiä rakentamisesta vapaita rantoja. Lisäksi Heinäjoen jokiranta säilyy laajasti rakentamisesta vapaana.

Kaavaluonnoksessa osoitettu uusi rakentaminen mahdollisesti vaikuttaa toteutuessaan paikallisesti Humpin maakunnallisen linnustoalueen olosuhteisiin. Rakentamisalueet supistavat toteutuessaan peltoalueita, jotka toimivat linnuston levähdysalueina. Lisäksi rakennuspaikkojen käytöstä saattaa aiheutua häiriötä linnuston kannalta. Kokonaisuutena arvioiden kaavalla osoitetut uudet rakentamisalueet supistavat kuitenkin peltoalueita varsin vähän ja yli 90 % Humpin MAALI-alueen pelloista säilyy edelleen kaavan toteutuessa maa- ja metsätalousalueina. Voidaan arvioida, että kaavan toteuttaminen ei vaikuta merkittävästi Iso- ja Pieni-Korppisen vesistöjen ja Humpin peltoalueiden arvoon linnustoalueena.”

Tämä kaavan laatijan mielipide on täysin virheellinen, eikä se perustu alueelta laadittuihin selvityksiin, tausta-aineistoihin tai pätevään analyysiin alueen lintuarvoista ja tärkeimmistä pesimä- ja levähdyspaikoista. Lisäksi kaavoitukseen liittyvä luontoselvitys on vanhentunut ja puutteellinen. Järveltä tulee tehdä perusteellinen pesimäaikainen linnustoselvitys, jonka perusteella järven kaavoitus tulee arvioida kokonaan uudelleen. Mikäli nykyinen kaavaehdotus toteutuu, menetetään yksi Keski-Suomen tärkeimmistä vaateliaan lajiston pesimäpaikoista sekä ruokailu- ja levähdysalueista, sillä kaikille rantavyöhykkeille olisi mahdollista rakentaa, eikä järvelle jäisi yhtään riittävän laajaa ja suojaisaa rakentamatonta rantaa. Myös pelloille kohdistuva häiriö kasvaisi huomattavasti, eivätkä lintuparvet pystyisi enää ruokailemaan alueella muuttoaikana. Kaava on Iso-Korppisen osalta erittäin puutteellinen.

Vastine:

8. Iso-Korppisen linnustoarvo on kokonaisuutena tiedostettu ja huomioitu kaava-suunnittelussa kaavan luontoselvitykseen perustuen. Iso-Korppisen vesistön rannoilla on pyritty säilyttämään mahdollisimman pitkiä yhtenäisiä rakentamisesta

vapaita rannanosia ja uudet rakentamisalueet on sijoitettu suurelta osin takamaastoon linnustollisesti arvokkaiden rannanosien ulkopuolelle. Lisäksi kaavan luontoselvityksessä linnustollisesti arvokkaiksi rajatut rannanosat on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Kaavan luontoselvityksen mukaan Iso-Korppinen on Karstulan arvokkaimpia lintuvesiä ja järvi on luokiteltu luontoselvityksessä valtakunnallisesti arvokkaaksi. Luontoselvitys on siten ollut järven linnustoarvon tunnistamisen osalta riittävä ranta-osayleiskaavaehdotuksen laatimiseksi.

Linnustoarvojen lisäksi Iso-Korppisen ranta-alueet ovat osa Humpin kyläaluetta, ja ranta-alueille on muodostunut vakituista asutusta, loma-asutusta ja myös matkailua palvelevaa rakentamista. Maanomistajien ja eri kantatilojen tasapuolisen kohtelun lähtökohdista Iso-Korppisen rakennuspaikkoja ei ole perusteltua poistaa linnustoarvon perusteella. Iso-Korppisen linnustoarvo tai muu luontoarvo ei ole ollut viranomaisnäkemysten mukaan kaavaa laadittaessa niin merkittävä, että järvi ja järven ranta-alueet voitaisiin osoittaa kaavassa valtion toimesta toteutettavaksi luonnonsuojelualueeksi, ja että kiinteistöjen rantarakennusoikeus olisi näin menetellen korvattu maanomistajille suojelun yhteydessä. Osaltaan lausunnon perusteella Iso-Korppisen linnustoarvojen turvaamisen tavoitetta ja ranta-alueiden rakentamiskäytön tavoitetta pyritään paremmin yhteensovittamaan.

Humpin MAALI- alueeseen kuuluvien Iso-Korppisen, Pieni-Korppisen, Jyrkkälammen, Iso-Korppisen-Jyrkkälammen välisen joen, Välijoen ja Suojoen vesialueille kaavaehdotuksessa osoitettu aluevarausmerkintä W (Vesialue) muutetaan W/s- merkinnäksi (Vesialue, joka on linnustollisesti arvokas). Kaavalla määrätään, että W/s- alueen käytössä ja alueella suoritettavissa toimenpiteissä tulee huomioida alueen linnustollisten arvojen säilyminen ja turvaaminen. Alueeseen rajoittuvien rakennuspaikkojen rakentamaton rannanosa tulee säilyttää luonnontilaisena.

Iso-Korppisen luoteisosaan lähelle Välijoen edustaa kaavaehdotuksessa osoitettu neljän uuden lomarakennuspaikan alue siirretään lähemmäksi jo rakentunutta AO/AM- aluetta. Samalla RA- alueen rakentamisaluetta supistetaan. Myös muita takaosastaan peltoalueelle rajautuvia uusia rakentamisalueita pienennetään. Iso-Korppisen itäosasta poistetaan maanomistajan esityksestä neljä uutta asuinrakennuspaikkaa ja kaksi uutta lomarakennuspaikkaa. Tämä muutos lisää Iso-Korppisen itäosan yhtenäisen rakentamisesta vapaan rannan määrää merkittävästi.

Keski-Suomen ELY- keskus on ohjannut rantaosayleiskaavan laatimista Iso-Korppisen osalta. Edellä kuvatut muutokset kaavaehdotukseen on tehty osaltaan ELY- keskuksen esityksestä ja ELY- keskus on ilmoittanut, että sillä ei ole huomautettavaa näin muutetusta kaavaratkaisusta.

Lausunto:

9. Vastinginjärvi (itäosa, osa-alue 3)

Vastinginjärvelle on osoitettu kaavaehdotuksessa noin 35 rakennuspaikkaa, jotka kattavat suuren osan järven rantavyöhykkeistä. Järvellä pesii runsaasti huomion-arvoista ja uhanalaista lajistoa. Tällaisia ovat muun muassa tukkasotka (1–3 pr, EN, erittäin uhanalainen), haapana (2–3 pr, VU, vaarantunut), joushisorsa (0–1 pr, VU), pajusirkku (useita pareja, VU), isokoskelo (0–1 pr, NT, silmälläpidettävä), härkälintu (1–3 pr, NT), valkoviklo (1 pr, NT), taivaanvuohi (2–3 pr, NT), laulujoutsen (2 pr, direktiivilaji), kuikka (1 pr, direktiivilaji), luhtahuitti (0–1 pr, direktiivilaji), kurki (1–2 pr, direktiivilaji), liro (0–1 pr, direktiivilaji, NT), kalatiira (1–2 pr, direktiivilaji). Lisäksi on huomioitavaa, että järveltä vahvistettiin Suomenselän ensimmäinen merihanhien pesintä muutama vuosi sitten, ja kos-teikolla on ollut myös kanadanhanhien reviiri.

Vastinginjärven itäpuoli on arvioitu linnustollisesti arvokkaaksi vuoden 2008 luontoselvityksessä, mutta luontoarvoja ei ole huomioitu lainkaan. Lisäksi selvitys on hyvin puutteellinen, minkä vuoksi nykytilanne tulisi selvittää kattavasti ennen kuin kaavoituksessa voidaan edetä. Nimenomaan järven itäpuoli eli Pienipuoli on linnustollisesti arvokas. Kaavaehdotuksesta tulisi poistaa rakennuspaikat Jokelanlahden rannoilta ja Kusiaisniemestä.

Vastine:

9. Vastinginjärven linnustoarvo on kokonaisuutena tiedostettu ja huomioitu kaavasuunnittelussa kaavan luontoselvitykseen perustuen. Vastinginjärven vesistön rannoilla on pyritty säilyttämään mahdollisimman pitkiä yhtenäisiä rakentamises- ta vapaita rannanosia ja uusia rakennuspaikkoja on siirretty mahdollisuuksien mukaan järven itäpuolelta eli Pienipuolelta järven länsiosan puolelle. Lisäksi kaavan luontoselvityksessä linnustollisesti arvokkaiksi rajatut rannanosat on osoi- tettu maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Kaavan luontoselvityksen mukaan Vastinginjärven ns. Pienipuoli on Kars- tulan arvokkaimpia lintuvesiä ja se on luokiteltu luontoselvityksessä maakunnal- lisesti arvokkaaksi. Luontoselvitys on siten ollut järven linnustoarvon tunnistami- sen osalta riittävä rantaosayleiskaavaehdotuksen laatimiseksi.

Maanomistajien ja eri kantatilojen tasapuolisen kohtelun lähtökohdista Vastingin- järven Pienipuolelle kaavaehdotuksessa osoitettuja uusia rakennuspaikkoja ei ole perusteltua poistaa linnustoarvon perusteella. Vastinginjärven Pienipuolen linnus- toarvo tai muu luontoarvo ei ole ollut viranomaisnäkemysten mukaan kaavaa laadittaessa niin merkittävä, että järvi ja järven ranta-alueet voitaisiin osoittaa kaavassa valtion toimesta toteutettavaksi luonnonsuojelualueeksi, ja että kiinteis- töjen rantarakennusoikeus olisi näin menetellen korvattu maanomistajille suoje- lun yhteydessä. Vastinginjärven Pienipuolen linnustoarvojen huomioimisen ja ranta-alueiden uusien rakentamisalueiden osoittamisen yhteensovittamista voi- daan lausunnon perusteella edelleen pyrkiä parantamaan.

Vastinginjärven itäpuolen (ns. Pienipuoli) vesialueelle kaavaehdotuksessa osoitet- tu aluevarausmerkintä W (Vesialue) muutetaan W/s-1- merkinnäksi (Vesialue, joka on linnustollisesti arvokas). Kaavalla määrätään, että W/s-1- alueen käytössä ja alueella suoritettavissa toimenpiteissä tulee huomioida alueen linnustollisten arvojen säilyminen ja turvaaminen. Alueeseen rajoittuvien rakennuspaikkojen ra- kentamaton rannanosa tulee säilyttää luonnontilaisena. Lisäksi määrätään, että alueelle suunniteltavista ruoppaus,- niitto- yms. vesitöistä tulee pyytää ELY- kes- kuksen lausunto.

Vastinginjärven Pienipuolen Kusiaisniemeen kaavaehdotuksessa osoitetun uuden lomarakennuspaikan (RA) alue rajataan uudelleen siten, että niemen kärkialue jää rakentamisalueen ulkopuolelle. Samalla RA- rakentamisaluetta tiivistetään myös Kusiaisniemen ranta-alueelle kaavaehdotuksessa osoitettujen kahden muun uuden lomarakennuspaikan osalta. Jokelanlahden ranta-alueelta poistetaan maanomista- jan esityksestä yksi uusi lomarakennuspaikka. Näin muutettuna kaava turvaa Vast- inginjärven Pienipuolen ranta-alueen säilymisen merkittävältä osin rakentamises- ta vapaana ja vesistölle jää riittävästi yhtenäisiä rakentamista vapaita rannanosia.

Keski-Suomen ELY- keskus on ohjannut rantaosayleiskaavan laatimista Vastin- ginjärven itäpuolen (ns. Pienipuoli) osalta. Edellä kuvatut muutokset kaavaehdo- tukseen on tehty osaltaan ELY- keskuksen esityksestä ja ELY- keskus on ilmoit- tanut, että sillä ei ole huomautettavaa näin muutetusta kaavaratkaisusta.

VAPO OY

VAPO OY:N LAUSUNTO 5.4.2019 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTA-OSAYLEISKAVAEHDOTUKSESTA

Lausunto:

Kaavaehdotuksessa (kartta länsiosa, osa -alue 4) Lieholampi kuuluu kaavoitusalueeseen. Lieholammen ympäristössä on pääasiassa M ja MY merkinnät, mutta alueelle on kaavoitettu myös RA 1 alueita. RA 1 alueen kaavamääräyksen mukaan alue on tarkoitettu loma-asuntojen rakentamiseen. Alueelle on mahdollista rakentaa uusia loma -asuntoja. Lieholammen ympäristön RA 1 alueet sijaitsevat lähimmillään noin 500 metrin etäisyydellä Sammakkonevan toiminnassa olevan turvetuotantoalueen reunasta etelään. Sammakkonevalla on lainvoimainen ympäristölupa.

Kaavaehdotuksessa (kartta länsiosa, osa -alue 4) Ylä-Kaijanlampi kuuluu kaavoitusalueeseen. Ylä-Kaijanlammen ympäristöön on kaavoituksessa merkitty RA 1 alue. RA 1 alueen kaavamääräyksen mukaan alue on tarkoitettu loma -asuntojen rakentamiseen. Alueelle on mahdollista rakentaa uusia loma -asuntoja. Ylä-Kaijanlammen RA 1 alue sijaitsee lähimmillään vain noin 460 m Kaijansuo tuotantoalueesta koilliseen. Kaijansuolla on lainvoimainen ympäristölupa.

Vastaavasti Lehtolammen ympäristöön (kartta länsiosa, osa -alue 4) on merkitty RA-2 alueita. Alueet sijaitsevat lähimmillään vain noin 330-440 metrin etäisyydellä Juuvinsuon tuotantoalueelta pohjoiseen tai itään. RA-2 alueen kaavamääräyksen mukaan alue on tarkoitettu loma -asuntojen rakentamiseen. Alueelle on mahdollista rakentaa uusia loma -asuntoja. Juuvinsuolla on lainvoimainen ympäristölupa.

Kaavaehdotuksessa (kartta itäosa, osa -alue 1) Joutenlampi kuuluu kaavoitusalueeseen. Joutenlammen ympäristö on pääasiassa M -merkinnällä, mutta alueelle on myös kaavoitettu RA-2 1 alue. RA-2 alueen kaavamääräyksen mukaan alue on tarkoitettu loma -asuntojen rakentamiseen. Alueelle on mahdollista rakentaa uusia loma -asuntoja. Joutenlammen RA-2 1 alue sijaitsee lähimmillään vain noin 360 metriä etelään Vastinginsuon (karttanimi Heinäsuu) toiminnassa olevan turvetuotantoalueen reunasta. Vastinginsuolla on lainvoimainen ympäristölupa.

Lausunnossa muistutetaan, että haettaessa lupaa uudelle turvetuotantoalueelle alueen etäisyys asuin- ja lomarakennuksista tulee pääsääntöisesti olla vähintään 500 metriä. Nykyisessä kaavaehdotuksessa lomarakennuspaikkoja on kaavoitettu merkittävästi lähemmäksi toiminnassa jo olevia turvetuotantoalueita, joilla toiminta jatkuu vielä useita vuosia/vuosikymmeniä. Mikäli toiminnassa olevan turvetuotantoalueen välittömään läheisyyteen rakennetaan loma -asuntoja, saattaa lähellä sijaitsevasta turvetuotannosta aiheutua ajoittain pölyhaittaa loma -asunnoille.

Vastine:

Lieholammen länsirannan tilalle 226-874-1-0 osoitettu yksi uusi RA- rakennuspaikka siirretään saman tilan Pirttijärven ranta-alueelle.

Lieholammen itärannan tilalle 226-403-2-281 osoitetuista kahdesta uudesta RA- rakennuspaikasta pohjoisempi siirretään etelämmäksi pois turvetuotantoalueen suoja-alueelta. Rakennuspaikan siirrossa huomioidaan ko. ranta-alueella oleva luontokohde (MY- aluevaraus kaavaehdotuksessa).

Lieholammen pohjois- / luoteisosan ranta-alueelle tilalle 226-403-47-3 osoitettua uutta RA- rakennuspaikkaa ei voida siirtää pois turvetuotantoalueen suoja-alueelta. **Tilan 226-403-47-3 uuden lomarakennuspaikan RA- kaavamerkintään lisätään /t- kaavamerkintä, joka osoittaa, että kyseinen uusi rakennuspaikka sijaitsee toimivan turvetuotantoalueen suoja-alueella.** Lisäksi /t- kaavamerkinnällä määrätään, että rakennuspaikkaa toteutettaessa tulee huomioida, että turvetuotantoalueesta saattaa aiheutua rakennuspaikalle pölyhaittaa tai muuta häiriötä. Kaavan oikeusvaikutuksia myös muutetaan koskien /t- merkinnällä osoitettuja rakennuspaikkoja. Rantaosayleiskaavaa ei voida käyttää RA/t- rakennuspaikan rakennusluvan myöntämisperusteena läheisestä turvetuotantoalueesta johdun. Mutta mikäli turvetuotanto päättyy, niin rakennusluvat ovat myönnettävissä suoraan yleiskaavan perusteella myös /t- merkinnällä osoitetuille rakennuspaikoille.

Ylä-Kaijanlammen tilalle 226-409-5-26 osoitettu uusi RA- rakennuspaikka siirretään n. 40 m pohjoisemmaksi, jolloin rakennuspaikka voidaan toteuttaa turvetuotantoalueen suoja-alueen (500 m) ulkopuolelle.

Lehtolammen ranta-alueen tilalle 226-405-34-0 kaavaehdotuksessa osoitettujen kahden uuden lomarakennuspaikan (RA) siirtomahdollisuuksia pois turvetuotantoalueen suoja-alueelta tiedusteltiin tilan omistaja UPM Kymmene Oyj:ltä. **Lehtolammen ranta-alueen tilalle 226-405-34-0 kaavaehdotuksessa osoitetut kaksi uutta lomarakennuspaikkaa (RA) siirretään pois turvetuotantoalueen suoja-alueelta. Toinen tilan 226-405-34-0 Lehtolammen uusista lomarakennuspaikoista siirretään tilalle 226-409-6-15 Iso-Haapisen kaakkoisrannalle ja toinen tilalle 226-404-10-7 Ylä-Kastejärvelle.**

Lehtolammen ranta-alueen tilalle 226-405-33-3 kaavaehdotuksessa osoitettujen kahden uuden lomarakennuspaikan (RA) siirtomahdollisuuksia pois turvetuotantoalueen suoja-alueelta tiedusteltiin tilan omistaja Metsähallitukselta. Metsähallitus esitti, että tilan 226-405-33-3 kaksi uutta lomarakennuspaikkaa tulee poistaa kaavasta kokonaan. **Lehtolammen ranta-alueen tilalle 226-405-33-3 kaavaehdotuksessa osoitetut kaksi uutta lomarakennuspaikkaa (RA) poistetaan kaavasta Metsähallituksen esityksen mukaisesti. Tilan 226-405-33-3 rakennusoikeus kirjataan kaavan kantatilaselvitykseen.**

Joutenlammen ranta-alueelle tilalle 226-402-2-730 kaavaehdotuksessa osoitettua uutta RA-2- rakennuspaikkaa ei ole mahdollista siirtää muualle. Joutenlammen RA-2/1- rakennuspaikka perustuu kohtuullisuusharkintaan. Kyseessä on emätila ja maanomistajan ainoa ranta-alue. Maanomistaja on lisäksi vaatinut rakennuspaikan osoittamista. **Tilan 226-402-2-730 uuden lomarakennuspaikan RA-2-kaavamerkintään lisätään /t- kaavamerkintä, joka osoittaa, että kyseinen uusi rakennuspaikka sijaitsee toimivan turvetuotantoalueen suoja-alueella.** Lisäksi /t- kaavamerkinnällä määrätään, että rakennuspaikkaa toteutettaessa tulee huomioida, että turvetuotantoalueesta saattaa aiheutua rakennuspaikalle pölyhaittaa tai muuta häiriötä. Kaavan oikeusvaikutuksia myös muutetaan koskien /t-

merkinnällä osoitettuja rakennuspaikkoja. Rantaosayleiskaavaa ei voida käyttää RA-2/t- rakennuspaikan rakennusluvan myöntämisperusteena läheisestä turvetuotantoalueesta johtuen. Mutta mikäli turvetuotanto päättyy, niin rakennusluvut ovat myönnettävissä suoraan yleiskaavan perusteella myös /t- merkinnällä osoitetuille rakennuspaikoille.

MRA 32§:n mukainen kuuleminen

Edellä esitetyistä muutoksista nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen on kuultu tarpeellisilta osin muutosten vaikutusalueen maanomistajia. Lisäksi kaavaehdotuksessa osoitettujen Lehtolammen uusien lomarakennuspaikkojen siirroista /poistamisesta turvetuotantoalueen suoja-alueelta on neuvoteltu/sovittu Metsähallituksen ja UPM Kymmene Oyj:n kanssa

MRA 32§:n mukaisessa kuulemisessa ei esitetty mielipiteitä (muistutuksia).